2021 Ediția 4

LUCRĂRILE SIMPOZIONULUI NAȚIONAL INOVAȚIE ȘI PERFORMANȚĂ ÎN EDUCAȚIE

Propuneri pentru îmbunătățirea sistemului de învățământ românesc

NR. 4, OCTOMBRIE 2021

ISSN 2784 - 0166

ISSN – L 2784 – 0166

ÎNCOTRO SISTEMUL DE ÎNVĂȚĂMÂNT DIN ROMÂNIA?

Calitatea educației este o problemă cu care ne confruntăm toți, fie la nivel de societate, fie la nivel de individ. În esență, funcționarea unei societăți depinde de educație celor care își pun amprenta asupra ei.

Pag .63

Managementul activităților nonformale în școală

Pentru a asigura succesul oricărei activități, aceasta trebuie planificată. „Procesul de planificare presupune, în plan mintal,

Pag .71

Academia ABC.ro

academiaabc.ro

SIMPOZION NAȚIONAL INOVAȚIE ȘI PERFORMANȚĂ ÎN EDUCAȚIE

ISSN 2784 - 0166
ISSN – L 2784 – 0166

Academia ABC .ro
academiaabc.ro

Este un proiect
S.C. Offset S.R.L.
B-dul 1Mai, Nr.33A, Bl.PF7, Sc.A, Ap.11,
Constanța,
Tel: 0766.491711,
Email: office@academiaabc.ro
revista@academiaabc.ro
simpozion@academiaabc.ro
Website: academiaabc.ro

offset media

LUCRĂRILE SIMPOZIONULUI NAȚIONAL „INOVAȚIE ȘI PERFORMANȚĂ ÎN EDUCAȚIE" / *NR. 4 / OCTOMBRIE 2021*

Propuneri pentru îmbunătățirea sistemului de învățământ românesc

Editor: Secuiu Eugen

Colectivul de redacție:

Prof. Secuiu Elena Prof. Radu Cristina Prof. Grecu Cosmina

Cuprins: Secuiu Alexandru Andrei

AUTORII ÎȘI ASUMĂ ÎNTREAGA RESPONSABILITATE PENTRU CONȚINUTUL MATERIALELOR PUBLICATE !

CUPRINS

Utilizarea metodelor moderne virtuale de predare in educație.....PAG. 6
Autor: Ana Țapu

Prof. Liceul Voievodul Mircea Târgoviște

Decalogul bunelor practici spre succes școlar.....PAG. 10
Autor: Pleșcan Anamaria

Prof. C.S.E.I. Brașov

ABORDAREA PROCESULUI DE ÎNVĂȚĂMÂNT DIN PERSPECTIVA FORMĂRII PROFILULUI ABSOLVENTULUI.....PAG.14
Autor: CIOBANU Roxana Ionela

Prof. Școala Gimnazială Mihai Viteazul Târgoviște

ACTIVITĂȚI DIDACTICE ȘI MANAGERIALEÎN MODEL SINCRON ȘI ASINCRON PRIN UTILIZAREA APLICAȚIILOR GOOGLE.....PAG. 17
Autor: 1. Comșa Marilena – inginer de sistem

2. Apetrei Sidonia Georgeta – director

3. Mihalcea Constantin Viorel – director adjunct

4. Chindriș Tatiana Rodica – profesor învățământ primar

5. Zăicescu Mirela - profesor învățământ primar

6. Litvinchevici Mariana – contabil șef

7. Ifrim Voichița Silvia – secretar șef

8. Popinciuc Cristian Gheorghe – administrator patrimoniu

Tehnici de lucru folosite în dezvoltarea creativității plastice.....PAG. 24
Autor: Cotețiu Diana

Prof. Școala Gimnazială I.Al.Brătescu-Voinești , Târgoviște

Comunicarea cu ajutorul metodelor moderne PAG.29
Autor: Coțofan Mariana-Aurora

Prof. Școala Gimnazială „Ion Luca Caragiale" Sibiu

FAMILIA ȘI SPRIJINUL ACORDAT PENTRU REALIZAREA EDUCAȚIEI ONLINE.....PAG. 32
Autor: ALINA SIMONA DULGHERU

GABRIELA CERCEL

Prof. Gr. cu P.P. nr. 5 Barlad

Barierele în comunicarea instituțională. Metode de soluționare.....PAG. 35
Autor: Dumitrică Elena Delia

Prof. Școala Gimn. „Tudor Mușatescu", Pitești, Argeș

Comunicarea didactică.....PAG.39
Autor: Epure Mirela

Prof. Şcoala Gimnazială „Al. cel Bun" Iaşi

Impactul activităților extracurriculare în educația copilului.....PAG.42
Autor: Erculescu Denisa

Prof. Şcoala Gimnazială „Mihai Viteazul" Târgovişte

Importanța activității de voluntariat pentru educație.....PAG. 44
Autor: Florean Elisabeta

Prof. Liceul Tehnologic Arhimandrit Chiriac Nicolau, Loc. Vânători-Neamț

Jocul didactic - formă de activitate instructiv-educativă.....PAG. 47
Autor: Fodor Adina Claudia

Prof. G.P.P.nr.53 Oradea, jud.Bihor, România

„Alternative sănătoase în alimentație".....PAG.51
Autor: Gabriela Grigoraș

Prof. Colegiul Național de Informatică „Spiru Haret" Suceava

Trei pași esențiali pentru îmbunătățirea sistemului educațional.....PAG. 54
Autor: Isacovici Gabriela

Prof. Școala Gimnazială „Traian" Pitești

Importanța lecturii și rolul ei în dezvoltarea capacităților de comunicare creativă ale elevilor din ciclul primar.....PAG.56
Autor: Măricuț Mărioara

Prof. Liceul Tehnologic „Florian Porcius" Rodna

Dezvoltarea competențelor educative în era digitală.....PAG. 60

Autor: Martari Georgeta-Lucia

Prof. Liceul Tehnologic Telciu

ÎNCOTRO SISTEMUL DE ÎNVĂȚĂMÂNT DIN ROMÂNIA?.....PAG. 63
Autor: MIHAI GEANINA MAGDALENA

Prof. ȘCOALA GIMNAZIALĂ „TRAIAN", PITEȘTI

Implementarea unui management de calitate în învățământul preuniversitar.....PAG. 65
Autor: Olșac Milca

Prof. Școala Gimnazială nr. 2 Bogei

Profesor eficient, educație eficientă.....PAG.67
Autor: Pașaliu Emilia

Prof. Şc. C-tin Gerotă Calafat

Managementul activităților nonformale în școală.....PAG.71
Autor: Petrescu Oana Cătălina

Prof. Şcoala Gimnazială Ion Conea Coteana, jud. Olt

Dezvoltarea personalității elevului prin activitățile extracurriculare.....PAG. 75
Autor: Potorac Silvia
Prof. Şcoala Gimnazială "Elena Văcărescu"

„Educația timpurie și rolul cadrului didactic în calitatea sistemului de învățământ„...PAG. 78
Autor: Radu Mihaela – Georgiana

Prof. Prof. Şcoala Gimnazială Gura Şuții

Tehnica încadrării pozitive PAG.81
Autor: Florentina Răducanu

Prof. Şcoala Gimnazială Elena Văcărescu"

Interdisciplinaritatea – percepții și perspective ale cadrelor didactice.....PAG. 86
Autor: Spatariu Cristiana

Prof. Şc. Gim. Teodor V. Ştefanelli

Modalități innovative în procesul de predare.....PAG.93
Autor: Stana Anca

Prof. Liceul Teoretic N. Titulescu, Slatina, Olt

Propuneri pentru îmbunătățirea sistemului de învățământ din România.....PAG. 96

Autor: Constantin Alina-Gabriela

Prof. Şcoala Gimnazială Crevedia

Caracterizarea stilurilor de învățare.....PAG.100
Autor: Ivan Marilena Alina

Prof. Liceul Tehnologic Grigore Moisil Deva, jud. Hunedoara

PROGRAM ACTIVITĂȚI EDUCATIVE ANUL SCOLAR 2021-2022.....PAG.103

Autor: Cătuțoiu Oana-Letiția

Prof. Liceul Tehnologic Baia de Fier

Utilizarea metodelor moderne virtuale de predare in educație

Profesor Ana Țapu
Liceul "Voievodul Mircea" Târgoviște

Metodele virtuale de predare și-au dovedit utilitatea în predarea multor discipline. În chimie metodele virtuale sunt necesare în predarea unor experimente cu timp îndelungat de desfășurare, sau care implică utilizarea ori formarea unor substanțe nocive, sau care nu se pot procura pentru a realiza reacția.

La predarea lecției la clasa a doisprezecea la electroliză se poate folosi un film cu realizarea virtual experimentală a electrolizei soluției de clorura de potasiu. Pentru realizarea virtuală a experimentului am folosit softul Crocodile Chemistry.

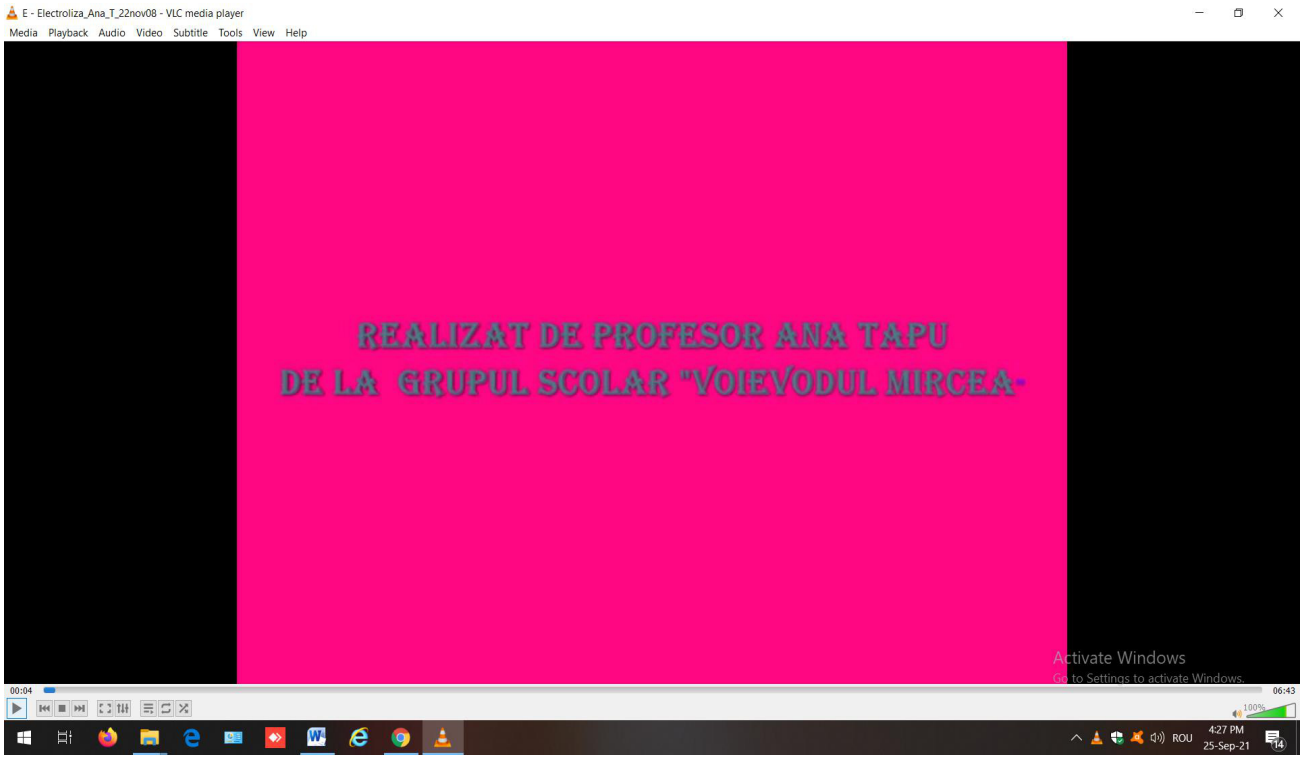

Programul Crocodile Chemistry este un soft care poate fi folosit la realizarea multor experimente virtuale, cum ar fi clasificarea materialelor, ecuații, reacții, viteza, energie, soluții, acizi, bazele și sărurile, electrochimia, tabelul periodic, rocile și metalele precum și clasificarea substanțelor. Softul Crocodile Chemistry conține o librarie bogată in care avem virtual toată aparatura și toate ustensilele , vasele de laborator, necesare realizarii unui experiment virtual stiințific, deasemeni un număr variat de substanțe- metale, acizi, baze, oxizi, săruri,echipamente- punte de sare, electrozi, baterie, ampermetru, voltmetru, bec, intrerupător, conductor, precum și posibilitatea scrierii unui text word, care poate facilita înțelegerea elevilor asupra fenomenului științific de electroliză.

Softul acesta poate fi accesibil multor elevi care au abilități digitale și pot să realizeze ei singuri diverse experimente virtuale care să-i ajute să înțeleagă variate experimente științifice chimice.

Acest soft poate constitui o modalitate de invățare prin joacă , dar o învățare științifică care să-i atragă și să-i motiveze să învețe la chimie.

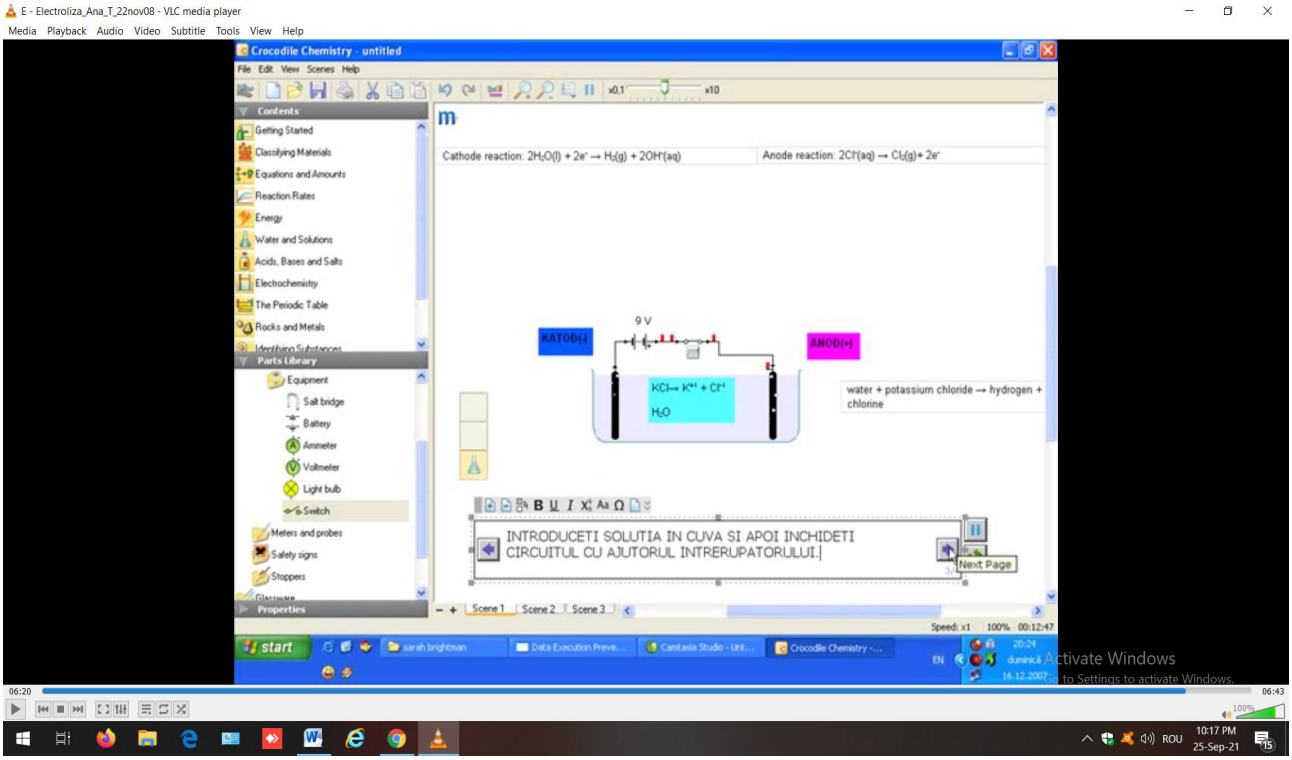

Odata realizat experimentul se salvează.

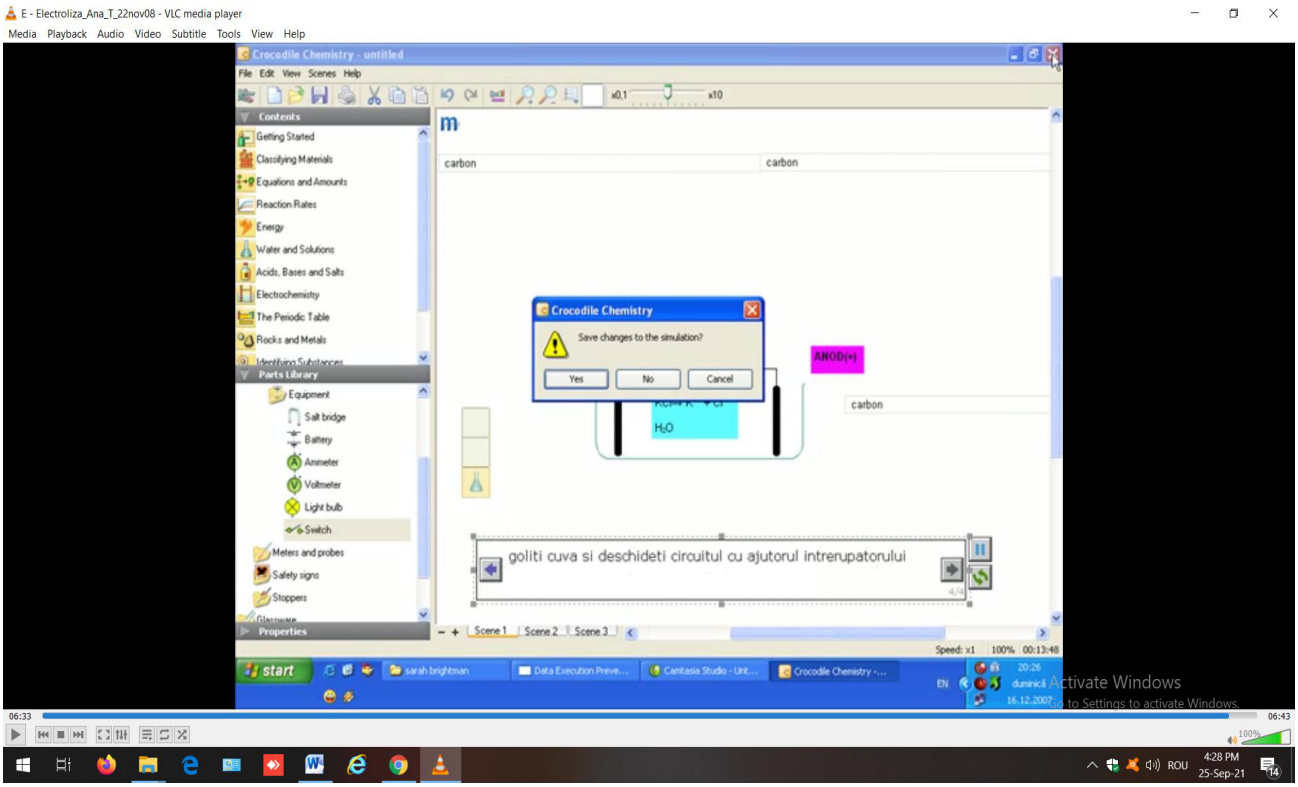

Si se înregistrază cu Camtasia Studio 3 recorder un program video profesional.
Pot fi folosite și alte programe de înregistrare video profesionale, la momentul actual programele de inregistrare video sunt diverse.

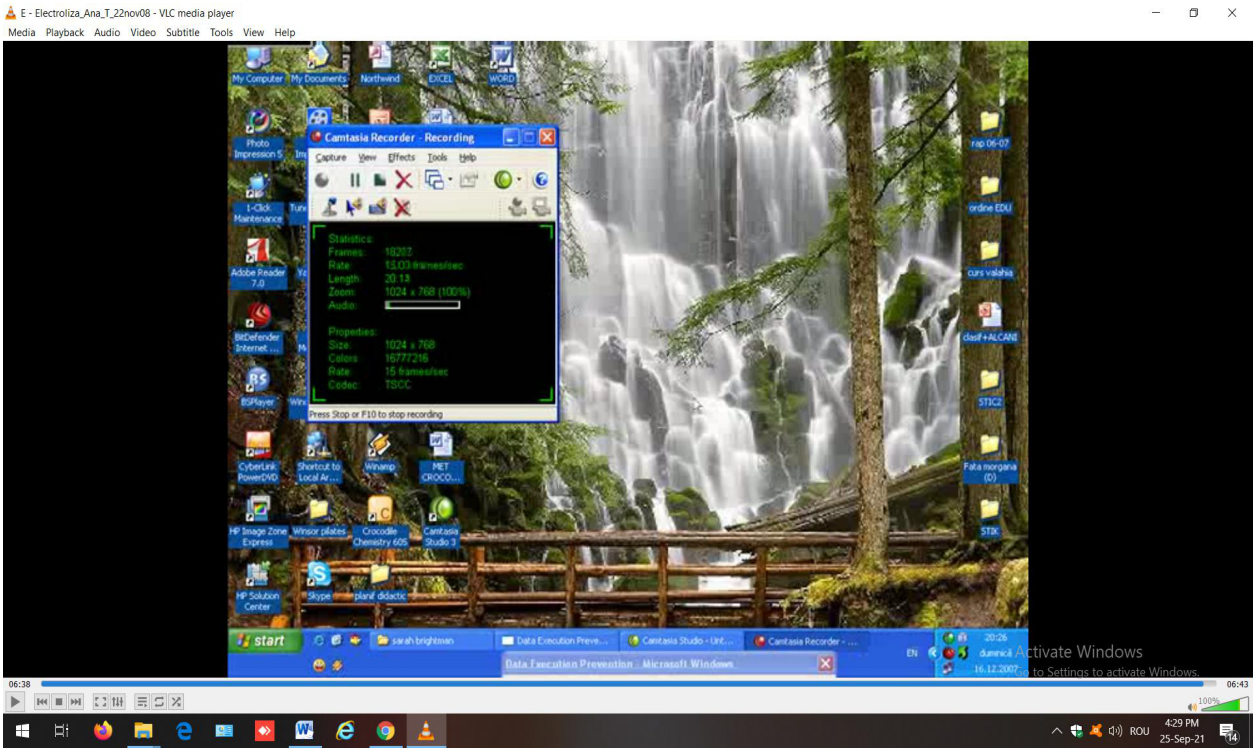

Bibliografie :

http://images.google.ro/imgres?imgurl=http://content.answers.com/main/content/wp/en/4/4c/Hoffman_voltameter.jpg&imgrefurl=
http://images.google.ro/imgres?imgurl=http://www.xplora.org/downloads/Knoppix/Xplora/Minza/chimie/electroliza_ro/images/pag3/nacl.jpg&imgrefurl
http://images.google.ro/imgres?imgurl=http://www.pss.ro/science_fun_club_romania/Materiale/EP/electrocinetica/cc_39_files/image001.gif&imgrefurl
http://images.google.ro/imgres?imgurl=http://www.xplora.org/downloads/Knoppix/Xplora/Minza/chimie/electroliza_ro/images/pag2/argintpoza.jpg&imgrefurl
http://images.google.ro/imgres?imgurl=http://www.xplora.org/downloads/Knoppix/Xplora/Minza/chimie/electroliza_ro/images/pag3/ki.jpg&imgrefurl
http://www.xplora.org/downloads/Knoppix/Xplora/Minza/chimie/electroliza_ro/pag32.html
http://www.vccsse.ssai.valahia.ro/products/1/1/1322-Proiect_didactic_A_Tapu.pdf
http://images.google.ro/imgres?imgurl=http://jchemed.chem.wisc.edu/JCEsoft/CCA/CCA3/STILLS/ELECH20/ELECW03/64JPG48/3.JPG&imgrefurl=
http://images.google.ro/imgres?imgurl=http://www.physchem.co.za/OB12-che/Graphics/GRDE0045.gif&imgrefurl=http://www.physchem.co.za/OB12-che/electrolysis.htm&usg

http://aquarius.nasa.gov/electrolysis.html
http://ro.wikipedia.org/wiki/Electroliz%C4%83
http://www.referat.ro/referate/Electroliza_7228.html
http://referat.clopotel.ro/Referat_la_Chimie__Electroliza-12761.html
http://www.pss.ro/science_fun_club_romania/Materiale/EP/electrocinetica/cc_39.html
http://www.anunturiaici.com/aurul_de__kt_prin_placat_prin_electroliza~9265.html

Decalogul bunelor practici spre succes școlar

Pleșcan Anamaria, C.S.E.I. Brașov

"Bune practici" este o sintagmă împrumutată din limba (și implicit, cultura) engleză, intens vehiculată în mediul educațional românesc actual. Dacă pornim, convențional, de la o încercare de definire a sintagmei, așa cum reiese din literatura virtuală, constatăm că una standardizată și directă nu este simplu de găsit în limba română și că ea își are originea mai ales de mediul economic – prin standardele de calitate – dar o posibilă definiție pentru învățământ ar putea arăta așa: „bunele practici" sunt diverse metode aplicate în activitățile didactice care conduc la obtinerea de rezultate. În învățământ, bunele practici sunt pur si simplu exemple: de activități, de metode, de proiecte, și altele. Ele pot fi, totodată, și seturi de metode sau ghiduri de comportament.

Aceasta ne conduce spre tematica prolifică a conferințelor pe teme educaționale, cele care încearcă o bine-venită reuniune a actorilor educaționali într-o comunitate de dialog – schimburile de bune practici. O definiție ar fi următoarea: "*Schimburi de bune practici* reprezintă schimburi prin care se promovează exemple de metode de lucru acceptate și promovate ca fiind bune de utilizat în special în anumite situații" (Glosar de termeni tehnici folosiți în învățământul tehnic și profesional din România).

Revenind la sintagma inițială, deși definiția de mai sus a bunei practici s-ar putea dovedi restrictivă, ea este, în orice caz, una punctuală, izvorîtă dintr-o intensă necesitate practică. Bunele practici pot fi atât metode punctuale, cât și ghiduri generale, cum reiese din definiția mai largă de mai jos, cu specific economic:

> "Cea mai buna practica: O bună practică este o metodă sau o tehnică care a arătat în mod consecvent rezultate superioare celor obținute prin alte mijloace și care este folosită ca punct de referință. În plus, o practică "cea mai bună" poate evolua pentru a deveni mai bună pe măsură ce se descoperă îmbunătățiri. Cele mai bune practici sunt considerate de unii ca un buzzword de afaceri, folosite pentru a descrie procesul de dezvoltare și urmărirea unui mod standard de a face lucrurile pe care mai multe organizații le pot utiliza. Cele mai bune practici sunt utilizate pentru a menține calitatea ca o alternativă la standardele legislative obligatorii și pot fi bazate pe autoevaluare sau pe benchmarking. Cele mai bune practici reprezintă o caracteristică a standardelor de management acreditate, cum ar fi ISO 9000 și ISO 14001. Unele firme de consultanță se specializează în domeniul celor mai bune practici și oferă "șabloane" pre-făcute pentru a standardiza documentația proceselor de afaceri. Uneori o "bună practică" nu este aplicabilă sau este inadecvată pentru nevoile unei anumite organizații. Un talent strategic esențial necesar atunci când se aplică cele mai bune practici organizațiilor este capacitatea de a echilibra calitățile unice ale unei organizații cu practicile pe care le are în comun cu ceilalți. Practica de operare bună este un termen de gestionare strategică".(https://educalingo.com/ro/dic-en/best-practice)

Dacă privim, deci, mai larg și printr-o perspectiva ușor filozofică întregul proces, care sunt „calitățile unice" și „practicile" care asigura succesul unei școli, și implicit, succesul educațional?

Care sunt elementele care detemină succesul unei școli? Ca în zicala românească, totul începe de la „cap". Orice persoana aflată într-o poziție cu autoritate are puterea să inspire inițierea unor acțiuni și,

implicit, obținerea unor rezultate. Atunci când luăm în considerare rolul profesorului și pe al altor actori responsabili cu implementarea politicilor școlare, trebuie să avem în vedere o listă generală de valori, și nu doar un set de metode, deci o listă a celor mai importante bune practici pentru o bună funcționare a instituției.

Orice demers educațional poate avea în vedere obiectivul succesului maxim. În acest caz, este util sa determinam coordonatele care definesc o școală de succes. La noi și pretutindeni, în mod clar succesul va fi definit diferit de fiecare persoană și de fiecare actor al educației, dar este de bun simț să considerăm că o școală de succes se va axa pe învățarea pentru viitor, se va strădui să-și ghideze profesorii și elevii în eglă măsură prin pasiunea comună pentru învătare (la orice nivel de dezvoltare cognitiv-emoțională s-ar afla), pentru a crește din punct de vedere creativ și colaborațional. O școală de succes se străduiește să ofere un model de valori și să încurajeze aplicarea lor la toate nivelurile, nu doar la cel al personalului de conducere. Cu alte cuvinte, o școală de succes e locul unde toți cei care se afă sub același acoperiș înțeleg că adevărata acțiune este treaba fiecăruia – profesori, personal de conducere și elevi în egala măsură, toți muncind pentru țelul comun de a face din școala lor un loc excepțional. Toate acestea constituie cheia adevăratului sens al succesului în orice mediu școlar.

Cu toate acestea, puterea exemplului pavează calea și adevărul este că elevii și profesorii își fac mult mai bine treaba atunci când sunt îndrumați de lideri adevărați. Un lider bun este așa, în parte, și pentru că este vizibil și dispus să comunice pe baze cotidiene cu cei de a căror îndrumare sunt responsabili. Directorii si ceilalți lideri școlari nu ar trebui să fie vizibili doar pentru elevii și profesorii care au comis vreo greșeală, ca autoritate corectivă sau punitivă. În primul rând, ei trebuie să inspire cât de mulți profesori și elevi posibil. Trebuie să își arate preocuparea autentică pentru performanțele elevilor și ale profesorilor în egală măsură, în moduri variate. Nu se pot aștepta ca profesorii și elevii să fie preocupați de optimizarea procesului de instruire și de obținerea de performanțe (noțiunea de performanță variază și ea în funcție de persoană și de nivel de dezvoltare) atunci când ei înșiși nu se arată preocupați de aceste aspecte și nu arată cu adevărat că le pasă – și aceasta este viziunea asupra succesului instituțional profesată în mediul de provenienţă al sintagmei „bune practici", cel anglo-saxon.

Care ar fi, deci, în urma acestor considerente, bunele practici, valorile (în primul rînd institutionale, care le modelează pe cele aplicate, de predare la clasă) care ar putea marca diferența dintre obișnuit și succes, dintre bine și mai bine, sau cu limbajul calificativelor, dintre suficient și excelent? Un decalog al celor mai bune practici, asa cum apar ele în cultura școlară anglofonă, dar, care la fel ca sintagma, a fi potrivite și la noi, care să marcheze drumul spre succes poate deveni un reper de avut în vedere și se poate constitui într-un ghid util oricărui actant al procesului de educație, sudând legaturile profesionale din interiorul instituției. În pragrafele următoare, ele vor fi formulate similar comandamentelor biblice, dar spre deosebire de acestea, detaliate, așa cum se practică în mediile anglofone.

1. Fii prezent (frecventează activitățile)

Aceasta implică, bineînțeles, prezența la evenimentele școlare derulate de clase, cum ar fi ateliere, serbări, competiții sportive, spectacole, alte evenimente curriculare sau extra, dar și acceptarea oricărei invitații deschise, pentru că este crucial ca un lider să își arate interesul pentru tot ceea ce fac elevii. Daca liderii (directori, șefi de comisii, profesori) sunt mândri de școala lor, și elevii ar putea fi mândri, la rândul lor.

2. Fii accesibil

Liderii, fie ei directori sau șefi de comisii/departamente, ar trebui să fie mereu dispuși și să își facă timp pentru solicitările profesorilor, sa fie accesibili pentru ca profesorii să nu aibă rețineri în a-i contacta pentru problemele lor de serviciu. Personalul este prioritar muncii de birou și hârtiilor. La fel, trebuie să aibă contacte regulate cu elevii și, o sarcină dificilă, să rețină numele acestora, nu doar când survin evenimente disciplinare, pentru a crea relații adevărate. La fel ar trebui să procedeze, la randu-le, și profesorii.

3. Fii calm și ferm

Aceasta se referă la stăpânirea de sine, atât în public cît și față în față, în situații dificile și cu încărcătură emoțională, ca atunci cand sunt vești proaste sau decizii importante de luat. Este greu să ai de-a face cu un părinte furios sau să controlezi o situație care ar putea afecta performațele profesorilor și elevilor. Calmul și fermitatea mențin un moral bun și încredea în instituție.

4. Fii pozitiv

Trucul constă în a da încredere oamenilor și, simultan, a-i îndruma spre a ajunge la performanțe. La întâlnirile cu profesori și elevi, aceștia trebuie să audă înainte ce fac bine. Un lider trebuie să fie capabil să spună cel puțin trei lucruri pozitive despre un profesor/elev înainte de a se lansa într-o critică constructivă. Scopul este motivarea oamenilor pentru a-i determina să obțină performanțe, deoarece un moral dărâmat îi face pe adulți să renunțe la job și pe elevi să abandoneze școala, atât în sens concret cât și figurat.

5. Definește o viziune

Oricine din conducerea unei școli urmărește îmbunătățirea performanțelor academice ale elevilor, dar e nevoie de un lider puternic pentru a formul o viziune în consecință. Viziunea trebuie însoțită de pași concreți de actiune. Pașii pot include întlniri cu elevii și cu părinții, dincolo de cele formale, pentru a le împărtăși concret pașii, sau formarea profesorilor în noi metode și tehnici, implicarea consilierilor educaționali și altele. Ideal e ca toți oamenii din școală să muncească împreună spre un scop comun, bine definit si clar structurat.

6. Comunică eficient

Viziunea de mai sus, spre exemplu, trebuie comunicată adecvat tuturor celor implicați, atât elevilor și părinților, cât și profesorilor. Aceasta presupune informari periodice asupra pașilor de urmat si progresului obținut, dar și a face o prioritate din a răspunde la e-mailuri, telefoane sau mesaje, înainte de indeplinirea activităților administrative care nu sunt urgente și tine mai mult de echipa de „leadership".

7. Nu înceta să înveți

Și liderii au nevoie să devină mai buni. Pot renunța fără teamă la conferințele tradiționale și să caute noul pentru a-și îmbunătăți aptitudinile și cunoștințele, aplicând aceleași logică ca și profesorii și demonstrându-le acestora că, atunci când e necesar, sunt la fel de dispuși să învețe și să schimbe strategiile.

8. Fii direct și deschis

Direct si deschis sunt cuvinte potrivite deoarece părinții, elevii și profesorii trebuie să știe mereu adevărul despre școala lor și ce se întâmplă acolo, pentru că școala trebuie să fie și să se simtă mai mult ca o comunitate. Adevărurile dure trebuie comunicate – nevoia de sponsorizare, tăierile de buget,

regresul performanțelor elevilor sau o greșeală decizională care trebuie remediată – toate trebuie admise și găsită o soluție.

9. Formează lideri

Adevărații lideri îi inspiră pe cei pe care îi guvernează prin a da celor cu împliniri profesionale autentice mai multe responsabilități și roluri de decizie. Școala este cu atât mai bună când are mai mulți lideri adevîtați în loc de unul singur. Un bun director, de exemplu, caută profesori talentați și pasionați. Un profesor bun, formează viiroti absolvenți capabili să poată lua propriile decizii.

10. Ascultă

Nenumărate studii concluzionează că ascultarea este una dintre cele mai importante calități ale unui adevărat lider. Atunci cand cineva vine cu o problema, ascultă și apoi cere-i opinia în legătură cu ce crede că este de făcut. Ascultă profesorii și elevii, află care le sunt talentele, interesele, pasiunile și procedează în mod corespunzător.

Copiii nostri au un mare potențial de a deveni la rândul lor lideri. Din fragedă princie, sunt capabili să își formeze abilități reale și să le facă relevante pentru propria existență. Învățarea devine lucrul de care, în viitor, se vor folosi pentru a face lumea și pe cei din jurul lor mai buni. De noi depinde ce îi învățăm astăzi.

ABORDAREA PROCESULUI DE ÎNVĂȚĂMÂNT DIN PERSPECTIVA FORMĂRII PROFILULUI ABSOLVENTULUI

Eseu liber argumentativ privind schimbările posibile la nivelul procesului de învățământ pentru formarea/ dezvoltarea competențelor - cheie transpuse în documentele curriculare din România

Profesor Limba franceză CIOBANU Roxana Ionela
Școala Gimnazială Mihai Viteazul Târgoviște

Începând cu ultimii ani ai secolului trecut, sistemele de educație trec prin diverse reforme. Acest fapt se datorează presiunii de a avea o educație de calitate pentru toți care să satisfacă nevoile tot mai sofisticate ale individului și solicitările societății actuale care se vrea una a cunoașterii. Aceste reforme aduc în prim plan curriculumul centrat pe nevoile celui care învață, competența reprezentând elementul central.

Analiza OECD *Înapoi în viitorul educației* bazată pe tendințele actuale și pe situația reală din școlile lumii și care ia în considerare și posibile evenimente neprevăzute majore care produc schimbări bruște în sistem (cazul pandemiei Covid-19) îndeamnă la reflecție: în ce măsură suntem pregătiți să facem față schimbării și, cel mai important, în ce măsură sunt pregătiți elevii noștri să se adapteze și să aibă o evoluție de succes?

Având în vedere conceperea în didactica postmodernă a procesului de învățământ ca activitate de predare – învățare - evaluare, proiectată în sens curricular prin centrarea pe competențe și realizarea corespondenței pedagogice dintre competențe – conținuturi – metodologie – evaluare, ne putem raporta la următoarele abordări în vederea formării/ dezvoltării competențelor cheie în conformitate cu recomandarea Parlamentului European si a Consiliului privind competențele cheie pentru învățarea pe parcursul întregii vieți (2006/962/EC1):

- **Abordarea predării în scopul formării aptitudinilor și competențelor civice, interpersonale, interculturale și sociale prin studiul limbii franceze** în vederea dezvoltării competenței sociale și civice

Din perspectivă curriculară, proiectarea și organizarea orelor de limbi moderne trebuie să fie convergente cu structurarea profilului de formare centrat pe competențe cheie. Nu este suficient să privim setul de opt, să recunoaștem una ca fiind *a noastră* (competența de comunicare în limbi străine) și să considerăm restul ca fiind în responsabilitatea altcuiva, deoarece ele *se întrepătrund și suprapun.* Structurarea acestor competențe vizează, așadar, aspecte inter- și transdisciplinare, fapt ce are drept consecință coexistența aptitudinilor și competențelor lingvistice, respectiv a celor de învățare pe de o parte, pe de altă parte a aptitudinilor și competențelor civice, interpersonale, interculturale, sociale și de exprimare culturală (de exemplu, capacitatea de a comunica constructiv în situații sociale diferite, a tolera alte puncte de vedere; capacitatea de a conștientiza și înțelege identitatea culturală națională în interacțiune cu identitatea culturală a Europei și a restului lumii; capacitatea de a observa și înțelege puncte de vedere care țin de contexte culturale diferite). În general, programa școlară face trimiteri la teme sociale și civice care promovează coduri de comportament și bune maniere, concepte precum

democrație, drepturi. În textele studiate, elevii descoperă diferite societăți, principii, valori. Utilizarea documentelor autentice la ora de franceză reprezintă o ocazie pentru elevi de a fi în contact cu aspecte pozitive privind cultura și civilizația francofonă

În literatura de specialitate s-a pus adeseori problema posibilității și necesității separării predării limbilor străine de cea a culturilor pe care acestea le vehiculează. Legătura strânsă dintre sistemul lingvistic și cultură nu a permis însă separarea acestora. Galisson făcea, în acest context, observația următoare: ceea ce le lipsește, în primul rând, străinilor dornici să comunice nu sunt doar elementele lingvistice, ci cultura comportamentală a nativilor; această cultură care se regăsește în atitudinile lor, în comportamentele lor, în reprezentările lor și în obiceiurile pe care aceștia le au.

Integrarea noilor tehnologiilor în procesul de învățământ (dezvoltarea competenței digitale)

Internetul este o sursă inepuizabilă de material didactic ce contribuie la o mai bună învățare a unei limbi străine. Era digitală aduce schimbări profunde în procesul de predare – învățare, dar și în relațiile dintre profesor și elev. Treptat se modifică și rolul profesorului : munca interactivă, proiectul, lucrul în echipă implicând ghidare, mediere în construirea învățării

Contextul actual justifică punctul de vedere căci s-a format un spațiu nou, spațiul virtual de învățare (clase virtuale de elevi), al cărui prim pas a fost reprezentat de apariția manualelor interactive, elaborate în format electronic (e-manuale), oferind astfel posibilitatea integrării în cadrul acestora a unor resurse audio-video la îndemâna elevului. TV5 oferă mai multe piste de descoperire. Prin simpla navigare pe *Apprendre le français* intrăm într-o altă dimensiune a învățării ; elevul poate, în funcție de nivelul său activitățile propuse cu o secvență video, un rezumat si o transcriere. Această tendință de a integra noile tehnologii este reiterată și in programa pentru clasa a VII-a ; se solicită elevilor *utilizarea TIC între membrii grupului pentru a comunica, în limba modernă studiată, în vederea dezvoltării unui proiect* .

Volumul mare de informații dobândit de elevi prin intermediul noilor tehnologii duce la o fragmentare extraordinară a cunoștințelor, lipsindu-le elementele de consistență din fiecare domeniu și posibilitatea realizării conexiunilor. Din acest motiv, profesorul trebuie să pună accentul pe activități de învățare care să stimuleze *originalitatea* și *creativitatea*, sau, mai bine spus, să-i deprindă pe elevi să aibă propria opinie, să reușească să aducă o contribuție personală, creativă, la realizarea sarcinilor respective și să dezvolte cunoștințe și abilități lingvistice, sociolingvistice, discursive, referențiale și socio-culturale. O astfel de abordare, duce la formarea/ dezvoltarea pe lângă competențele ***de bază în științe și tehnologii*** și a ***competențelor digitale***, prin abilitatea de a căuta, colecta și procesa informația și a o folosi într-o manieră critică și sistematică, apreciind relevanța acesteia, ***a învăța să înveți***, dovedind autonomie în procesul de învățare.

- **Corelarea profilului de formare al absolventului cu sistemul de competente cheie și specifice**

Profilul absolventului exprimă în ce măsură educabilul s-a apropiat de idealul educațional. Din idealul educațional derivă formarea competențelor cheie. Competențele cheie sunt achiziții ale învățării, un ansamblu de cunoștințe, deprinderi și atitudini care contribuie la dezvoltarea gândirii critice a elevilor, a creativității, la managementul constructiv al emoțiilor. Limba franceză contribuie și ea la dezvoltarea personală a elevilor, în concordanță cu setul de competențe cheie: competența de

comunicare în limba maternă vine în sprijinul elevilor prin transferarea și fixarea competențelor de receptare orală sau scrisă, de exprimare și redactare (noțiuni de gramatică funcțională: articol, substantiv, adjectiv, verb). Chiar și competențele matematice se regăsesc la ora de limba franceză. Elevii învață numere, exprimă preturi, cantități, unități de măsură. Mai mult, datorită limbii franceze, ei vor reuși să înțeleagă mai bine impactul științei și al tehnologiei asupra creșterii calității vieții.
Interesul major este reprezentat de relația profilului de formare cu competențele specifice de la limba franceză, care derivă din cele cheie și modul în care ele evoluează de la un an de studiu la altul, iar predarea trebuie să se realizeze în acest sens.

- **Utilizarea tiparului de examinare DELF/DALF în evaluările sumative de la clasă,** tocmai în spiritul evaluării de competențe, și nu de conținuturi.

A te pregăti pentru DELF înseamnă a fi capabil să comunici în limba franceză și nu doar a stăpâni gramatica, vocabularul sau elemente de civilizație franceză. A te pregăti pentru DELF, înseamnă a învăța să scrii și să vorbești în diverse situații de comunicare: convorbire, dezbatere, conversație în diverse situații: la medic, într-o instituție administrativă, într-o situație formală, în redactarea scrisorilor, a articolelor de presă, etc. Nu este vorba doar despre discuții sporadice sau despre redactarea de teme şcolare, ca de exemplu : povestiți cum v-ați petrecut vacanțele. Validând cele patru competențe în limba franceză din CECRL (înțelegere orală, înțelegere scrisă, exprimare orală, exprimare scrisă), elevul se pregătește pentru a putea înțelege şi pentru a se putea exprima în limba franceză, ceea ce îl va ajuta atunci când va trebui să vorbească cu un francofon. Dacă pregătirea lui s-a axat pe cunoştințele de gramatică şi de limbă în general, cu toate că ştie franceză, poate întâmpina dificultăți în utilizarea acesteia în diferite situații (îndeosebi în comunicarea orală).

- **Consilierea cadrelor didactice inspectate pe problematica schimbărilor posibile la nivelul procesului de învățământ**

Inspecția face parte din mijloacele de funcționare eficientă a şcolii. Ca de altfel, orice act de evaluare, ea îndeplineşte funcții de cunoaştere, de diagnoză şi de ameliorare a activității profesorului. Inspecția școlară va deveni prioritară pentru monitorizarea și sprijinul cadrelor didactice aflate la începutul carierei și aceasta va avea priorități, obiective și instrumente specifice în funcție de scopul pentru care este realizată, precum și aspecte individualizate personalizate în funcție de nevoile cadrelor didactice. Astfel, dezbaterile la nivel de cerc pedagogic/catedra/specializare, precum și discuții individuale, dar și programări solicitate de cadrele didactice în funcție de nevoi vor fi modalități de realizare a consilierii cadrelor didactice inspectate pe problematica schimbărilor posibile la nivelul procesului de învățământ.

Consilierea cadrelor didactice se poate realiza și prin analiza documentelor elaborate și prezentate, prin analiza modului de proiectare și derulare al lecțiilor asistate. În cadrul consilierii se pot prezenta resurse educaționale ce se pot utiliza în cadrul unor abordări noi în vederea formării / dezvoltării competențelor cheie, precum și programe de formare (exemplu: program de formare CRED – Curriculum relevant, educație deschisă pentru toți) ce duc la dezvoltarea competențelor necesare într-o abordare a procesului de învățământ centrat pe competențe.

ACTIVITĂȚI DIDACTICE ȘI MANAGERIALE ÎN MODEL SINCRON ȘI ASINCRON PRIN UTILIZAREA APLICAȚIILOR GOOGLE

Școala Gimnazială Nr. 3 Suceava:

1. Comșa Marilena – inginer de sistem
2. Apetrei Sidonia Georgeta – director
3. Mihalcea Constantin Viorel – director adjunct
4. Chindriș Tatiana Rodica – profesor învățământ primar
5. Zăicescu Mirela - profesor învățământ primar
6. Litvinchevici Mariana – contabil șef
7. Ifrim Voichița Silvia – secretar șef
8. Popinciuc Cristian Gheorghe – administrator patrimoniu

Anul 2020 a adus provocări enorme la nivel mondial în toate sferele vieții. Procesul instructiv-educativ a fost poate cel care a trebuit să reacționeze printre primii la schimbările majore de care ne-am ciocnit la începutul anului. Și deși tehnologiile informaționale și de comunicare au devenit parte componentă a procesului de predare-învățare-evaluare de cel puțin două decenii, utilizarea lor pe scară largă a devenit imperativă odată cu declanșarea pandemiei.

Învățarea la distanță și e-learning-ul sunt deja de ceva timp utilizate destul de activ la nivel mondial, mai ales la etapele mai avansate ale educației. La etapele incipiente era vorba de utilizarea calculatorului în timpul orelor pentru prezentarea unor materiale audio,video, apoi a tehnologiilor de comunicare, inclusiv email și sms pentru transmiterea și/sau recepționarea mesajelor și produselor de învățare, precum și utilizarea internetului pentru informare, cât și cursuri pe CD. Au urmat mii de aplicații și instrumente web de tot felul, gratuite și cu tarif, simple și complexe, menite a fi utilizate în procesul instructiv-educativ în orice domeniu și la orice nivel.

În contextul pandemiei, instrumentele Web au devenit și mai numeroase, și mai complexe, și mai accesibile, iar învățământul la distanță un imperativ. Ne vom referi aici la aplicațiile Google,

oferite gratuit în suita *G Suite for Education*, care sunt utilizate la scară largă în instruirea online în România.

Învățământul la distanță este o formă alternativă de învățământ care se realizează printr-o varietate diversă de instrumente de comunicare la distanță și tehnologii informaționale. Comunicarea la distanță este definită ca un „ansamblu de acțiuni și procese mediate de tehnologii de comunicații care asigură interacțiunile membrilor comunității școlare în cadrul procesului educațional la distanță.

Învățarea la distanță cu cele două aspecte importante ale sale – comunicarea și colaborarea – se poate desfășura prin două forme:

- asincronă;
- sincronă.

Învățarea asincronă are loc atunci când participanții la actul educațional nu se află în același spațiu real sau virtual simultan. Acest tip de învățare de obicei este facilitat de așa mijloace cum ar fi email, grupuri de discuții, resurse web, etc. Până nu demult și în cele mai multe cazuri, învățarea asincronă era o preferință a formabililor ce își doreau să combine învățătura cu serviciul, familia, alte activități. E-Learningul asincron permite cursanților (elevi și adulți) să se conecteze la mediul de învățare în orice moment și să folosească oricând resursele puse la dispoziția lor de către instructori. Respectiv și instructorii, pot monitoriza progresul cursanților atunci când le este mai comod. Învățarea asincronă este componenta-cheie a unei învățări flexibile.

Învățarea sincronă este pe de altă parte directă, în timp real, de obicei programată. Ea are la baza sa interacțiuni directe, orientate spre învățare cu participarea simultană a cadrului didactic și al elevului. Ea poate avea loc și în sala de clasă, iar în e-learning se realizează exclusiv în mediul online. O caracteristică importantă a învățării sincron la distanță este folosirea canalelor digitale de comunicare care oferă posibilitatea lucrului în comun și/sau a partajării informației. Aceasta depinde foarte mult de timp, ceea ce necesită un bun management.

Tabelul 1. *Învățarea la distanță*

Învățarea sincronă		**Învățarea asincronă**	
Caracteristici	**Realizare prin**	**Caracteristici**	**Realizare prin**
Timp real Directă Programată (din timp) Colectivă și colaborativă Simultană Concurentă	Mesaje instante Chat online Difuzare video în direct Conferințe audio Conferințe video Conferințe web	Acces sau interacțiuni intermitente Autoorganizare Comunicare individuală Învățare individualizată Disponibilitatea resurselor în orice moment de timp Resurse create apriori	E-mail Discuții fragmentate Table de discuții Traininguri Web Producere video Suporturi de date Traininguri la calculator

Aplicațiile de tip video-conferință ce oferă posibilitatea de a comunica sincron au devenit foarte populare la un moment dat fiind privite ca o alternativă perfectă pentru lecția tradițională în sala de curs, însă dezavantajele acestora, cum ar fi: lipsa tehnologiilor performante și/sau a spațiilor precoce învățării, conexiunea lentă, expunerea prea îndelungată în fața monitorului/telefonului, pierderea rapidă a interesului, extenuarea, etc. au necesitat găsirea de soluții care ar oferi un echilibru.

Distribuirea asincronă de conținut prin email sau pe platforme sociale, evaluarea și oferirea feedbackului în acelaș mod, dar nu imediat, discuțiile pe forumuri și chaturi sunt mult mai accesibile și oferă o flexibilitatea sporită atât formatorilor cât și formabililor. Primele modele de învățământ la distanță reflectau anume această viziune.

Modelul pe care îl alege un profesor, indiferent de mediul în care își desfășoară activitatea, cel real sau cel virtual depinde de o mulțime de factori, imperativele timpului, accesul la tehnologii, disciplina de studii, vârsta formabililor, cerințele autorităților, etc. Și de cele mai multe ori, instructorul nu va folosi și/sau autoritățile nu vor impune un singur model de comunicare, ci o combinare dintre cele două. De obicei se va vorbi despre instruirea mixtă, în care vom combina comunicarea sincron, în clasa tradițională cu difuzarea materialelor de învățare prin intermediul tehnologiei, sau combinarea lineară a comunicării asincron cu cea sincron doar în mediu virtual.

Combinarea celor două forme oferă pe de o parte echilibru psiho-emoțional părților implicate în procesul instructiv (se lucrează într-un tempou personal și profesorul are mai mult timp pentru evaluare și feedback) și flexibilitate (materialul poate fi accesat la ore și din locații diferite), iar pe de altă parte posibilitatea de a interacționa și socializa, oferind elevilor și adulților o legătură mai puternică cu semenii și profesorii cât și implicarea activă.

O varietate largă de modalități de combinare a metodelor de instruire asincron și sincron este posibilă prin aplicarea instrumentelor oferite de G Suite pentru educație. Google Docs, Google Forms, Google Slides, Jamboard, Google Drive, Google Classroom, Gmail, Meet-ul sunt cele mai des folosite aplicații în procesul instructiv-educativ. Majoritatea acestora pot fi utilizate în ambele modalități, atât sincron, cât și asincron.

Posibilitățile oferite de aceste aplicații sunt multiple:

- Comunicare și predare sincronă la distanță prin intermediul aplicației *Meet*; - conferințe, ședințe Consiliul de Administrație, Consiliul Profesoral, autorități, inspectorat școlar.
- Gestionarea documentelor în Cloud folosind *Google Drive*: crearea și stocarea fișierelor, editarea și partajarea lor, dosare personale, dosare comune (partajate între mai mulți colaboratori)

- Predarea lecțiilor, transmiterea temelor, facilitarea comunicării și colaborării cu elevii atât în timpul orelor cât și în afara acestora cu *Google Classroom*;
- Crearea și formatarea documentelor text și lucrul în echipă cu alte persoane utilizând aplicația *Google Docs*; - activități manageriale, contabilitate, administrativ, pontaje, calendar de activități, jurnale descriptive de activități conform fișei postului.
- Planificarea și organizarea online conținutului prin foi de calcul cu

  Google Sheets pentru analiza reușitei elevilor, rezultatele testelor, etc. – actiivtatea de secretariat și statistică școlară;
- Crearea conținutului digital sub forma de prezentări pentru predare, cu ajutorul *Google Slides*: creare, inserare video, adăugare sunet, partajare etc.- activitatea didactică, activitatea cercurilor pedagogic, activităților la nivel de ședință de analiză a activității manageriale pe catedre și compartimente;
- Evaluarea online cu ajutorul Google Forms: creare teste și formular de evaluare cu diverse tipuri de întrebări, cuantificarea răspunsurilor, partajare, colaborare, analiza rezultatelor, cronometrare; - activitatea didactică, activitatea comisiilor funcționale la nivel de unitate școlară;
- Organizarea conținutului digital cu *Google Sites* (portofoliul digital, materialele de predare etc.): creare, structurare, adăugare conținut, partajare, colaborare și exemple de utilizare în procesul educațional; - catedra de informatică a Școlii Gimnaziale Nr. 3 Suceava
- Predarea la distanță folosind tabla digitală în timp real cu aplicația *Jamboard - Activitatea didactică de la clasele primare și gimnaziale ale Școlii Gimnaziale Nr. 3 Suceava*

Pentru a avea acces liber și gratuit la aceste instrumente web ce facilitează enorm instruirea mixtă este suficientă utilizarea *Google Chrome* ca browser și crearea unui *cont Google*, cât și personalizarea acestora.

Dintre aplicațiile oferite gratuit la moment aplicația *Google Classroom* este probabil una dintre cele mai eficiente și rapide soluții pentru a oferi acces și a accede la conținuturile educaționale. Este o modalitate în care comunicarea sincron se poate combina cu comunicarea asincron prin folosirea diverselor instrumente de creare, postare, aplicare, discutare și evaluare a produselor educaționale.

Google Classroom este de fapt o platformă ce stochează informația în Cloud. Aceasta este ușor de configurat pentru difuzarea asincronă a informației, cât și pentru interacțiunea cu

formabilii. Aplicația este destul de simplă în utilizare și oferă posibilitatea de a crea clase virtuale pentru diferite cursuri, adăugarea elevilor la curs, dar și a altor profesori în calitate de colaboratori, distribuirea și difuzarea de tot felul de materiale la curs, evaluarea produselor învățării și oferirea de feedback, păstrarea resurselor într-un singur loc, comunicarea cu elevii și alți profesori, inițierea și gestionarea resurselor, dar și stocarea informației privind progresul formabililor.

Instrumentele *Docs, Sheets, Forms* și *Slides* ne ajută să creăm și formatăm texte și prezentări, foi de calcul pentru planificare, dar și stocare a informației, reușitei elevilor; să formulăm și să administrăm chestionare și teste și să le evaluăm; să creăm și să distribuim conținut digital complex cu inserare de text, imagini, audio și video. Toate aceste instrumente pot fi folosite asincron, create apriori de profesor și distribuite apoi elevilor pentru lucru individual, dar și pentru comunicare sincronă prin posibilitatea oferită de aceste instrumente Google de a colabora, co-edita și evalua în timp real toate produsele învățării. *Documente Google* este nu doar un instrument de diseminare a informației în regim asincron, dar și unul cu care putem edita simultan lucrând pe el în colaborare cu membrii clasei sau cei căror le-am distribuit link-ul. Elevii pot primi feed-back imediat și face corectările tot atunci. *Formularele Google* sunt foarte utile pentru colectarea informației, dar și mai utile ca un instrument de evaluare, cu posibilitatea de a oferi feedback imediat, acordare de punctaj, stocare de rezultate și urmărirea progresului elevilor atunci când sunt utilizate împreună cu *Foile de Calcul Google.*

Jamboard este o altă aplicație Google ce stochează informația pe Cloud. Este o tablă inteligentă ce oferă posibilitatea creării rapide de conținut educațional. Jamboard-ul face conținutul învățării vizibil și accesibil, este ușor de distribuit oferind posibilitate de a contribui la crearea conținutului, dar și editarea acestuia. Este disponibil pentru a fi utilizat sincron în conferințele web, dar și asincron prin distribuirea de link-uri către elevi. Aplicația este simplă în utilizare disponibilă direct din browser sau de pe telefon prin intermediul aplicației mobile.

Google Drive este un spațiu de stocare gratuit, în care putem stoca până la 15 GB de fișiere, și mai mult pentru utilizatorii G Suite. Avantajul acestui instrument este că putem încărca fișiere, și crea copii a acestora care pot fi accesate online de pe orice dispozitiv. Totodată putem crea Drive-uri comune și oferi acces la acestea altor profesori și cursanților. Elevii vor putea și ei încărca în Drive produsul învățării, care devine automat disponibil și profesorului.

Cea mai bună soluție pentru comunicarea sincron este oferită de *Google Meet*, care este un serviciu de comunicare în timp real cu posibilități imense: conferințe video cu sute de participanți, posibilitate de a purta discuții în chat în timpul apelului, partajare ecran, audio și video, înregistrarea conferinței cu salvarea ei în Drive, etc. *Google Duo, Google Hangouts* și

Google Chat sunt alte aplicații care pot fi folosite pentru comunicare sincron cu o persoană sau cu mai multe concomitent.

O combinație perfectă în mediul de învățare virtual vine din utilizarea platformei *Google Classroom* cu toate instrumentele compatibile din *GSuite* pentru distribuirea de conținut în mod asincron și întâlnirile sincrone, —screen-to-scree pe platforma *Meet*. Totodată, platforma *Clasroom* este la fel de utilă pentru distribuirea asincronă de conținut și în clasa tradițională când ne întâlnim față în față în mediul offline.

Inovația în didactică la momentul actual semnifică, fără îndoială, utilizarea noilor tehnologii. Există o mulțime de aplicații și programe interesante în diferite domenii, care pot fi folosite în clasă, atât pentru comunicarea asincronă, cât și pentru cea sincronă. Acestea sunt de obicei dedicate unui singur scop și, în multe cazuri, nu sunt interconectate. Provocarea până nu demult era cum să le avem cel puțin pe cele mai relevante integrate într-o platformă unică. Suita *Google Suite for Education* vine ca un răspuns.

G Suite pentru Educație este un grup de aplicații interconectate și pe deplin compatibile, care permite elevilor și profesorilor să îndeplinească multe dintre obiectivele unui proces modern de predare-învățare-evaluare. Acesta permite utilizarea mai multor produse Google într-un domeniu unic în care este posibilă comunicarea și colaborarea sincronă și asincronă cu ajutorul unor instrumente interactive și simple de utilizat ce ar contribui la creșterea calității și eficacității actului educațional.

La **RoTLD** autoritatea oficială (registru) pentru domeniile **".ro".** Școala Gimnazială Nr. 3 Suceava are înregistrat domeniul **scoala3sv.ro**, domeniu disponibil, din punct de vedere tehnic și înregistrat o singură dată la nivel mondial.

În cadrul acestui domeniu este declarată funcțională platforma educațională GSuite în care activitățile didactice și cele manageriale sunt conturate cu success.

La nivel managerial, activitatea sistemului de control SCIM este distribuită în Cloud folosind *Google Drive*: crearea și stocarea fișierelor, editarea și partajarea lor, dosare personale, dosare comune (partajate între mai mulți utilizatori, respective cadre didactice și personal didactic auxiliar).

Ședințele consiliului de administrație, ședințe cu părinții de la fiecare clasă, ședințele consiliului profesoral și orice alt tip de întâlnire organizată cu un scop procedural se desfășoară în *Google Meet pe platforma școlii.*

La nivel de compartiment, respectiv secretariat, contabilitate și administrativ, fiecare persoană angajată în unitatea școlară are cont pe platformă și își distribuie agenda de lucru conform fișei postului. Circulația documemtelor este facilă și se regăsește în permanență în mediul de stocare.

Domeniul unității școlare este securizat și dezvoltat în permanență de către inginerul de sistem al școlii, care implementează ideile novatoare și generatoare de succes.

Toate activitățile desfășurate pe platforma educațională a domeniului scoala3sv.ro respectă

prevederile Regulamentului (UE) 2016/679 al Parlamentului European privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal.

Bibliografie:

1. https://edu.google.com/products/gsuite-for-education/
2. Conferința națională cu participare internațională "Calitate în educație –imperativ al societății contemporane". Chișinău, 2020 – suport informativ

Tehnici de lucru folosite în dezvoltarea creativității plastice

prof. Coteţiu Diana

Şcoala Gimnazială "I.Al.Brătescu-Voinești", Târgoviște

În copilărie, predispozițiile pentru creativitate sunt nediferențiate, fiind necesar să se ofere copiilor variate şi multiple posibilități de exersare a unor capacități, aptitudini, pentru a le cunoaşte şi a le perfecționa. Se observă că la toate vârstele, imaginația creatoare se exprimă cel mai bine în activitățile-joc, indiferent de tehnica de lucru abordată. Studiul disciplinelor artistice oferă material apt pentru dezvoltarea gândirii creatoare şi datorită descoperirilor psihologiei, cu privire la creativitate.

În preajma adolescenței, activitatea de atelier sub forma jocul de creație înseamnă şi complicarea problemelor de expresie, proiecte de ameliorare ambientală, exerciții de design şcolar, abordarea unor tehnici care necesită o mare răbdare, trudă, finețe tehnologică.

În cadrul metodelor de stimulare a creativității elevilor, folosirea diferitelor tehnici şi procedee artistice joacă un rol important. Familiarizarea elevilor cu multitudinea de procedee şi tehnici practicate în activitatea artistică-plastică se face (aşa cum am mai zis) ținând cont de particularitățile de vârstă, psihologice şi individuale, pentru a înțelege mai uşor şi într-un mod mai plăcut problemele teoretice puse.

Arta se înrudeşte cu jocul. Artistul îşi creează o lume şi o domină, ca şi copilul care se joacă. Prin joc, copilul îşi creează o lume, el acționează visând; se dăruieşte operei sale şi de aceea jocul este abordat ca o modalitate didactică, nu ca un simplu mijloc de divertisment. Prin activitățile plastice-joc se pot descoperi adevăruri care le antrenează capacitatea de a acționa creativ, manifestându-şi inițiativa, inventivitatea. Sunt foarte bine venite exercițiile-joc care constituie un antrenament creativ pentru stimularea artistică şi intelectuală, cum ar fi: jocul de linia, linia care povesteşte, pete frumoase, jocul-vis, jocul micilor pătrate, vis în alb-negru, îmi place muzica, câştigă competiția, jocul cu fantezia etc., rezultatele fiind surprinzătoare.

Un tip de exercițiu este acela prin care se dezvoltă capacitatea copilului de a „descoperi" prin asociere, pornind de la imagini spontane nedefinite, abstracte chiar, a unor forme cu corespondență în realitatea înconjurătoare.

Se accentuează faptul că, cu cât sunt mai fluide, cu atât culorile absorb şi transmit mai bine lumina. De exemplu, suprapunerea pe un fond deschis duce la transmiterea luminii acestuia şi se colorează spre

orange, deci se încălzeşte; pe un fond închis, reflectă lumina şi se colorează spre albastru, deci se răceşte. La aceste efecte se adaugă acromatismul ce rezultă din amestecul unei culori calde cu o culoare rece. Se poate numi procedeul „frumoase pete". Elevii vor înțelege mai uşor problemele de culoare, de tehnică a suprapunerii grafice.

La fel se procedează şi cu tehnica picturii pe un fond dat: fie prin modelare, fie prin modulare. Prin tehnica modulării culorii se poate ieşi din gama cromatică inițială şi trece spre gama altei culori, ca apoi să se revină la prima. Privind aceste fonduri, fiecare elev poate să reprezinte, fie prin procedeul „frumoase pete", fie prin „să presupunem" (asaltul de idei), împărăția florilor (sau oricare alt subiect). Se inițiază întrebări: „Cum au casele? Cine este împăratul? Cum comunică? Câte flori ştiu să deseneze? Câte pot să inventeze?". Putem să presupunem că suntem în „lumea păsărilor" sau că asistăm la un „Concert al primăverii". Se sugerează elevilor să-şi imagineze o narațiune pe seama lor, lăsându-se prinşi de ideea organizării unui concert în pădure. Compoziția fiind, de fapt, o alegorie, florile şi păsările devin personaje. Tehnica modelajului stimulează funcția de creație, la orice vârstă. Copiii redau cu uşurință relieful prin compresie, împingere, incizie, prin adăugare, decupare şi scobire (eliminare).

Colajul constituie un alt mijloc eficient de educare estetică. Copilul descoperă sensuri nebănuite în suprafața de hârtie colorată, care semnifică un alt conținut, pune subiectul în situația de a face comparații, asociații, analogii – importanți parametri ai sensibilității artistice. Cromatica suprafețelor decupate se obține greu pe altă cale, elevii având posibilitatea s-o folosească în lucrări cu totul inedite.

Un mod de a diversifica tematica și abordarea este interdisciplinaritatea, integrarea altor discipline aparținând unor arii curriculare diferite sau din aceeași arie. Se urmăresc, în astfel de ore, prezentarea diferitelor maniere de pictură într-o formă atrăgătoare sau se fac legături între diferite arte: teatru, muzică, literatură, poezie – ilustrație de carte, interdisciplinaritate cu materii ca matematică, cultură civică, istorie. De exemplu, aria curriculară arte + engleză, unde se pot urmări (parcurge) lecții pe internet (sau pe bază de materiale scrise) despre marile muzee ale lumii. Se urmăresc, în astfel de ore, prezentarea diferitelor maniere de pictură într-o formă atrăgătoare sau se fac legături între diverse arte: teatru, muzică, literatură, poezie - ilustrație de carte, afiş; interdisciplinaritate cu materiile matematică, cultură civică, educație tehnologică, metode de abordare interdisciplinară pentru studierea stilurilor în artele plastice: istorie (prin realizarea unor referate: Egiptul antic, Roma antică, Grecia antică, India antică, Cele 7 minuni ale lumii etc.), geografie (situări geografice a descoperirilor arheologice, a culturilor diferite pe teritoriul țării noastre şi nu numai, peşterile – descoperirea picturilor rupestre din paleolitic), muzică (asemănări prin stilurile prezente în ambele arte: gotic, baroc, rococo, romantismul, renaştere, noțiunile despre ritm), religie (arta bizantină, artă religioasă reprezentată prin icoane, pictură, sculptură, arhitectură), literatură – studierea vieților, operelor unor artişti plastici.

Se pot iniția o serie de teme care au la bază noțiuni despre culoare: cromoterapia, simbolistica culorilor, culoarea în modă, efectele fiziologice şi psihice ale culorilor în spații mari etc. De asemenea, pot fi folosite alte titluri de opțional: design – vestimentar (Arta pe om. Istoria costumului), design - grafic, publicitar – unde se pot folosi şi metode moderne de lucru multimedia (calculator, plolter), arte decorative: specificul național, artă populară (țesături, ceramică, ouă încondeiate, jucării), artă modernă (pop, cinetică), decorațiuni interioare (culoarea în arhitectura de interior, elemente, obiecte de decor), origami, monotipie, tehnici plastice, modelaj, pictură de şevalet etc.

Rezultatele muncii creatoare în cadrul activității de artă sunt puse în evidență prin note, încurajări verbale individuale în fața grupei, a şcolii, în revista şcolară, tv., internet, mass-media, expoziții personale, de grup, participarea la concursuri locale, naționale şi internaționale unde elevii sunt răsplătiți cu premii, medalii, diplome, premii materiale, burse de merit. Expoziția lucrărilor trebuie să oglindească evoluția calitativă a muncii artistice creatoare a elevilor. Este deosebit de instructiv să se vadă în expoziție progresul gradat al lucrărilor efectuate de elevi, să se observe tot mai pregnant personalitatea lor creatoare.

Metoda exercițiului-joc. Desenul copilului este un „moment" fabulos. El îşi inventează linia, dimensiunile şi culorile, cum inventează un joc de şotron sau cum se joacă în parc. Probleme grele de pictură el le rezolvă jucându-se. La lecțiile de educație plastică, jocul are o mare valoare educativă, întrucât prin el, elevii îşi încearcă atât abilitățile de desenare, cât şi cele de găsire a diferitelor soluții posibile, pentru realizarea unui anumit scop (tema plastică). Activitățile-joc pot fi canalizate în multe direcții, pentru a valorifica posibilitățile de expresie ale elementelor de limbaj plastic.

Prin activitățile joc se pot realiza primele experiențe plastice practice (de exemplu, amestecuri cromatice) prin care elevii se confruntă cu diferite aspecte estetice ale realității şi prin care ei se adaptează la acestea. Ei îți însuşesc tehnici de lucru: acuarelă, tempera, colaj, modelaj prin exerciții-joc. Se pot impune anumite reguli legate de gramatica plastică, tehnologia de aplicare în realizarea compozițiilor. Se folosesc elemente de limbaj plastic, elemente de morfologie şi elemente de sintaxă, structuri, relații cromatice, pasaje de culoare, centrul de interes, dominante cromatice, contraste şi armonii ca mijloace de expresie artistică şi tehnici de obținere: fuzionare, curgere liberă, stropire forțată, scurgere aderentă, dirijarea jetului de aer, sfoară colorată, monotipie, modulare, modelare, tratare picturală, plată, stilizări, amestecuri, game cromatice, colaje, origami, ştampilare. Câteva exemple de exerciții-joc pot fi: recapitularea unor noțiuni învățate prin rezolvarea unor rebusuri tematice, „din foarte puține, foarte multe…" – amestecuri de culori, „vă prezint pe…" – critici în expoziție, „copac albastru, soare albastru…" - monocromie, dominantă, „compune abstract"- joc de improvizație şi imaginație, „câştigă competiția!-cine va primi contractul de colaborare cu o editură?" , „combină-inventează" (joc cu figuri geometrice), „neimaginat de nimeni" – joc de originalitate, „proiect de absolvire" – la clasa a VIII-a, „dați cât mai multe titluri unui tablou, imagini sau fotografii", „pornind

de la un cerc desenat, adăugați elemente astfel încât să obțineți desene cât mai interesante". "continuă desenul!", "steaua colorată – interdisciplinaritate (ed. plastică-matematică), "îmi place muzica!" (copertă de C.D.).

Munca elevilor organizată sub formă de antrenament creativ este cea mai productivă, fiind organizată ca joc, ei participă cu toată ființa, cu toate înzestrările lor; tot acum li se pot observa şi scăderile. Pătrunzând în acest univers, copilul va avea sentimentul libertății redobândite, al propriei satisfacții, al plăcerii de a crea. Prin joc, îşi creează un univers; el acționează visând, se dăruieşte operei sale. Petele, formele nu sunt ceea ce se vede, ci ceea ce poate realiza din ele, orice devine „ceva" şi „ceva" devine orice. Jocul este liberal, el descătuşează, eliberează de realitate, este un mijloc de a indica, de a figura, de a exprima într-un limbaj grafic. Această formă de activitate stimulează independența, inițiativa, accentul punându-se pe gândirea creatoare, copilul fiind capabil nu numai de atitudini, ci şi de creații.

Jocul nu este un simplu mijloc de divertisment, ci o cale spre cunoaştere (de învățare). La lecțiile de educație plastică, atât în orele de clasă, cât şi la activitatea de opțional (sau de cerc), el are o mare valoare educativă, întrucât, prin joc, elevii îşi încearcă atât abilitățile lor de desenare, cât şi pe cele de găsire a diferitelor soluții posibile, pentru realizarea unui anumit scop (tema plastică). Jocul implică şi o trecere de la incertitudine la certitudine, de aceea el are şi un caracter conştient. Prin aceste activități se pot realiza primele experiențe plastice practice, prin care elevii se confruntă cu diferite aspecte estetice ale realității şi prin care se adaptează la aceasta. Ele îi angajează şi le oferă posibilitatea de a fi activi la lecție şi nu simpli spectatori, de aceea, în anumite faze ale învățării este necesar ca procesul instruirii plastice să se desfăşoare sub formă de joc. Astfel se pot descoperi adevăruri (de exemplu, efecte expresive ale unor contraste cromatice) care le antrenează capacitățile de a acționa creativ, manifestându-şi în felul acesta istețimea, inventivitatea, inițiativa, răbdarea.

Un exemplu: **Steaua colorată – interdisciplinaritate (ed. plastică-matematică)**

Materiale necesare: instrumente geometrice (riglă, compas, echer), acuarele, hârtie de desen, pensule, creion

Procedura urmată: Se construiesc poligoane regulate (la alegere: pentagon, hexagon, octogon) şi din acestea se obțin stele poligonale. Elevii vor desena pe întreaga foaie un poligon stelat şi-l vor construi în interior prin unirea diferitelor intersecții între ele, unghiuri, linii, astfel încât să obțină un joc decorativ, o reluare la scară mai mică a formei mari, de mai multe ori. Ținând seama de modul de împărțire, formele geometrice de aceeaşi mărime şi formă vor fi de aceeaşi culoare. Pe principiul simetriei, alternanței, repetiției se colorează liber suprafețele geometrice nou create. Pot folosi o paletă mai largă de culori sau se pot limita la 3-4 culori, realizând diferite nuanțe şi tonuri ale acestora.

Se va recomanda elevilor să nu se grăbească, să lase petele de culoare îndeajuns să se usuce ca să nu fuzioneze. Un element interesant pentru elevi, în lucrul acestei teme este că la final îşi pot decupa

steaua colorată şi împodobi clasa. Copiii îşi pot realiza prin acest desen un frumos capac pentru o cutie cu bomboane sau pentru o pălărie.

Bibliografie

1. Ciolan, L., *Învățarea integrată.Fundamente pentru un curriculum transdisciplinar*, Ed. Polirom, Iaşi, 2008

2. Ionescu Miron, - *Demersuri creative în predare şi învățare,* Ed. Presa Universitara Clujeană, Cluj Napoca, 2000

3. Ionescu M., Radu I.- *Didactica modernă,* Ed. Dacia, Cluj – Napoca, 2001

4. Văideanu, George – *Cultura estetică școlară*, E.D.P., București, 1997

Comunicarea cu ajutorul metodelor moderne

prof. Coțofan Mariana-Aurora
Școala Gimnazială ,,Ion Luca Caragiale" Sibiu

Comunicarea didactică este o formă specifică a comunicării umane care mijlocește realizarea activității de educație și instruire. Ea poate fi verbală, nonverbală și paraverbală. Pentru transmiterea și schimbul de mesaje didactice este important ca cele trei tipuri ale comunicării să fie în raport de convergență și de susținere reciprocă.

Profesorul trebuie să dezvolte diverse tehnici de comunicare în timpul actului didactic. El trebuie să fie un fin observator, să înțeleagă şi să decodeze interacțiunile din cadrul grupului. Relația profesor-elev este factorul principal care generează calitatea comunicării. Totodată, comunicarea devine eficientă atunci când favorizează o implicare activă din partea elevului. Metodele moderne permit acest lucru.

O metodă modernă care asigură participarea tuturor elevilor la actul comunicării este metoda Ştiu/ Vreau să ştiu/Am învățat. În grupuri mici, de preferință în perechi, elevii își amintesc ceea ce ştiu deja despre o anumită temă şi apoi formulează întrebări la care aşteaptă găsirea răspunsului în lecție.

Metoda presupune următoarele etape:

1.*Etapa Ştiu*: Elevii, împărțiți în perechi, realizează tabelul de mai jos, apoi scriu în rubrica *ŞTIU* tot ce ştiu despre tema ce urmează a fi discutată.

ŞTIU	VREAU SĂ ŞTIU	AM ÎNVĂȚAT

2.*Etapa Vreau să ştiu*: Elevii formulează întrebări despre lucrurile de care nu sunt siguri şi pe care vor să le afle despre tema dată și le trec în rubrica *VREAU SĂ ŞTIU*.

3.*Etapa Am învățat*: Elevii citesc un text, care poate fi lecția din manual sau o fişă de învățare pregătită de către profesor în cazul în care lecția este prea stufoasă şi greoaie, iar apoi caută răspunsurile la întrebările formulate pe care le trec în rubrica *AM ÎNVĂȚAT*.

Pentru întrebările care au rămas fără răspuns se poartă discuții cu elevii și sunt îndrumați de către profesor spre a putea căuta ei aceste informații.

În încheierea lecției profesorul completează la tablă rubrica *AM ÎNVĂȚAT* cu informațiile găsite de elevi, iar aceştia completează rubrica cu ceea ce le lipseşte, astfel elevii vor pleca acasă cu schema lecției.

De exemplu, la unitatea de învățare „Operații cu fracții zecimale", lecția „Înmulțirea fracțiilor zecimale finite cu 10^{n} , unde n este număr natural", clasa a V – a, metoda Ştiu/ Vreau să ştiu/Am învățat se poate aplica în felul următor:

Elevii, împărțiți în perechi, primesc fişa *La restaurant*:

Fișa *La restaurant*:

Pentru aprovizionarea unui restaurant se fac următoarele cumpărături: 23 kg de struguri, 10 kg de portocale și 100 kg de mere. Prețurile sunt afișate în figură. Câți lei s-au cheltuit în total?

5 lei / kg

2,29 lei / kg

2,45 lei / kg

Elevii scriu în rubrica *Știu* tot ce știu din fișa primită. Formulează apoi întrebări despre lucrurile de care nu sunt siguri și pe care vor să le afle despre tema dată și le trec în rubrica *Vreau să știu*, realizând tabelul:

ȘTIU	VREAU SĂ ȘTIU	AM ÎNVĂȚAT
-1 kg de struguri costă 5 lei -1 kg de portocale costă 2,29 lei -1 kg de mere costă 2,45 lei - Cât costă 23 kg de struguri? $5 \cdot 23 = 115$ - Strugurii costă 115 lei	- Cât costă 10 kg de portocale? $2{,}29 \cdot 10 = ?$ - Cât costă 100 kg de mere? $2{,}45 \cdot 100 = ?$ - Câți lei s-au cheltuit? - Cum înmulțim o fracție zecimală finită cu 10^n, n număr natural.	

Elevii își dau seama că nu știu să înmulțească o fracție zecimală finită cu 10 și cu 100. Dacă este necesar, profesorul le poate indica elevilor modul în care pot descoperi regula de înmulțire a unei fracții zecimale finite cu 10^n, unde n număr natural.

În cazul în care elevii nu se descurcă singuri, frontal, sub îndrumarea profesorului, se deduce regula. Profesorul propune spre rezolvare calculul: $2{,}37 \cdot 10$. Pentru a efectua înmulțirea elevii scriu numerele 2,37 și 10 sub formă de fracție ordinară, efectuează înmulțirea, iar rezultatul obținut se scrie sub formă de fracție ireductibilă. Fracția ordinară obținută este scrisă sub formă de fracție zecimală: $2{,}37 \cdot 10 = \frac{237}{100} \cdot \frac{10}{1} = \frac{237}{10} = 23{,}7$.

Elevii observă regula: La înmulțirea unei fracții zecimale finite cu 10 mutăm virgula spre dreapta peste o cifră.

Profesorul propune spre rezolvare calculul: $2{,}357 \cdot 100$. Pentru a efectua înmulțirea elevii scriu numerele 2,357 și 100 sub formă de fracție ordinară, efectuează înmulțirea, iar rezultatul obținut se scrie sub formă de fracție ireductibilă. Fracția ordinară obținută este scrisă sub formă de fracție zecimală: $2{,}357 \cdot 100 = \frac{2357}{1000} \cdot \frac{100}{1} = \frac{2357}{10} = 235{,}7$.

Elevii observă regula: La înmulțirea unei fracții zecimale finite cu 100 mutăm virgula spre dreapta peste două cifre.

În încheierea lecției se completează rubrica *Am învățat* cu informațiile găsite:

ŞTIU	VREAU SĂ ŞTIU	AM ÎNVĂȚAT
-1 kg de struguri costă 5 lei -1 kg de portocale costă 2,29 lei -1 kg de mere costă 2,45 lei -Cât costă 23 kg de struguri? $5 \cdot 23 = 115$ -Strugurii costă 115 lei	-Cât costă 10 kg de portocale? $2,29 \cdot 10 = ?$ -Cât costă 100 kg de mere? $2,45 \cdot 100 = ?$ -Câți lei s-au cheltuit? -Înmulțirea unei fracții zecimale finite cu 10 şi 100	$2,29 \cdot 10 = 22,9$ (câți lei costă 10 kg de portocale) $2,45 \cdot 100 = 245$ (câți lei costă 100 kg de mere) $115 + 22,9 + 245 = 382,9$ lei (câți lei s-au cheltuit) -La înmulțirea unei fracții zecimale finite cu 10^n, $n \in \mathbb{N}$, mutăm virgula spre dreapta peste n cifre.

Acesta este doar un exemplu de metodă care stimulează participarea directă a elevilor la actul comunicării în cadrul grupului.

Comunicarea este vitală în procesul de învățământ, iar modul în care profesorii reușesc să comunice cu elevii este direct responsabil de comportamentul acestora.

Bibliografie:

Ardelean, L., Secelean, N. (2007), *Didactica matematicii - noțiuni generale, comunicare didactică specifică matematicii*, Editura Universității „Lucian Blaga", Sibiu.

FAMILIA ȘI SPRIJINUL ACORDAT PENTRU REALIZAREA EDUCAȚIEI ONLINE

Prof. ALINA SIMONA DULGHERU, Gr. cu P.P. nr. 5 Barlad

Prof. GABRIELA CERCEL, Gr. cu P.P. nr. 5 Barlad

În perioada în care am fost nevoiți să stăm în casă pentru sănătatea noastră, am desfășurat, cu preşcolarii, o serie de activități on-line. Noi am propus materialele, am oferit sugestii şi exemple, iar cei de acasă le-au rezolvat. S-au vizionat înregistrările copiilor, s-a oferit feedback, s-a discutat cu familiile, oferindu-se consiliere educațională.

Părinții au fost foarte implicați, s-au dovedit a fi foarte pricepuți în a-şi mobiliza copiii, iar preşcolarii au fost hărnicuți şi creativi. Am făcut, de la distanță, o echipă grozavă!

Colaborarea s-a realizat atat pe grupul privat de pe facebook, cat şi pe grupul de pe WhatsApp. De asemenea, s-au postat materiale pe pagina de facebook a grupei Ciupercuțelor şi pe Educativ_Vs.

Am descoperit, cu această ocazie, ce înseamnă munca în echipă, cat de important e să petreci timp cu micuțul tău, cu familia, ne-am întors în timp la piesele teatru de la radio, ne-am apropiat, dar ne-am şi îndepărtat de tehnologie (am pictat, am desenat, am modelat, am folosit pentru jocuri sau activități de interior materiale/jucării avute în casă: mingi, cutii, coşuri etc.; ne-am reîntors la jocurile copilăriei din secolul XX: jocuri de cărți, FAZAN, jocuri cu zaruri, Baba oarba etc., am memorat cantece, poezii sau am ascultat/citit poveşti).

Și, pentru că, în fiecare an, avem o activitate amplă de ***colectare de maculatură***, am invitat părinții să facă apel la cărți și reviste vechi, (deja pregătite pentru reciclare) pentru decupaje. Au ieșit materiale incredibile, minunate.

Am audiat poezii frumoase, am vazut experimente utile, am primit mesaje video și audio emoționante. Am încercat, împreună, să facem față situației și am reușit!

Barierele în comunicarea instituțională. Metode de soluționare. Studiu de caz

Prof. Dumitrică Elena Delia, Școala Gimn. „Tudor Mușatescu", Pitești, Argeș

Comunicarea reprezintă elementul indispensabil pentru funcționarea oricărei colectivități umane; este procesul prin care un emițător transmite informații receptorului prin intermediul unui canal (meajul), cu scopul de a produce efecte asupra receptorului (feed-back-ul). Comunicarea instituțională reuneşte toate formele de comunicare destinate valorizării unei organizații, a personalului si a activităților acestuia, a unui produs sau serviciu efectuat de acesta. Barierele comunicării instituționale se referă la dificultățile de funcționare ale uneia sau mai multor componente (emițător, mesaj, receptor, feed-back), iar cauzele sunt următoarele:

- Diferența de reprezentare, care provin din diferențele de experienta anterioară, de vârstă, de educatie, de cultură, de naționalitate, de temperamente, de ocupație, de confesiunea religioasă, de sex etc.;
- Concluziile grăbite, tendința de a vedea ceea ce dorim să vedem şi de a auzi ceea ce vrem sa auzim, refuzând să recunoastem realitatea;
- Stereotipii, tendința de a trata diferite persoane ca si cum am cunoaşte categoria întreagă din care fac parte;
- Lipsa de cunoaştere, când publicul nu deține cunoştințe în domeniul mesajului de transmis;
- Lipsa de interes a persoanelor cărora intenționăm să le transmitem mesajul;
- Dificultățile în exprimare, când, din instruire insuficientă, din lipsa de cunoştințe, din dificultăți de vorbire, emițătorul nu-şi găseşte cuvintele potrivite pentru a transmite mesajul;
- Emoțiile, starea naturală sau starea cauzată de evenimente recente a celui ce transmite mesajul;
- Barierele culturale, când tiparele culturale, create de zonele culturale, sunt diferite la emițător şi receptor;
- Personalitatea, când „ciocnirea de personalități" poate duce, de cele mai multe ori, la alterarea comunicării şi, deci, a efectului acesteia.

Ca **modalitate de rezolvare a acestor bariere comunicative** se recomandă ascultarea activă, care duce la îmbunătățirea înțelegerii reciproce; comunicarea empatică presupune transmiterea unor mesaje de înțelegere, compasiune şi afecțiune față de interlocutor.

Trebuie să evităm moralizarea excesivă, care stimulează resentimentele şi blochează exprimarea sinceră, afişarea unei atitudini de superioritate în vederea creării unui climat deschis, elevul fiind considerat astfel un real şi serios partener în dialogul didactic.

Consider de o reală importanță feedback-ul, necesar pentru a determina măsura în care mesajul a fost înțeles şi acceptat/asumat, punând în lumină eficiența sau precaritatea actului de predare-învățare.

Am constatat că unii profesori manifestă o reală dispoziție comunicativă, stăpânind, în mare parte, toate componentele ei: gestică, ton al vocii adaptat momentelor lecției, "pauzele de fixare" a cunoştințelor, ritmarea debitului verbal în vederea asimilării informațiilor esențiale din demersul didactic.

În concluzie, o comunicare eficientă presupune identificarea şi depăşirea blocajelor ce pot interveni (prin asigurarea alternativelor de eficientizare), formarea şi dezvoltarea unor deprinderi şi abilități comunicative care facilitează adaptarea socială a individului.

Studiu de caz:

Familia reprezintă primul univers afectiv şi social al copilului. În familie se constituie sentimentul de apartenență socială, pentru că familia este un grup social în care membrii sunt legați prin relațiI nu numai biologice ci şi psiho-morale, economice şi juridice răspunzând unul pentru celălalt în fața societății.

Viața copilului în familie sintetizează într-o manieră particulară relațiile sociale, caracteristicile vieții de familie fiind date de structura relațiilor dintre membrii acesteea precum şi de valorile pe care se întemeiază aceste relații. Dereglarea climatului familial generează stări tensionate, blocaje sau disfuncții ale comunicării dintre părinți, dintre copii şi părinți, stări de insatisfacție, comportamente regresive, timiditate excesivă sau chiar ostilitate.

U. D. este o elevă de 13 ani ce provine dintr-o familie legal constituită, cu venituri modeste, fiind singurul copil al familiei. Locuieşte într-o garsonieră împreună cu părinții în cartierul Războieni. În primele două clase de gimnaziu era o elevă energică, amuzantă, foarte socialbilă şi cu rezultate bune la învățătură. Le arăta colegilor şi mai ales prietenilor din clasă aproape toate achizițiile sale: cărți, CD-uri (era iubitoare de romane şi de filme polițiste), articole vestimentare şi accesorii, atrăgând in jurul său un grup considerabil de elevi şi chiar profesori. De regulă, ajungea în clasă înaintea celorlalți şi nu înregistra absențe la ore nici măcar atunci când se simțea suficient de rău şi ar fi putut să rămână acasă. Face parte din programul "Şcoală după şcoală" încă din clasa a V-a.

Ajunsă în clasa a VII-a, eleva întârzie la ore, în special la primele ore, înregistrează absențe şi are un comportament vizibil modificat în relația cu prietenii, colegii de clasă şi cu profesorii. Vorbeşte foarte puțin şi nu mai împarte cu nimeni bucuriile şi experiențele sale. Are reacții de respingere şi comunică greu cu ceilalți. Cele mai multe dificultăți le manifestă în comunicarea orală; reuşeşte să se exprime mai bine în scris, chiar şi la chestionarele de la orele de dirigenție, unde întrebările sunt articulate pe problematici strict persoanle.

Am încercat să o abordez într-o manieră în care colegii săi să nu observe intervenția mea. De cele mai multe ori o chemam în bibliotecă şi-i ceream sfaturi în legatura cu unele cărți cu tematică atrăgătoare: polițiste, de actiune etc. . La început se simțea oarecum stingherită, apoi a acceptat să

vorbească pe diferite teme cu mine. Încă de la început am suspectat faptul că s-a schimbat ceva acasă, in familia elevei, care a determinat-o să se închidă atât de mult în sine. Am folosit exprimarea aluzivă şi analogiile, povestindu-i despre o fată de vârsta ei care respingea comunicarea din cauza unor probleme cu tatăl sâu. Atunci eleva a bufnit efectiv în plâns şi a început să-mi povestească. Se pare că tatăl său avea o relație extraconjugală de care mama a aflat, amenințându-l repetat cu divorțul. La ultima ceartă, i-a spus soțului că o va lăsa pe fiica lor cu el, deoarece nu dispunea de mijloacele necesare pentru a întreține două persoane. Răspunsul tatălui a alimentat frica fetei, deoarece a spus că nici el nu are posibilitatea să o întrețină şi că soluția ar fi să o duca la bunicii materni, într-un sat aflat la 40 de km de Pitești. În felul acesta, eleva s-a simțit abandonată, neiubită, inutilă, chiar o povară pentru părinți; aceste sentimente au declanşat o criză care s-a manisfestat printr-un blocaj comunicațional.

Cunoașterea regulilor unei comunicări eficiente m-a ajutat să înțeleg cauzele reale şi modul în care ar fi trebuit să intervin.

Identificarea solutiilor:

- Am ascultat punctul de vedere al elevei, arătându-i de mai multe ori că vreau s-o ajut.
- I-am observat reacțiile în timpul discuțiilor cu mine (neîncrederea inițială, neliniştea, agitația).
- Am analizat calm, fără a o întrerupe; de fapt, problema era a părinților, iar consecințele apăsau asupra ei;
- Am asigurat-o că sunt de partea ei şi că-i voi convoca pe părinți la o şedință. Reacția ei a fost una marcată de o frică devastatoare; ulterior mi-a spus că tatăl a folosit violența fizică asupra ei când a încercat să-i spună că nu merită să-şi distrugă familia pentru o altă femeie. În același timp, mama a spus ca tatăl a fost mereu un aventurier și că nu l-a părăsit "din cauza fetei", deci nu "pentru fată", ceea ce i-a provocat un puternic sentiment al vinovăției pentru toate suferințele mamei.
- Am constatat că a şti să asculți este o condiție fundamentală a unei comunicări eficiente.
- I-am spus că, aşa cum toți copiii greşesc față de părinți şi sunt, totuşi, iertați, tot aşa greşesc şi părinții, care, deşi sunt adulți, devin capricioşi uneori și se comportă precum copiii. I-am spus că tocmai ea ar putea să salveze căsnicia părinților ei şi familia, în general, prin răbdare, sinceritate şi diplomație.
- Aceste discuții ale noastre au durat aproximativ 3 luni, perioadă în care eleva a depăşit în mare măsură blocajul comunicațional. Era din nou energică, vorbea mai mult cu prietenii şi cu profesorii de sex masculin. Într-o bună zi, eleva m-a aşteptat la prima oră la cancelarie spunându-mi că a înțeles că situația dintre părinți a devenit ireconciliabilă, dar că nu se simte vinovată, deoarece ştie că a făcut totul pentru ca relația celor doi să se îmbunătățească. În aceasta poveste, tatăl a decis să plece de acasă cu cealalta femeie, iar mama a rămas in

garsoniera, alături de fiica sa, bucurându-se de ajutorul financiar al bunicilor materni şi paterni.

- In plus, eleva mi-a mărturisit că regretă modul său de a se comporta față de colegi și de prieteni, fiindcă a pierdut, astfel, prietenia a două fete alături de care ieşea la plimbare cu bicicleta (fiindca le-a tratat cu intransigență, chiar duritate).
- Pe plan şcolar, au reapărut rezultatele bune la învățătură.

Voi continua monitorizarea acestei eleve, mai ales pentru că există posibilitatea ca tatăl să se întoarcă acasă, alături de mama acesteia, iar problemele ar putea reapărea.

Bibliografie:

1. Ion Ovidiu Pânișoară, *Comunicarea eficientă – ediția a III-a*, Ed. Polirom, Iași, 2008;
2. Laurențiu Șoitu, *Pedagogia comunicării*, Ed. Institutul European, Iași, 2002.

Comunicarea didactică

Prof. Epure Mirela
Şcoala Gimnazială ,,Al. cel Bun" Iaşi

Comunicarea umană constituie un proces complex, natural şi cotidian, este o interacțiune psihosocială concretizată prin informație, acțiune, transfer, relație. Termenul comunicare provine din latinescul ,,communius" ce înseamnă ,,comun", de la care s-a format verbul ,,communico", ce se traduce prin ,,a face ceva în comun".

Comunicarea didactică reprezintă elementul fundamental în procesul de predare-asimilare a cunoştințelor. Actul educațional constituie un proces de comunicare între cadrul didactic şi elevi, o interacțiune, un schimb de mesaje, ce are ca scop atingerea obiectivelor educaționale. Aşadar, actul educațional este centrat pe comunicare.

Pentru o comunicare didactică eficientă se impune o coerență şi o precizie a informației din partea cadrului didactic, la care se adaugă suscitarea interesului pentru disciplina predată.

Comunicarea este ,,o metodă tradițională de transmitere a informației căreia i se poate imprima un caracter activ, chiar în cadrul modelului inductiv tradițional. În acest caz, activitatea elevilor este dirijată pas cu pas de cuvântul profesorului şi constă în rezolvarea de sarcini mici, înlănțuite într-o succesiune dată de raționamentul inductiv al pedagogului, la concluziile parțiale şi finale elevii ajung sub îndrumarea directă şi permanentă a acestuia, care le-a oferit pe parcurs situațiile tuturor premiselor necesare, în ordinea gândită de el."[1]

Modelul comunicativ urmăreşte să acorde elevului un mediu în care achiziționează şi prelucrează informația, dar şi oportunitatea de a lua inițiativă. Elevul este antrenat în comunicare. Prin modelul comunicativ nu se urmăreşte doar transmiterea şi asimilarea informației, ci şi formarea unor convingeri, aptitudini şi sentimente.

Absența competenței comunicaționale sau o comunicare defectuoasă conduce la eşecul procesului de învățare. Cunoştințele temeinice de specialitate nu conduc automat la garantarea succesului actului educațional. Profesorul trebuie să aibă capacitatea de a transpune didactic informațiile oferite elevilor. Vorbim aici de dimensiunea explicativă a discursului didactic. Cadrul didactic trebuie să ştie ce, cât, cum, cui şi în ce mod realizează acest transfer de conținuturi. Configurarea studiului disciplinei respective trebuie să țină seama de o dozare a materialului de predare, de utilizarea unui limbaj accesibil elevilor şi de personalizarea comunicării didactice prin adaptarea la particularitățile grupei de vârstă, precum şi la cele individuale. Profesorul trebuie să aibă în vedere că acest act complex şi dinamic necesită o perfecționare continuă. Nu trebuie uitat factorul motivațional al învățării şi, totodată, asigurarea unui climat favorabil procesului de învățare.

---

[1] Parfene, Constantin, *Metodica studierii limbii şi literaturii române în şcoală*, Editura Polirom, Iaşi, 1999, p. 24

În funcție de natura semnelor folosite în codare informației şi de canalul de transmitere a informației, comunicarea poate fi: verbală, paraverbală şi nonverbală. Prin ultimele două tipuri, para- şi nonverbală se exprimă atitudini şi anticipează, oarecum, mesajul verbal.

În funcție de factorii relației, întâlnim alte tipuri de comunicare (R. Zajonc): accidentală, subiectivă şi instrumentală.[2] În comunicarea accidentală, informațiile se transmit întâmplător. Acestea nu sunt destinate în mod special actului didactic. În comunicarea subiectivă, se exprimă clar, prin cele trei componente (verbală, paraverbală sau nonverbală), starea afectivă a locutorului. Comunicarea instrumentală are un scop precis şi este dominantă în procesul educațional.

Nu putem vorbi de comunicare, fără a aminti de funcțiile acesteia după taxonomia lui R. Jakobson:

- funcția referențială – limbajul face referire la conținutul mesajului;

- funcția conativa– limbajul se adresează destinatarului;

- funcția expresivă – limbajul se îndreaptă spre emițător; exprima emoția;

- funcția poetică – este centrată pe mesaj, limbajul trece dincolo de sensul cuvintelor generând sentimente;

- funcția metalingvistică – este centrată pe cod;

- funcția fatică – verifică modul în care funcționează comunicarea.

Competența de comunicare este definită ,,drept capacitate ce permite producerea şi interpretarea mesajelor, precum şi negocierea sensului în contexte specifice. (...) Nu este o reproducere a itemilor aflați în memorie, ci un set de strategii sau de procedee creative ce permit înțelegerea valorii elementelor lingvistice în context, o abilitate de a participa la discurs, fie el vorbit sau scris, printr-o desfăşurare abilă a cunoştințelor despre funcționarea limbajului."[3]

Referitor la conceptul *competență de comunicare*, C. Simard o împarte în şase componente:

1. *Componenta verbală* – cu toate elementele limbii. Aceasta conține o dimensiune lingvistică, una textuală, şi una discursivă.
2. *Componenta cognitivă* – ce ține de producerea şi înțelegerea limbajului.
3. *Componenta enciclopedică* – face referire la aspectele lingvistice, textuale şi discursive.
4. *Componenta ideologică* - relevă felul nostru de a reacționa la idei, opinii.
5. *Componenta literară* – ține de creativitate

[2] Cucoş, Constantin, *Psihopedagogie*, Editura Polirom, Iaşi, 1998, p. 231
[3] Pamfil, Alina, *Limba şi literatura română în gimnaziu. Structuri didactice deschise*, Editura Paralela 45, 2008, p.62

6. *Componenta socio*-afectivă – relevă concepțiile unui individ.[4]

Comunicarea didactică este un instrument în demersul didactic, de aceea este necesar să aducem în discuție şi fenomenul de retroacțiune cu rol în adaptarea interlocutorilor şi, în final, la scopul urmărit. Cele mai întâlnite fenomene de retroacțiune întâlnite în comunicarea didactică sunt feed-back-ul şi feed-forward-ul. Primul fenomen relevă modul prin care finalitatea redevine cauzalitate. Efectele se reinvestesc în cauze. Prin feed-forward, anticiparea finalității redevine cauzalitate, se acționează preventiv.

În concluzie, comunicarea didactică este bazată pe instrumente ce implică susținerea actului sistematic de învățare. Fiecare act de comunicare are specificul său în funcție de coordonatele sale: factorii comunicării educaționale, cadrul, randamentul comunicării didactice sau blocajele comunicării, rolul activ al profesorului, selecționarea şi personalizarea informațiilor ce trebuie transmise. Prin analiza comunicării didactice se evidențiază sursa de potențare a conținuturilor formale şi construirea unor parcursuri accesibile, a unor demersuri comprehensibile. Profesorul va şti cum să-şi construiască discursul didactic şi ce resurse trebuie să folosească în vederea realizării comprehensiunii / realizării textului.

Bibliografie

Cucoş, Constantin, *Psihopedagogie*, Editura Polirom, Iaşi, 1998

Pamfil, Alina, *Limba şi literatura română în gimnaziu. Structuri didactice deschise*, Editura Paralela 45, 2008

Parfene, Constantin, *Metodica studierii limbii şi literaturii române în şcoală*, Editura Polirom, Iaşi, 1999

[4] *Ibidem*, p. 66

Impactul activităților extracurriculare în educația copilului

Autor: Erculescu Denisa

Prof. Şcoala Gimnazială ,,Mihai Viteazul" Târgovişte

,, Şcoala nu poate avea decât două scopuri. Primul e să dăm copilului cunoştinţele generale de care, bineînţeles, va avea nevoie să se servească: aceasta este instrucţia. Celălalt e să pregătim în copilul de azi pe omul de mâine, şi aceasta este educaţia." (Gaston Berger; 1973; p65)

Aşadar, fără a minimaliza importanţa educaţiei curriculare, realizate prin procesul de învăţământ, trebuie evidenţiată educaţia extracurriculară, cea realizată dincolo de procesul de învăţământ, ca fiind extrem de valoroasă şi eficientă în dezvoltarea personală a tinerilor, viitori adulţi. Activităţile extracurriculare sunt prilej de a găsi ineditul, ludicul, spectaculosul, toate acestea întâmplându-se într-un cadru relaxant care să permită stimularea creativă a elevilor. De fapt, sunt printre cele mai râvnite activităţi de către elevi. Materialele folosite în cadrul acestor activităţi au valenţe formativ-educative, care vizează aspecte kinestezice, artistice, lingvistice, matematice, spaţiale etc şi nu în ultimul rând intrapersonale.

Pe lângă faptul că educaţia extracurriculară nu uită de nevoia copilului de a se juca şi, în egală măsură, de a se simţi util în cadrul familiei, grupului de prieteni sau clasei de elevi, putem vorbi de o mulţime de alte beneficii sau mai bine-zis influenţe pozitive asupra personalităţii copilului.

Unul dintre aspectele pozitive este extinderea intereselor copilului. Copiii îşi pot descoperi talentul înnăscut într-un anumit domeniu, pe care altfel nu ar avea posibilitatea de a-l explora.

Participarea la activităţi din afara şcolii se bazează nu doar pe talentul copiilor în zone artistice şi sportive, ci poate dezvolta şi sentimentul de realizare care, la rândul lui, poate acţiona ca un motivator puternic pentru succes. Există copii care se simt fără valoare, adolescenţi care se luptă cu stima de sine, iar aceste activităţi sunt un mod care să poată construi stima de sine. Atunci câd descoperă că sunt buni la ceva, ba mai mult, strălucesc intr-un anumit domeniu, atunci stima de sine primeşte un impuls.

De asemenea, activităţile din afara şcolii sunt o oportunitate pentru copii să-şi dezvolte abilităţi sociale cum ar fi cooperarea, negocierea, rezolvarea conflictelor. Participarea la aceste activităţi implică în mod subtil interacţiunea în mod corespunzător cu alţii. Ei învaţă cum să gândească, să ia decizii şi să-şi dezvolte abilităţi de comunicare.

Când copiii aleg să participe la activităţi sportive, aceştia învaţă elemente de bază ale unui stil de viaţă sănătos: îşi menţin greutatea corporală, se preocupă de o alimentaţie sănătoasă, îşi dezvoltă spiritul de echipă, devin buni coechipieri, le creşte încrederea în sine, îşi dezvoltă obiceiuri sănătoase.

Într-o lume tot mai complexă, chiar şi copiii pot fi afectaţi de stres. Activităţile care au loc într-un mediu fără presiune şi sunt doar pentru distracţie sunt o modalitate bună de a se relaxa- o metodă sănătoasă pentru a face faţă stresului.

Participarea la activităţi preferate ajută copiii să înveţe să planifice şi să acorde prioritate. Aptitudinile organizatorice de bază devin obiceiuri bune, copiii ajung să-şi gestioneze timpul singuri, devin mai responsabili în alcătuirea propriului program. Este foarte importantă dobândirea acestei aptitudini încă din copilărie, pentru a deveni un adult capabil sa-şi gestioneze cu succes timpul şi să prioritizeze lucrurile în viaţă.

Implicarea în diferite activități extracurriculare poate fi o alegere excelentă şi cu siguranță benefică, cu condiția ca tinerii să nu opteze pentru prea multe activități de acest gen iar adulții să-i îndrume în a nu exagera cu timpul acordat acestor activități.

În concluzie, oricărui dascăl îi revine obligația de a organiza activități extracurriculare de calitate, care să-i captiveze pe copii şi să-i implice activ, să-i provoace în a-şi satisface curiozități, să-i îndemne să cugete, să aleagă, să acționeze. Este important ca aceste activități să acopere cât mai multe domenii, cât mai variate şi să corespundă intereselor copiilor, sa ducă la dezvoltarea personalității lor sub toate aspectele şi să le creeze amintiri pentru tot restul vieții.

Bibliografie:

Berger, Gaston, *Omul modern şi educația sa- Psihologie şi educație*, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1973

Ferriere, A., *Şcoala activă*, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1973

Fundația Soroş, *Activități extrașcolare în rurarul românesc. Dezvoltarea de competențe cheie la copii şi tineri*, Editura Universitară, Bucureşti, 2011

Importanța activității de voluntariat pentru educație

Prof. Florean Elisabeta
Liceul Tehnologic Arhimandrit Chiriac Nicolau
Loc. Vânători-Neamț

De ce voluntariat în educație? – o întrebare care își găsește răspunsul în chiar definirea conceptului: ca acțiune cu motivație intrinsecă și fără așteptări de recompensă, de a veni în sprijinul celui care se află într-o situație de criză, o situație-problemă. A fi voluntar este un lucru foarte important pentru fiecare dintre noi. Învățăm lucruri care ne vor ajuta în toate aspectele vieții, lucruri ca munca în echipă sau responsabilitatea dar și compasiunea .

Voluntariatul înseamnă de fapt acumularea unei experiențe profesionale într-un anumit domeniu care să te ajute să experimentezi lucruri noi, să te dezvolți și să ajuți. Voluntariatul înseamnă mai mult decât orice definiție, investiția în propria persoană. Tu te ajuți pe tine, ceea ce este comparabil cu școala vieții. Toate situațiile care pot interveni în finalizarea proiectului de voluntariat înseamnă acumularea de experiență profesională .

Voluntariatul înseamnă să socializăm mai mult, să-i ajutăm pe semenii noștri dând dovadă de compasiune, înțelegere, dragoste. Prin acțiunile de voluntariat putem obține abilități și cunoștințe noi, dar și competențe sociale. Se știe că voluntariatul este un element însemnat în dezvoltarea educației și formării profesionale. Criteriul de bază al acestuia este responsabilitatea obținută efectiv numai prin muncă, din care derivă respectul, la care se adaugă și alți factori importanți, respectiv comunicarea și socializarea. De asemenea, activitatea de voluntariat presupune interacțiune, spirit civic și organizatoric, curaj, încredere, colaborare, inițiativă, responsabilitate și dinamism. Așadar, prin acțiuni de voluntariat poți dezvolta sau obține abilități și cunoștințe noi, dar și competențe sociale (încredere, solidaritate, toleranță, etc), devenind astfel mai conștienți de ceea ce se întâmplă în jurul nostru.

Din experiența profesională, pot afirma că a fi voluntar înseamnă să dai dovadă de compasiune, de răbdare și înțelegere, de grijă nemăsurată și de dragoste pentru cei pe care îi sprijinim. Cu riscul că mă repet, a fi voluntar înseamnă să fii uman și să ai valoare pentru că aceste calități sunt de neprețuit. Activitatea de voluntariat îți dă posibilitatea să cunoști oameni din domenii variate, să colaborezi și să închei relații de prietenie cu ei, pentru a obține în viitor susținerea lor fără rezerve. Cu siguranță, voluntariatul rămâne o activitate atractivă și demnă de a fi practicată și sprijinită de copii sau adulți, deoarece se desfășoară printr-un proces al flexibilității și al alegerii libere. Voluntariatul presupune schimb de cunoștințe, idei, servicii,oportunități de a cunoaște oameni noi și de a lega tot felul de relații cu aceștia.Viitorul și evoluția unei societăți sunt strâns legate de educația pe care le-o oferim copiilor. Este oportun să le cultivăm interesul și plăcerea pentru activitățile de voluntariat, adaptat vârstei lor. Copiii obișnuiți să dăruiască de la o vârstă fragedă , fără a aștepta ceva în schimb, vor cunoaște satisfacția pe care un astfel de gest o aduce. Uneori un simplu mulțumesc face mai mult decât orice altă posibilă răsplată

Tinerii pot fi încurajați, antrenați să se implice în activitati de protecție a mediului, pot efectua activitati propriu zise sau de consiliere pentru menținerea unui mediu curat și implicit a unei planete

sănătoase, mentorat. Deasemenea un alt domeniu unde există mare nevoie de implicarea voluntarilor este și domeniul social. Este necesară activarea sentimentului de empatie fată de semenii noștri și încurajarea tinerilor și a copiilor incă din grădinită să se implice în activitati destinate ajutorării semenilor aflați în nevoie. Un alt beneficiu adus de activitățile de voluntariat este creșterea încrederii în sine, acesta oferă un confort psihic oricărui individ care hotărăște să depună un astfel de efort în spiritul voluntariatului. Totodată , în urma activităților de voluntariat se dezvoltă și spiritul de apartenență la grup, atât de necesar pentru asigurarea unei bune colaborări între indivizi pentru evoluția societății. Voluntariatul rămâne o activitate interesantă, atractivă chiar și pentru copii, demnă de a fi desfășurată cu copiii și de a fi promovată în societate ca exemplu de bună practică. Alegând să desfășori o activitate de voluntariat, demonstrezi că ești un om bun și participi într-un mod real la asigurarea unei lumi mai bune.

Dacă educația în spiritul voluntariatului începe din familie şi este complementată apoi de demersul educativ formal din cadrul instituțiilor de învățământ (implicit prin educația de tip nonformal), în mod cert va fi exersată ulterior, în cadrul comunitar al societății, de către adultul responsabil, capabil de acțiune şi schimbare. În primul rând subliniem, deci, importanța şi nevoia de implicare a familiei în traseul educațional al copiilor, întrucât plecând dintr-un cadru familial centrat pe reuşita şcolară a copilului, se asigură baza pe care va interveni ulterior şcoala. S-a demonstrat prin riguroase studii că reuşita şcolară a copilului este strâns legată de concepția asupra educației a părinților, aşa cum şi insuccesul copilului, care creşte într-o familie ai cărei membri nu au beneficiat de servicii educaționale şi prin urmare nu acordă interes nici în cazul educației copilului. Şi într-un caz şi în altul, şcoala se alfă în obligația de a lansa părinților invitația la cooperare, la implicare în educație, oferind şanse egale tuturor: o bună informare, o strategie de consiliere a părinților inactivi inițial, un program de sprijin alături de fundații sau organizații non-profit, şedințe, întâlniri, ateliere de lucru în comun etc., toate acestea pot aduce alături, ca parteneri şi voluntari părinții. Amintim aici formula celor şapte modalități de implicare a părinților în spațiul educațional, elaborată de Joiyse Epstein , între care se regăseşte voluntariatul, ca manieră de implicare productivă a familiei în activitățile şcolii. Pornind de la premisa că în cadrul familiei copilul beneficiază de primele experiențe educative – iar dacă nu este aşa, şcoala şi comunitatea trebuie să intervină ca voluntari în acțiuni de educație a părinților şi consiliere – , şcoala are, apoi, rolul de a forma la elevi spiritul de receptivitate, capacitatea de inițiativă, angajarea responsabilă în indentificarea problemelor comunității şi proiectarea de direcții de acțiune pentru soluționarea acestora. Iar cadrele didactice, ca "facilitatori"/ "moderatori", " trebuie să manifeste foarte multă receptivitate, îngăduință şi să ofere mereu un răspuns la solicitările elevilor şi ale comunității" . Aşadar, profesorii sunt cei care conduc şi orientează actele de voluntariat ale elevilor/şcolii în comunitate şi tot ei trebuie să aducă soluții la problemele şcolii prin atragerea de sponsori/ parteneri, demararea de proiecte educaționale, înființarea de asociații de părinți, atragere de fonduri de la comunitatea locală, implicarea ONG-urilor etc. La rândul lor, elevii/tinerii îşi pot asuma rolul de voluntar în acțiuni pe care învață să le gestioneze pe cont propriu, pornind de la probleme pe care le vor identifica ei înşisi.

De la acțiuni ce se pot inița chiar de la vârstele şcolarilor mici – problema mediului înconjurător care necesită ecologizare, şi până la activități de voluntariat mai ample, elevii/tinerii sunt antrenați în veritabile exerciții de interacțiune cu comunitatea într-un spațiu de acțiune pe care învață să-l observe, să-l investigheze, pentru ca mai târziu, ca adulți respnsabili, să-l poată gestiona şi dezvolta.

Un exemplu de acțiune voluntară, care dă răspuns, pe de altă parte şi provocărilor educației intergeneraționale, este sprijinul acordat de tineri generațiilor vârstnice în a înțelege şi învăța să utitlizeze mijlocele şi tehnologiile moderne de comunicare din prezent. Sunt vizate astfel două grupuri țintă: tinerii, care se implică în probleme actuale ale societății şi vârstnicii, care sunt reintegrați în viața comunității moderne. Astfel de exemple pot fi completate de numeroase alte oportunități pe care atât şcoala cât şi societatea trebuie să le promoveze. Prin toate aspectele pe care le-am pus în discuție, putem concluziona că posibilitățile de interacțiuni şi exerciții de voluntariat în spațiul educațional pot fi multiple şi variate. Iar dacă aplicăm o abordare pe termen lung, având perspectiva durabilității, putem observa că, deşi vorbim de voluntariat – acțiune care nu urmăreşte un câştig –, beneficiile sunt multiple: o şcoală care investeşte voluntari în societate, va beneficia în viitor de un spațiu social mai bine dezvoltat, şi care îi va garanta condiții mai bune de desfăşurare a actului educativ, aşa cum, o societate care este partener voluntar în educație, va dispune mai târziu de generații responsabile şi capabile de acțiune, de forță de muncă în raport cu cerințele şi dezvoltarea socială. Voluntariatul în şcoli este un prim pas în conştientizarea tinerilor de rolul lor în societate, de importanța lor ca individ, de nevoia societății de oameni ca el.

În concluzie, valoarea activității de voluntariat, dar și a voluntarului este incontestabilă în societatea românească de astăzi și este doar o problemă de timp ca aceasta să fie prețuită cu adevărat.

Bibliografie :

Salade, D., Educație şi personalitate, Editura Casa Culturii de Ştiință, Cluj-Napoca, 1995.

Mara D., 2004 – ,,Strategii didactice în educația incluzivă", Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti.

https://iteach.ro/experientedidactice/importanta-activitatii-de-voluntariat-pentru-educatie

Jocul didactic - formă de activitate instructiv-educativă

Prof.înv.preşcolar Fodor Adina Claudia
G.P.P.nr.53 Oradea,jud.Bihor,România

1 Integrarea jocului didactic in activitățile matematice

In activitatea de zi cu zi a copilului, jocul ocupă,evident,locul preferat.Dar,jucându-se,el îşi satisface nevoia de activitate, de a acționa cu obiecte reale sau imaginare,de a se transpune în diferite roluri şi situații care îl apropie de realitățile înconjurătoare.

La vârsta preşcolară,învățarea(dobândirea de noi cunoştințe, precum şi formarea priceperilor şi deprinderilor)are ca mobil principal caracterul atractiv,plăcut al activității. Tocmai de aceea, la această vârstă este necesară îmbinarea elementelor de învățare cu cele de joc,şi acest lucru se realizează printr-o formă specifică de activitate preşcolară – *jocul didactic.*

Jocul didactic este o formă specifică de organizare a activității care permite realizarea obiectivelor importante prevăzute la domeniul Ştiință. El are o contribuție largă în verificarea cunoştințelor,exersarea deprinderilor şi priceperilor dobândite de copii in procesul de predare-invățare si, totodată, stimulează acțiunile de evaluare din partea educatoarei.

Jocul didactic are drept note definitorii:scop, conținut matematic, sarcină didactică, elemente şi reguli de joc.Astfel, jocul didactic matematic îmbină aspectul instructiv-educativ cu cel distractiv.Prin intermediul lui,cadrul didactic precizează, verifică,îmbogățeşte şi consolidează cunoştințele matematice ale copiilor. Rolul formativ al jocului didactic matematic constă în :

-exersarea si perfecționarea senzațiilor şi percepțiilor;

-precizarea reprezentarilor;

-antrenarea memoriei;

-dezvoltarea gândirii logice;

-exersarea limbajului matematic;

-dezvoltarea atenției;

-exersarea voinței;

-dezvoltarea personalității.

Activitățile matematice devin mult mai accesibile pentru copil dacă se desfăşoară sub forma de joc. Copilul este puternic motivat, iar participarea sa duce la rezolvarea sarcinii. Cadrul didactic alege jocuri accesibile. Forma placută a desfăşurării jocului favorizează învingerea dificultăților intelectuale şi participarea activă, conştientă şi motivată a copiilor la activitățile matematice.

2 Conceptul de joc didactic (matematic) si caracteristicile acestuia:

Jocul didactic prezintă ca notă definitorie îmbinarea armonioasă a elementului instructiv cu elementul distractiv, asigurând o unitate deplină între sarcina didactică şi acțiunea de joc.

Această îmbinare a elementului instructiv-educativ cu cel distractiv face ca, pe parcursul desfăşurării sale, copiii să trăiască stări afective complexe care declanşează, stimulează, intensifică participarea la activitate, cresc eficiența acesteia şi contribuie la dezvoltarea diferitelor componente ale personalității celor antrenați în joc.

Jocul didactic este un tip specific de activitate ,prin care educatorul consolidează , precizează şi chiar verifică cunoştințele copiilor , le imbogățeşte sfera lor de cunoştințe , pune în valoare şi le antrenează capacitățile creatoare ale acestora

Jocul didactic, încadrându-se în categoria jocurilor cu reguli, este definit prin obligativitatea respectării regulilor care precizează căile ,ce trebuie urmate de copii în desfăşurarea acțiunii ludice.

Valoarea informativă a jocului didactic, ca activitate de sine stătătoare, constă în faptul că el asigură condiții depline pentru aplicarea cunoştințelor dobândite şi exersarea deprinderilor, aducând, în acelaşi timp, un element de variație în procesul de instruire şi făcându-l mai atrăgător, mai interesant.

Prin conținutul şi modul lor de desfăşurare, jocurile didactice vizează:

stimularea gândirii pentru a se putea realiza trecerea de la stadiul concret-operațional spre cel abstract;

dezvoltarea memoriei (preponderent logică);

dezvoltarea şi activizarea vocabularului, prin introducerea unor termeni sau noțiuni specifice disciplinei (matematica);

dezvoltarea imaginației (reproductivă, dar mai ales creatoare);

dezvoltarea spiritului de observație şi a calităților atenției;

educarea unor trăsături volitive (perseverență, spirit competitiv) şi a unor atitudini pozitive față de activitatea de tip intelectual (prin stimularea interesului şi a curiozității).

Spre deosebire de alte tipuri de jocuri, jocul didactic are o structură aparte. Elementele componente ale acestuia sunt:

-scopul jocului

-sarcina didactică

-regulile jocului

-conținutul jocului

-elementele de joc

Reuşita unui joc didactic depinde şi de *materialele didactice* utilizate în joc. Acestea trebuie să fie adecvate conținutului, variate şi atractive, uşor de manevrat şi să provină din mediul apropiat, familiar copiilor (planşe, jetoane, jucării, figuri geometrice, etc).

Educatoarea trebuie să pregătească materialul demonstrativ pentru exemplificările pe care le va face în joc, cât şi pentru situațiile-problemă ca variante de complicare a jocului.

Modul de distribuire a materialului este diferit de la o grupă la alta, dar și de la un joc la altul, în funcție de modul de organizare.

Materialul este demonstrativ (pentru educatoare) şi distributiv (al copiilor).

Atractivitatea şi eficiența jocului depind de ingeniozitatea educatoarei de a îmbina o sarcină educativă acceptabilă de către copii, nici prea grea, nici prea uşoară,cu un joc simbolic sau cu reguli atrăgătoare. Elementele de joc artificiale, nestimulative, îngreunează învățarea şi plictisesc pe copii.Plăcerea cu care participă copiii la joc este singura justificare a recurgerii la jocul didactic

Jocurile didactice transpun situații de viață şi de activitate socială,ceea ce ajută la socializarea preşcolarilor.Manipularea obiectelor trebuie să fie punctul de plecare în formarea reprezentărilor, dar in acelaşi timp, anumite achiziții din sfera proceselor de acțiune trebuie verbalizate corespunzător. Astfel,acestea nu numai că se fixează mai bine,dar pot atinge un prag superior de generalitate.

BIBLIOGRAFIE

- Antonovici ,Stefania; Jalba, Cornelia; Nicu, Gabriela – *„Jocuri didactice pentru activitățile din grădiniță"*, Editura Aramis, Bucuresti, 2005;

- Alb Lupaş , Alina – *„Matematica in gradinita",* Editura Universitatii din Oradea, 2013;
- Burca , Anisoara – *„Jocul matematic in activitatea prescolarului"*, Editura Rovimed Publishers, Bacau, 2011;

„Alternative sănătoase în alimentație"

Autor: Profesor Gabriela Grigoraș
Colegiul Național de Informatică „Spiru Haret" Suceava

Realizarea acestei lucrări a fost o provocare din mai multe puncte de vedere. În primul rând știind despre cel de al cincilea gust - umami, am dorit să aflu cât mai multe lucruri despre acesta, dar şi despre anatomia şi fiziologia receptorilor gustativi.

Astfel am aflat despre forma levogiră a acidului glutamic, cea care este implicată în perceperea gustului umami.

După documentarea făcută, am conştientizat deosebita complexitate a organismului uman şi am fost impresionată de finețea şi varietatea mecanismelor fiziologice care se desfăşoară la nivelul acestuia.

Citind despre acidul glutamic şi despre sărurile lui, am aflat că aceste substanțe sunt întâlnite atât în surse naturale, dar pot fi sintetizate şi pe cale artificială şi utilizate ca şi potențiatori de aromă. Ulterior am aflat despre glutamatul monosodic sintetic (MSG, E 621) ca fiind cel mai utilizat potențiator de aromă, de mai mult de un secol. Motivul pentru utilizarea potențiatorilor de aromă este dat de faptul că, în urma procesării, multe dintre produsele finite alimentare îşi pierd o parte din proprietățile organoleptice. Din dorința de a îmbunătăți gustul alimentelor, de a le conserva o perioadă cât mai mare şi, de ce nu, de a obține un profit cât mai bun, oamenii utilizează un număr foarte mare de substanțe ca aditivi alimentari.

Oamenii sunt expuşi glutamatului din două surse principale: din proteinele alimentare naturale ingerate sau prin ingestia alimentelor care conțin cantități semnificative de glutamat adăugat sub formă de MSG sintetic.

Glutamatul din sursele naturale este asimilat treptat de către organism şi este atenuat de antioxidanți puternici, însă substanța produsă în mod artificial şi adăugată sub formă de aditivi alimentari provoacă, conform rezultatelor din numeroase studii, efecte adverse foarte variate asociate cu numeroase boli.

Legislația europeană admite folosirea acestui aditiv în anumite doze, dar sunt din ce în ce mai multe studii care atestă multitudinea de efecte nocive ale MSG sintetic.

În această ordine de idei, în elaborarea lucrării am plecat de la ideea prezentării unor aspecte teoretice legate de gustul umami şi despre modul de stimulare al receptorilor gustativi precum şi despre sursele, modul de utilizare şi reacțiile adverse determinate de MSG sintetic.

Din punct de vedere practic, am dorit să aflu dacă concentrația de MSG în diferite produse din carne este în limitele prevăzute de legislație.

Astfel, în cadrul laboratorului de biochimie de la Direcția Sanitar Veterinară Suceava, împreună cu d-na lab. ing. Negriuc Carmen şi cu bunăvoința personalului încadrat, am realizat partea experimentală, verificând concentrația acidului glutamic şi a glutamatului monosodic în diferite produse din carne (salam franțuzesc, salam de vară, cabanos, cârnați, salam cu şuncă). Menționez că aceste analize implică un mod de lucru laborios, se realizează în puține locuri din țară şi necesită

reactivi speciali, costisitori. Din acest motiv analizele menționate au loc o dată pe trimestru, iar cele pe care le-am realizat s-au desfăşurat în luna decembrie 2017.

Analizând rezultatele obținute am remarcat faptul că, în toate produsele pe eticheta cărora era trecută prezența MSG, concentrația acestuia nu depăşea limita legală admisă.

Am aflat de asemenea că, identificarea MSG într-un produs a cărui etichetă nu evidențiază prezența acestuia duce la intrarea producătorului sub incidența penală.

Provocarea care a urmat a fost dată de căutarea unui răspuns la întrebarea: „Poate fi înlocuit MSG sintetic cu un alt produs, care să nu determine reacții adverse?"

Citind, am aflat că în anumite țări europene se foloseşte pentru îmbunătățirea proprietăților organoleptice ale alimentelor, extractul de drojdie de bere (Saccharomyces cerevisiae), care, spre deosebire de MSG sintetic, nu poate fi considerat un aditiv alimentar ci un produs mixt ce conține pe lângă acidul glutamic şi alți aminoacizi, vitamine (în special din grupul B) şi minerale.

Extractul de drojdie are un gust picant deoarece în urma hidrolizei este eliberat acidul glutamic care imprimă gustul umami.

Utilizarea extractului de drojdie ca o alternativă la utilizarea MSG sintetic este legiferată conform Regulamentului Organic al U.E., care prevede ca, începând cu 31 decembrie 2013, doar extractul de drojdie organică să fie acceptat în produsele ecologice.

Astfel, cu amabilitatea cadrelor didactice de la Facultatea de Inginerie Alimentară din Cadrul Universității „Ştefan cel Mare" Suceava am obținut extractul de drojdie în cadrul Laboratorului de Chimia alimentelor, aceasta reprezentând a doua parte practică a lucrării realizate.

După obținerea acestui extract am vrut să verific dacă el îmbunătățeşte calitățile organoleptice ale alimentelor. În acest scop am preparat în laboratorul de biologie al colegiului, iahnie de fasole şi salată de vinete folosind produse în care nu au fost introduşi aditivi alimentari.
De asemenea am folosit şi zacuscă de ciuperci produsă în casă şi conservată termic.

Am utilizat câte două probe din produsele menționate, una cu adaos de extract de drojdie şi una fără, apoi am făcut un mic experiment la care au participat elevi care au gustat din cele şase probe şi au apreciat calitatea acestora. Acest experiment s-a desfăşurat în cadrul unei ore de Consiliere şi orientare la care au participat elevi de la Colegiul Național de Informatică „Spiru Haret" Suceava şi elevi de la Şcoala Gimnazială „Ion Creangă" Suceava. Majoritatea elevilor care au participat la „degustare" au indicat probele care conțineau extract de drojdie ca fiind mai gustoase, comparativ cu celelalte.

Având confirmarea ipotezei de la care s-a plecat, precum şi informațiile teoretice şi practice interesante legate de gustul umami, prezența MSG sintetic în alimente, efectele acestuia şi obținerea extractului de drojdie, am considerat că este de dorit ca informațiile şi rezultatele obținute să fie popularizate atât printre elevii colegiului cât şi printre elevii altor şcoli gimnaziale partenere, din municipiul Suceava.

Ca o finalitate a ceea ce am realizat, am organizat o acțiune prin care s-au diseminat informații incluse în conținutul lucrării. În cadrul acestei activități am prezentat aspectele teoretice şi practice incluse în lucrare şi s-au diseminat materiale informaționale referitoare la MSG sintetic şi la posibilitatea înlocuirii acestuia cu extractul de drojdie.

Aceste informații au fost primite cu un real interes de elevii şi cadrele didactice participante, iar după prezentarea lucrării au avut loc discuții referitoare la rolul şi efectele aditivilor alimentari asupra

sănătății omului, la necesitatea informării cu privire la educația pentru un stil de viață sănătos, precum şi a unor norme minime legate de protecția consumatorului.

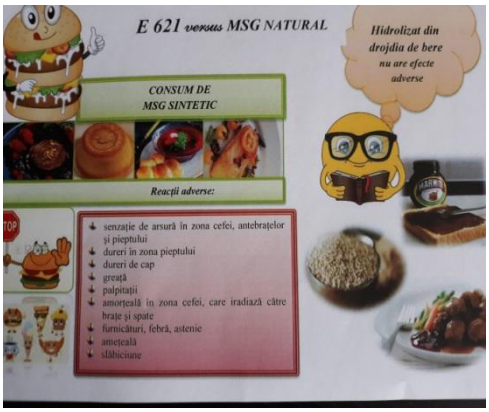

Bibliografie selectivă

Dimitriu C. *Metode şi tehnici de control ale produselor alimentare si de alimentație publică. Ed.Ceres, 1980.*

Hăulică, I. *Fiziologie umană, ediția a III-a, Editura Medicală, Bucureşti 2007*

Hura , C. *Ghid de laborator – Metode de analiză pentru produse alimentare Editura Cermi, Iași, 2006*

Trei pași esențiali pentru îmbunătățirea sistemului educațional

Autor: Isacovici Gabriela
Profesor Școala Gimnazială "Traian" Pitești

Calitatea educației ne afectează pe toți, atât la nivel individual, cât și la nivel de societate. În esență, funcționarea optimă a societății se rezumă, într-o mare măsură, la educația celor care o formează. Dar ce faci într-un stat care nu-și dă interesul pentru un sistem educațional eficient? Ce faci într-un stat în care unii dintre cei care îl conduc înțeleg mai puține lucruri decât un elev de liceu?

Cele mai recente rezultate ale testelor PISA au uimit pe mulți, deși e rezultatul evident al unui sistem educațional ineficient. Românii și-au dat seama că aproape jumătate dintre elevii de la noi din țară nu pot înțelege ce citesc.

Cei mai mulți dintre noi suntem conștienți de ineficiența sistemului de învățământ din România.

Asta o spune și un studiu din 2017, realizat de McKinsey & Company. A analizat de ce reușesc să se claseze pe primele locuri cele mai performante sisteme de învățământ din lume.

Astfel, a ajuns la concluzia că trei pași esențiali ar trebui urmați pentru a îmbunătăți calitatea sistemului educațional, în orice țară.

În primul rând, ar trebui să devină profesori doar cele mai capabile persoane. În esență, calitatea sistemelor educaționale se bazează pe calitatea profesorilor. Cele mai eficiente sisteme din lume recrutează profesori doar dintre absolvenții dintr-o generație cu cele mai bune rezultate. De exemplu, în Coreea de Sud profesori devin cei din primii 5%, iar în Finlanda din primii 10%.

În al doilea rând, o instruire eficientă asigură rezultate bune. Astfel, calitatea rezultatelor dintr-un sistem de învățământ este garantată de calitatea instruirii pe care profesorii o livrează. Pe lângă cunoștințele pe care le au, profesorii trebuie să fie, în același timp, capabili să livreze în mod eficient elevilor informațiile pe care ei le dețin. Iar această capacitate vine și dintr-o instruire eficientă a profesorilor, pentru a înțelege care sunt cele mai eficiente metode prin care pot educa elevi.

În al treilea rând, sistemul trebuie să se asigure că fiecare elev în parte ajunge la rezultate bune. Astfel, dacă primii doi pași sunt urmați, profesorii ar trebui să fie capabili să identifice în mod precis punctele forte și punctele slabe ale fiecărui elev și să selecteze metodele de instruire cele mai eficiente pentru a-i ajuta să învețe.

Din punct de vedere al calificării, țara noastă stă prost. Există mulți profesori care predau în școli, dar care nu au studii corespunzătoare postului pe care îl ocupă, potrivit edupedu.ro.

Astfel, în anul școlar 2018 – 2019, în școlile din România existau peste 4.500 de astfel de profesori.

Ministerul Educației împarte acești profesori în trei categorii:

cu studii superioare în alt domeniu decât cel al postului – 2.707 persoane, dintre care 1.615 în mediul rural.

studenți, în curs de calificare – 740 de persoane, dintre care 454 din mediul rural.

cu studii medii – 1.086 de persoane, dintre care 681 în mediul rural.

De asemenea, nici criteriile de selecție de la noi din țară nu sunt cele mai eficiente. De exemplu, majoritatea câștigătorilor premiului Nobel în Economie nu ar putea avea meseria de profesor universitar în România pentru că nu întrunesc criteriile minime: publicarea a minimum trei cărți și a patru articole științifice. Un studiu arată că, de fapt, sistemul român actual de evaluare și promovare a cercetătorilor în științele economice descurajează, de fapt, performanța științifică.

Pe de altă parte, Silvia Musătoiu, fostă directoare a Colegiului Național „Gheorghe Şincai" din București ridică o problemă validă într-o postare pe Facebook: „Câți dintre profesorii actuali sunt ei înșiși analfabeți funcționali, didactic vorbind?". Nu se referă aici la analfabetismul funcțional în sensul general (la incapacitatea înțelegerii unui text), ci în sensul de neștiință atunci când vine vorba de metodele de predare din școli.

Așa cum spune și studiul McKinsey, instruirea profesorilor este esențială într-un sistem educațional eficient. Când cunoști cele mai bune metode prin care să predai informații unui elev, rezultatele acestuia vor fi și ele pe măsura așteptărilor.

E adevărat, salariile profesorilor au crescut mult față de anii anteriori. Totuși, aceeași fostă directoare vine cu o perspectivă validă și în această situație: „Sigur că în 2017 salariul unui profesor era anormal de mic. Era la fel de mic și pentru performanți și pentru leneși. Acum este la fel de mare/mic și pentru performanți și pentru leneși. Ați crezut vreodată că dacă dublați salariul unui leneș acesta va munci mai mult?"

Numai că nu creșterea salariilor este cea mai bună soluție, ci o mai bună instruire a profesorilor.

Partea și mai proastă e că trecem cu toții prin școală, dăm teste și teze, luăm examenul de bacalaureat și apoi suntem nevoiți să intrăm propriu-zis în viață. Numai că, absolvirea școlii nu garantează și educația. Astfel, chiar dacă cineva termină 12 clase, te poți aștepta să nu poată citi cursiv un text, să nu înțeleagă definiții simple sau să nu ajungă la rezultatul corect când vine vorba de înmulțiri și împărțiri.

În 2015, aceeași organizație realizează studiul *How the world's most improved school systems keep getting better.* Aici, cercetătorii au analizat 20 de sisteme educaționale din lume și au încercat să înțeleagă ce elemente sunt specifice acestora și care ar putea fi aplicate și la nivel universal. Au ajuns la concluzia că un sistem școlar se poate îmbunătăți, din orice stadiu ar pleca, și poate deveni semnificativ mai eficient într-o perioadă de șase ani.

Toată lumea vorbește de sistem, că e corupt, că nu funcționează cum trebuie, că ar trebui schimbat. Dar cine ar trebui să-l schimbe? Problema e complexă și deși schimbarea care vine de jos poate da rezultate, cea mai eficientă e cea care vine de sus.

Bibliografie:

1. McKinsey & Company, studiul *How the world's most improved school systems keep getting better, 1 iulie 2015*

Importanța lecturii și rolul ei în dezvoltarea capacităților de comunicare creativă ale elevilor din ciclul primar

Prof. înv. primar Măricuț Mărioara
Liceul Tehnologic „Florian Porcius" Rodna

" Fără limba pe care părinții noștri ne-au transmis-o odată cu viața, n-am putea exista ca ființe cuvântătoare, ca popor vrednic de a sta alături, cu toată demnitatea, din punct de vedere intelectual, alături de popoarele cu adevărat înaintate ale lumii."

(Iorgu Iordan - "Istoria limbii române (Pe-nțelesul tuturora)", 1983.

Studiul limbii române literare prin lectura textelor literare are o importanță covârșitoare pentru formarea multilaterală a școlarilor, asigurându-le acestora evoluția intelectuală, exprimarea cu mijloace adecvate în activitatea de mai târziu. Exprimarea corectă, orală și scrisă - obiectiv important al procesului de învățământ în ciclul primar – constituie unul din instrumentele de bază ale muncii intelectuale, fără de care nu poate fi concepută dezvoltarea intelectuală viitoare a elevilor.

Scopul lecturii în perioada școlarității primare, gimnaziale și liceale este acela de a forma progresiv un tânăr cu o cultură comunicațională și literară de bază, capabil să înțeleagă lumea din jurul său, să comunice și să interacționeze cu semenii, exprimându-și gânduri, stări, sentimente, opinii, să fie sensibil la frumosul din natură și la cel creat de om și, în viitor, să poată continua procesul de învățare în orice fază a existenței sale.

Activității de învățare a cititului îi acordăm un loc prioritar la școlarii mici. Cel mai mare număr de ore din întregul plan de învățământ al claselor primare este consacrat, pe parcursul celor 4 ani de studiu, citirii. Activitatea de scriere este indispensabil legată de cea de citire, ea constituind un mijloc de exprimare, de comunicare. Valoarea instrumentală a deprinderilor de citire și scriere trebuie privită prin prisma posibilităților de transfer asupra altor deprinderi cu care se interferează. Însușirea actului cititului și scrisului contribuie la activizarea operațiilor intelectuale, dezvoltă capacitatea de gândire, spiritul critic.

Rolul lecturii în dezvoltarea capacităților de comunicare

Fiind obiectul de studiu principal pe parcursul întregului ciclu primar și veriga principală ce leagă într-un tot unitar toate obiectele de studiu, dezvoltând trăsături moral-civice și deprinderi de muncă intelectuală la școlarul mic, limba română, în general, și lectura, în mod particular, urmăresc următoarele obiective principale:

- înțelegerea numeroaselor mesaje ale vieții curente, orale și scrise;
- citirea fluentă, curentă, pentru informare și pentru propria plăcere de a învăța și a se documenta;
- deplasarea înțelegerii mesajului oral și scris prin trecerea de la oral la scris;
- lărgirea progresivă a câmpului de interes asupra mesajelor orale și scrise mai variate și mai dificile;

- exprimarea orală și scrisă potrivit normelor limbii române curente;
- concentrarea și schimbarea ideilor într-o conversație închegată;
- descoperirea practică a diversității resurselor limbii;
- căutarea sensului exact al cuvintelor și expresiilor și exprimarea cu precizie și expresivitate;
- transpunerea gândurilor în fraze bine structurate;
- achiziționarea metodelor de muncă ce condiționează progresul ulterior în limba modernă;
- cunoașterea problematicii comunicării și funcționalității limbii;
- depășirea nivelului conformismului școlar;
- manifestarea inițiativei, creativității, autonomiei;
- achiziționarea cunoștințelor de bază și dobândirea deprinderilor, care constituie obiectivul fundamental.

În perspectiva optimizării procesului de predare-învățare și a aplicării intențiilor principale ale lecturii literare, documentele școlare se structurează corespunzător. Programa de limba și literatura română la clasele I-IV are în vedere, în conformitatea cu noul curriculum, dezvoltarea competențelor elementare de comunicare, orală și scrisă, ale copiilor și familiarizarea acestora cu texte literare semnificative vârstei școlare mici. Lecția se structurează pe baza participării conștiente a elevilor la ore și are drept obiectiv formarea deprinderilor de muncă intelectual (cu cuvântul) și practică (cu cartea). Manualul de limba română este delimitat și structurat progresiv pe parcursul celor patru ani de studiu, iar deprinderile de receptare a mesajului scris se formează și se exersează și prin intermediul lecturii altor texte, cu precădere literare.

În clasa întâi, copiii se mișcă de la parte la întreg, abecedarul are un rol intuitiv-aplicativ dar dificil, având în vedere bagajul deosebit de bogat al achizițiilor (sunet, literă, silabă, cuvânt, propoziție, text).

Manualul de limba română de la clasa a doua se deosebește de abecedar prin dimensiunea aplicativă concretizată prin multitudinea sarcinilor de învățare.
Copiii merg de la întreg (text, propoziție) la parte (sunet, literă, silabă). Toate acestea se aplică în cadrul orelor de lectură.

Lectura duce la realizarea a două laturi ale instruirii: cultivarea înclinației de a analiza faptele de limbă și de a reflecta asupra lor, și exersarea, repetarea, antrenarea componentei efective de învățare a limbii (până la transformarea în deprindere).

În clasa a treia crește indicele de cunoaștere pe baze științifice a datelor nemijlocit senzoriale, acest lucru fiind obiectivul de bază al lecturii elevilor. Se organizează convergența contribuției a două sau mai multe obiecte de învățământ, se extinde câmpul învățării prin creșterea numărului de obiecte de învățământ distincte, de unde rezultă creșterea dispersării atenției, interesului și efortului elevului.

La clasa a patra aparatul aplicativ acțional cuprinde o varietate de sarcini de reținere, de recunoaștere, explicativ-operaționale, constructiv-creatoare care vizează trei mari procese mentale: mnezice, verbalo-logice și imaginative. Prefigurarea sub mai multe unghiuri a materialului lecturat incită la permutări, asociații, prelucrări și transformări.
Aparatul aplicativ-acțional pus în valoare de lectură cuprinde, la sfârșitul clasei a patra, următoarele operații: "să povestească, să explice, să memoreze, să extragă, să alcătuiască, să rețină, să găsească, să

împartă, să sesizeze, să exerseze, să identifice, să rezume, să răspundă, să transpună, să caute, să adopte, să repereze, să formuleze, să facă rezumatul, să refacă, să aleagă".

Interdependența dintre lectură, vorbire și scriere. Rolul acestora în dezvoltarea capacităților de comunicare creativă.

Lectura, vorbirea și scrierea au un rol deosebit în desăvârșirea omului. Devenită deprindere, activitate obișnuită, lectura îl face pe om complet, vorbirea îl ajută să se exprime cu ușurință, iar scrierea să se exprime precis, clar, coerent. Lectura ajută la observarea mediului înconjurător, îi învață pe elevi să gândească, îmbogățește cunoștințele despre natură, lume și viață, cultivă sensibilitatea și imaginația, modelează caracterele, contribuie la educarea moral-cetățenească, ajută omul în aspirațiile sale spre autodepășire.

Vorbirea cultivă atenția, alertează gândirea menținând-o vie, în contact cu replicile interlocutorului, dezvoltă spiritul de observație și atitudinea polemică, stimulează spontaneitatea replicilor.

Scrierea cultivă răbdarea, solicită un mai mare efort de clarificare a gândurilor, impune mai multă atenție în formularea ideilor, disciplinează gândirea.

Elemente principale ale comunicării, lectura, vorbirea și scrierea, sunt totodată și componente fundamentale și indispensabile ale actului compozițional, ale dezvoltării multilaterale a copilului, ca finalitate a educației.

Până la vârsta școlară, copiii stăpânesc aproape în întregime sistemul gramatical și regulile generale de formare a cuvintelor, în schimb, creșterea volumului lexical și a priceperii de a-1 utiliza rămâne un câmp deschis nu numai pentru perioada studiilor, ci pentru toată viața, iar modelul perfect de care subiecții se pot folosi permanent este lectura textelor literare. Ea contribuie nu doar la îmbogățirea lexicului elevilor, ci și la înarmarea acestora cu instrumentele de comunicare corectă și nuanțată a ideilor, precum și la crearea unui stil personal.

Lectura înseamnă, în această privință, o etapă hotărâtoare în care, odată cu cunoștințele de cultură generală, elevul urmează să-și însușească și un instrument de comunicare alcătuit dintr-un bogat registru gramatical și lexical.

Școlarul mic intră în clasa întâi cu un bagaj lingvistic diferit, dar în general limitat de particularitățile sale de vârstă. Nivelul vocabularului existent la debut școlarității se mai diferențiază și în funcție de factorii socio-culturali din care provine elevul, în această etapă intervine rolul instructiv-educativ și creator al învățământului în îmbogățirea și activizarea vocabularului copiilor cu expresii și cuvinte noi.

Activizarea și îmbogățirea creatoare a vocabularului elevilor se realizează permanent, preponderența având-o însă o lectură sistematică și bine dirijată. Această sarcină pe care lectura o îndeplinește cu precădere se transformă, de fapt, într-un proces de lungă durată, complex și cu interferențe nemărginite în toate domeniile de activitate. Rezultatul său este formarea la elevi a unui mod de exprimare elevat, bogat în neologisme, sinonime, antonime, omonime, folosite în mod creator pentru înnobilarea exprimării și pentru înfrumusețarea limbajului folosit.

În cadrul procesului învățării, se disting și se formează mai multe tipuri de vocabular în funcție de domeniul stilistic de folosință și de scopul în care este folosit: vocabularul artistic, științific, oficial și cel uzual. În mod evident, lectura textelor literare formează la elevi un vocabular artistic, care stă, în același timp, la baza oricărui tip de vocabular.

Vocabularul artistic, însușit de elevi prin lectura textelor literare, se distinge prin varietatea și multitudinea expresiilor plastice, a sensurilor figurate, a sinonimelor, antonimelor, omonimelor și neologismelor literare, a diminutivelor, dar și a regionalismelor și arhaismelor ce dau farmec și culoare locală exprimării de tip vechi, înțelegerea limbajului metaforic din lecturile literare dezvoltă capacitățile creatoare ale elevilor și determină, implicit, însușirea de către aceștia a unui cod legat de conotațiile cuvintelor, pe care ei îl pot descifra ușor în textele literare și îl pot folosi cu succese în comunicarea orală și mai ales scrisă. Descifrarea și folosirea conștientă, în contexte lingvistice adecvate, a acestui cod reprezintă condiția dezvoltării capacităților de comunicare creativă ale elevilor în perioada de școlaritate a ciclului primar.

BIBLIOGRAFIE:

- Șincan, E., Alexandru, Gh., *Lecturile literare pentru ciclul primar* - Îndrumător metodic pentru învățători, părinți și elevi, Editura „Gheorghe Alexandru", Craiova, 1993
- Dinu M., *Comunicarea,* Editura Științifică, București, 1997

Dezvoltarea competențelor educative în era digitală

Prof.înv.primar : Martari Georgeta-Lucia

Liceul Tehnologic Telciu

Competența digitală este esențială pentru educație, viață profesională și participare activă în societate. În cazul învățământului preuniversitar, este important să înțelegem această competență și, în egală măsură, să o cultivăm.

Ce este competența digitală?

Competența digitală este una dintre cele opt competențe-cheie, concretizându-se în utilizarea cu încredere și în mod critic a întregii game de tehnologii ale informației și comunicațiilor pentru informare, comunicare și soluționare a problemelor în toate domeniile vieții. Deși multora dintre noi ni se pare ceva simplu, competența digitală a 40% din populația UE se situează la un nivel insuficient, 22% din cetățeni nefolosind Internetul.

Cum pot promova competența digitală în clasă?

Este larg acceptat faptul că formarea competenței digitale trebuie să înceapă de la o vârstă mică, însă deciziile legate de tipologia tehnologiilor și timpul alocat acestora trebuie bine cântărite. De exemplu, principiile programării pot fi învățate folosind pahare de hârtie și blocuri de construit. Elevii din clasele primare cu ajutorul fotografiilor și filmulețelor, folosite pe post de instrumente de comunicare și interpretare a propriilor povești, au aflat că lucrurile nu sunt întotdeauna ceea ce par: fotografiile pot fi manipulate astfel încât să susțină diferite puncte de vedere.

Care sunt cunoștințele pe care va fi necesar să le posede și, mai ales, care sunt competențele de vor avea nevoie pentru a fi apți să trăiască și să muncească la vârsta maturității?

Ştim noi, totuși, ce fel de educație și ce fel de școală vrem să avem în România? Care este finalitatea educației preuniversitare și profilul sau profilurile absolvenților?

Unii au sugerat că elevii români ai secolului XXI au nevoie de modele digitale complexe în educație, pentru a dobândi competențele necesare în viitor, cred că poate ar trebui să fie vorba de mai multe modele și nu doar de un unic model care să corespundă tuturor nevoilor educative și formative sau care să acomodeze și să îmbrățișeze diversitatea excepțională a stilurilor cognitive și a trăsăturilor de personalitate ale elevilor.

Datorită situației prin care am fost nevoiți să trecem Comisia Europeană, a elaborat un plan de acțiune pentru educația digitală , pentru o educație digitală de înaltă calitate, incluzivă și accesibilă în Europa.Acesta a fost considerat un apel la acțiune pentru o cooperare mai strânsă la nivel european pentru:

- a trage concluzii în urma crizei provocate de pandemia de COVID-19, pe parcursul căreia tehnologia este utilizată la un nivel nemaiatins vreodată în domeniul educației și formării;
- **a adapta sistemele de educație și formare la era digitală.**

Noul plan de acțiune are două priorități strategice

1. Încurajarea dezvoltării unui ecosistem de educație digitală de înaltă performanță

Acest lucru implică:

- infrastructură, conectivitate și echipamente digitale;
- o planificare și o dezvoltare eficientă a capacităților digitale, inclusiv capacități organizaționale actualizate;
- profesori și formatori motivați și competenți în domeniul digital;
- un conținut educațional de înaltă calitate, instrumente accesibile și platforme securizate care respectă standardele de confidențialitate și de etică.

2. Dezvoltarea aptitudinilor și competențelor digitale relevante pentru transformarea digitală

Pentru aceasta, este nevoie de:

- **aptitudini și competențe digitale de bază** de la o vârstă fragedă
- abilități digitale, inclusiv combaterea dezinformării
- formare în informatică
- o bună cunoaștere și înțelegere a tehnologiilor care necesită o utilizare intensivă a datelor, cum ar fi inteligența artificială
- **competențe digitale avansate** care pot favoriza creșterea numărului de specialiști în domeniul digital și care garantează o reprezentare echilibrată a fetelor și femeilor tinere în studiile și profesiile din sectorul digital.

Este nevoie să se desfășoare anumite acțiuni, deoarece sunt foarte multe lacune existente la nivelul întregii Europe și poate nu numai.Printre acestea :

- multe familii cu venituri mici nu au acces la calculatoare, iar accesul la internet în bandă largă variază foarte mult de la un stat membru la altul, în funcție de mijloacele financiare .
- mai mult de 1 din 5 tineri din UE nu reușește să atingă un nivel minim de competențe digitale.
- mai puțin de 40 % din cadrele didactice se consideră pregătite să utilizeze tehnologiile digitale în procesul de predare, cu diferențe mari de la un stat membru al UE la altul.
- criza provocată de pandemia de COVID-19 are drept efect o trecere fără precedent la învățarea online și la utilizarea tehnologiilor digitale.

Concluzii:

Având în vedere viteza de schimbare datorată progresului tehnologic, pare a fi necesar un amplu efort de imaginație pentru a crea o reprezentare mentală a lumii în viitorul apropiat. Putem presupune că viitorii adulți vor locui în orașe inteligente, vor conduce vehicule inteligente, vor fi asistați de roboți în activități zilnice. Se poate imagina că fenomene precum globalizarea, interdisciplinaritatea sau digitalizarea vor induce nevoia de specialiști în domenii precum: consiliere pentru alegerea unui robot de familie, analiză financiară cu valute tip Bitcoin, medicină Big-Data, printarea 3-D a alimentelor, resuscitarea speciilor dispărute .

ÎNCOTRO SISTEMUL DE ÎNVĂȚĂMÂNT DIN ROMÂNIA?

MIHAI GEANINA MAGDALENA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ „TRAIAN", PITEȘTI

Calitatea educației este o problemă cu care ne confruntăm toți, fie la nivel de societate, fie la nivel de individ. În esență, funcționarea unei societăți depinde de educație celor care își pun amprenta asupra ei. În țara noastră educația nu este o prioritate, întrucât statul nu depune niciun efort pentru a avea eficiență educațională. Ministru după ministru, au venit cu planuri și idei, promisiuni, politici, dar nu s-a întreprins nimic, sistemul de învățământ parca a rămas înghețat, elevul nu s-a ales cu nimic. Și ce ar fi putut el să primească de la cei care, deși conduc țara, înțeleg mai puține lucruri decât un licean?

Cum ar trebui să arate școala? Cum ar trebui să îmbunătățim sistemul de învățământ? Cum stimulăm profesorii? Cum motivăm elevii? Întrebări ... întrebări ...

Suntem conștienți că sistemul de învățământ din România are probleme, este ineficient. Și cum să nu fie așa dacă vorbim de analfabeți funcționali, de abandon școlar, de rată de promovabilitate al examenele de bacalaureat și la cele naționale, nu îmbucurătoare. Toți ne lovim de „piedici", atât elevi cât și profesori. Fiecare parte se simte dezavantajată și caută să găsească vinovatul. Profesorii spun că elevii sunt prea puțin interesați de actul de învățare, că nu au la dispoziție cele necesare desfășurării procesului educațional. Pe de altă parte, elevii dau vin pe profesori și spun că aceștia au metode învechite, depășite, plictisitoare. Și unite așa nu mai ieșim din acest cerc al acuzelor.

Ce ar trebui să facem? În primul rând, să fim cu toții responsabili, să ne asumăm rolul pe care îl avem, de „educator", cu tot ce ține de el, și cel de „educat", cu toate responsabilitățile ce vin. Însă, ca totul să fie eficient, este nevoie și de implicare sistemului. Iar sistemul are nevoie de profesori buni, bine pregătiți, care au chemare și se dăruiesc acestei meserii. Astfel, cred că ar trebui să îmbrățișeze această meserie doar persoanele capabile, de calitate, adică absolvenții dintr-o generație cu cele mai bune performanțe. Și asta pentru că ele au menirea de a forma caractere.

Cum ajungem la acel „cel mai bun" procent dintr-o generație? Un răspuns ar fi următorul: oferind, în anii de studiu, o instruire eficientă. Și spun aceasta pentru că este știut faptul că, performanțele dintr-un sistem de învățământ sunt în strânsă legătură cu nivelul ridicat al formării și educării pe care cadrele didactice le oferă elevilor. Acum intervin metodele cele mai eficiente pe care profesorii le folosesc. Nu este suficient să fi o enciclopedie, este foarte important să știi cum să oferi aceste cunoștințe, să fi capabil să găsești cele mai eficiente că de transmitere a informațiilor și să fi sigur că ele au ajuns la destinație și că vor rămâne acolo.

O altă sarcină a sistemului este aceea de a se asigura că fiecare elev ajunge la cele mai bune rezultate ale sale. Prin urmare, profesorii trebuie să știe cum să identifice verigile forte și pe cele slabe ale unui elev. Aceasta pentru a-l ajuta, prin metode precise, adaptate și eficiente să-și îmbunătățească punctele slabele să-și însușească și să aplice cunoștințele primite.

Scopul profesorului ar trebui să fie acela de a-l ajuta pe elev să fie cât de bun poate el fi, și nu acela de a-i arăta cât de slab este el la o anumită disciplină. Cu alte cuvinte, să identifice cauzele și să le elimine pentru ajunge la modificarea efectelor. De cele mai multe ori însă, se observă și se evaluează doar efectele: că elevul nu știe, că nu a învățat, că nu și-a făcut tema, etc.

Aici apare următoarea situație: mulți profesori nu știu să gestioneze cauzele situațional al elevului și aceasta din mai multe motive: fie au studii superioare în alt domeniu decât cel al postului ocupat în instituția de învățământ, fie sunt studenți, urmând a se califica, fie nu au studii superioare, fie sunt ei niște analfabeți funcționali din punct de vedere didactic, adică sunt ineficienți în a alege cele mai bune metode de predare la clasă, adaptate în funcție de cerințele și nivelul colectivului de elevi. Cred, cu tărie, că, atunci când găsești cele mai potrivite metode pe care să le aplici la clasă, și interesul elevilor pentru studiu și, implicit, obținerea performanței, sunt pe măsura așteptărilor.

O altă opreliște în calea procesului educațional ar fi și salarizarea profesorilor. Mulți spun că nu au nicio motivație în acest sens și, deci nu există implicare în procesul de predare, nu se folosesc metode atractive și eficiente ci unele comode. Problema este că salariul fie el mare sau mic este la fel pentru cadrele didactice care caută să facă performanță, să muncească mai mult, să se dăruiască elevilor, dar și pentru cei nemotivați și comozi. Dacă am dubla salariul unui om leneș, el ar munci mai mult? Clar, nu! Acesta înseamnă că, de la început, profesorul harnic, dedicat și-a asumat acest rol cu tot ce implică el. Așadar, am avea nevoie de educatori bine instruiți, dăruiți, doritori de performanță și care să formeze oameni cât mai bine pregătiți pentru diferite meserii: doctori, ingineri, mecanici, vânzători ... . Atunci el, profesorul, ar fi mândru că și-a atins scopul. Ce ne facem însă, atunci când absolventul de douăsprezece clase nu știe să citească, nu înțelege un text simplu, nu știe să facă operații de înmulțire și împărțire.

Discuția ar putea continua la nesfârșit pe această temă. Concluzia este că, atunci când se dorește schimbarea, ea trebuie să pornească de la nivelurile superioare, de la factorii decizionali.

Implementarea unui management de calitate în învățământul preuniversitar

Profesor învățământ primar: Olșac Milca

Școala Gimnazială nr. 2 Bogei

Pentru a implementa un proiect sau o activitate în orice școală, trebuie să începem cu mult entuziasm și multă dăruire, fără a cere ceva în schimb, din punct de vedere moral sau material, din partea celor din jurul nostru. Trebuie să avem o voință puternică cât și dorința de a-i ajuta și îndruma pe toți cei implicați. Trebuie să încurajăm în permanență cadrele didactice, mai ales pe cele aflate la început de drum și întotdeauna să sărim în ajutorul lor și cel mai important, având în vedere situația de criză în care ne aflăm din cauza pandemiei, să ne susținem reciproc din punct de vedere emoțional.

Mai jos vă voi prezenta un referat cu informații preluate din lucrări de specialitate, despre cum văd eu implementarea TQM în învățământul preuniversitar. Pe ce m-aș axa foarte tare, atunci când aș deveni director, ar fii: să îmi susțin constant colegii din punct de vedere emoțional, să îi informez mereu cu privire la modificările survenite în legislație, să solicit realizări de cursuri de formare în vederea dezvoltării de noi competențe necesare conform reformei învățământului în urma discuțiilor avute cu aceștia precum și implicarea în mod direct și conștient a resursei umane (personal didactic, auxiliar și nedidactic) în dezvoltarea instituțională prin acțiuni clar specificate. Aceste lucruri le-aș face cu TOȚI colegii, fără să discriminez pe cineva sau mai rău, să favorizez doar anumite persoane deoarece aș avea „de câștigat ceva".

În ultimul timp se discută frecvent despre „calitate" şi despre sistemele de asigurare a calității, inclusiv în domeniul educațional, apărând conceptul de management al calității totale (TQM - „total quality management") care e definit, în lucrările de specialitate, ca o abordare managerială a unei organizații centrată pe calitate, fundamentată pe participarea tuturor membrilor organizației şi având ca scop primordial obținerea succesului pe termen lung, prin satisfacerea clienților şi prin obținerea de beneficii la nivelul membrilor organizației şi al societății în ansamblul ei.

În educație, TQM ia forma curriculumului la decizia şcolii, a diversificării extreme a filierelor şi parcursurilor curriculare, a pregătirii multivalente a profesorilor şi a aplicării conceptelor de „ameliorare şcolară" şi de „şcoala care învață" toate conducând la o permanentă înnoire a vieții şcolare şi la o permanentă adaptare a ofertei educaționale la nevoile educaționale, şi ele în permanentă schimbare, ale indivizilor şi comunităților.

Din punctul meu de vedere, implementarea TQM în învățământul preuniversitar, ar trebui să înceapă cu:

- creşterea calității managementului şcolar: proiectarea dezvoltării instituționale, dezvoltarea personalului, managementul curriculumului, relațiile umane, cultura şcolii etc.
- creşterea calității curriculumului: intervenții asupra scopurilor şi obiectivelor curriculare, asupra manualelor şi auxiliarelor curriculare, asupra mediului de instruire iar diversitatea curriculumului la decizia școlii să fie în continuă creștere și să nu ne cramponăm de curriculumul național și de teama

luării vreunei inițiative, deoarece: "dacă vine vreun inspector și spune că nu e bine?" cât și programe de studiu individualizate.

- creşterea calității mediului educațional: mărimea clasei, (8-10 elevi, deoarece se știe că, cu cât clasa este mai mare, cu atât scade calitatea actului educațional), climatul social, nivelul şi diversitatea capacităților elevilor (predarea trebuie adaptată la nevoile elevului și nu pentru că „așa trebuie"), echipamente şi condiții materiale (surse multiple de învățare locale și globale) precum și facilități pentru predare şi învățare (profesorul trebuie să faciliteze și să orienteze învățarea).
- creşterea calității pregătirii profesionale: îmbunătățirea caracteristicilor profesionale personale (autorientarea către educabil, calificarea academică a profesorilor, experiența didactică, vârsta, stilurile cognitive, credințe şi valori despre educație etc.); îmbunătățirea formării profesorilor, la nivelul şcolii (schimburi de experiență, predare în echipe); îmbunătățirea formării externe a profesorilor: scopuri, obiective, conținuturi, design-ul cursurilor, organizarea programului de studiu.
- creşterea calității activității elevilor: îmbogățirea experiențelor de învățare ale elevilor (noi strategii, metode şi experiențe de învățare care să se realizeze pe tot parcursul vieții și din toate situațiile de viață, interacțiunea cu alți elevi, elevii să fie încurajați să pună întrebări și să ia decizii, să ne intereseze mai mult timpul individual de acces la Internetul școlii și nu de numărul de calculatoare existente în școală); creşterea performanțelor elevilor (rezultatele academice, alfabetizare informațională, "cetățenie democratică", progresul elevilor în situație de risc educațional și nu interesul pentru numărul de elevi olimpici, interesul pentru numărul elevilor care își continuă studiile și nu doar reușita lor la examene). Trebuie să le dăm elevilor noștri posibilitatea de a învăța prin deschidere față de dimensiunile locale și internaționale, învățându-i că: "întreaga lume este clasa în care învățăm" și totodată să-i învățăm cum să gestioneze informațiile, din sursele de informare care sunt foarte variate.
- creşterea calității evaluării: observare sistematică, evaluarea performanțelor elevilor, portofolii de evaluare, programe de examene, să-i învățăm să se focalizeze pe "cum să învăț" și nu pe "cât să învăț", să punem accent pe motivația intrinsecă și centrarea pe recompense deoarece pentru a învăța pe tot parcursul vieții şi din toate situațiile de viață trebuie nu numai să ştii cum, dar şi să vrei, să-ți placă să înveți.

În concluzie putem afirma că asigurarea TQM în învățământului preuniversitar este o problemă de opțiune de politică educațională, subliniindu-se faptul că, școala nu este o fabrică, iar educabilul și, cu atât mai mult educația, nu sunt produse. Adică școala nu poate fii separată de profesori, iar calitatea acesteia va crește, dacă cadrele didactice vor avea capacitatea de a transmite elevilor valori care consolidează libertatea personală, responsabilitatea socială, coeziunea şi dezvoltarea societății, egalitatea în drepturi între sexe, valori care ajută la depășirea oricărei forme de discriminare, la practicarea solidarității prin încurajarea participării voluntare a elevilor la activități civice și la construirea unei societăți mai „de calitate".

Bibliografie:

Iosifescu Ș. (2007*). Calitatea educației – concept, principii, metodologii.* București. Preluat de pe: https://ro.scribd.com/document/195778218/Iosifescu-2007-Calitatea-educatiei, la data de 1. 06. 2021

Orțan Florica, (2003). *Management educațional.* Oradea: Edit. Universității Oradea.

Profesor eficient, educație eficientă

Autor: prof înv primar Paşaliu Emilia

Prof înv primar-Şc. C-tin Gerotă Calafat

În cadrul abordărilor contemporane ale fenomenului educațional se impune tot mai pregnant ca, profesorii/învățătorii în general şi dirigintele în mod special să se raporteze la cei educați, să stabilească relații de cooperare cu părinții lor şi cu alți factori interesați din societate. Astfel, rolul dirigintelui nu se reduce doar la educația la catedră sau în clasă, ci presupune o activitate de acest gen în fiecare contact relațional cu elevii şi familiile acestora (desfăşurand o muncă de dezvoltare, şi îndrumare). Profesorul/ învățătorul are, deci, o poziție specială, unică,deoarece lucrează cu individualități psihice umane, aflate în prim proces de formare, de unde derivă necesitatea unei maxime responsabilități în ceea ce priveşte comportamentul şi intervențiile sale educative. În procesul de proiectare, organizare şi conducere a activității educaționale, un rol deosebit de important îl au relațiile profesor/învățător elev şi profesor/învățător familie. Relațiile educaționale nu se desfasoară într-un cadru educațional stabil şi inert, ci într-unul dinamic şi în permanentă schimbare.astfel, dirigintele trebuie să cultive o atitudine activă față de elevii săi.

În zilele noastre, problema profesorului cunoaşte două orientări principale, una tradiționalistă, iar alta angajată.Privit de pe pozițiile orientării tradiționaliste, rolul profesorului este de a păstra cunoştințele şi a le transmite generațiilor tinere. Cu alte cuvinte, profesorul apare ca un mijlocitor menit a străbate spațiul spiritual dintre generații pe acelaşi drum bătătorit, condamnat a ramane,în acest fel,împreuna cu cei pe care îi educă,într-o stare continuă de precaritate culturală şi de cunoaştere.
În opoziție cu aceasta,orientarea angajată vede în profesor un agent social dinamic, participant activ şi responsabil nu numai la viața şcolii, ci şi la cea a comunității sociale din care face parte, contribuind prin munca sa la toate prefacerile ce au loc în ea. Profesiunea de educator,exercitarea ei,solicită din partea celor care o practică să răspundă la cerințe de bază, printre care menționăm: pregătire temeinică de specialitate, pregatirea psihopedagogică corespunzatoare, precum şi priceperi şi deprinderi de muncă pedagogică,tact pedagogic şi maiestrie pedagogică,bogat orizont cultural.Cunoaşterea precisă a scopului, claritatea şi puterea lui mobilizatoare, stimulativă şi selectivă, în acelaşi timp, trebuie să-l conducă pe profesor, în mod neabătut, la eforturi susținute şi continue de perfecționare, şi autoperfecționare a întregii sale activități în vederea realizării scopului educativ. Profesorul, indiferent de specialitate,trebuie să studieze şi să se familiarizeze cu problemele generale ale pedagogiei, cu cele ale didacticii şi teoriei educației, cu metodica de specialitate, cu psihologia copilului, psihopedagogia, igiena şcolară şi alte obiecte înrudite cu pedagogia, urmand ca apoi utilizand cunoştințele dobandite să

desfaşoare o activitate practică complexă ce prin eforturi continue îl conduce spre ceea ce se cheamă măiestrie pedagogică, expresie concretă a armonizării la nivel optim a teoriei educației cu tactul pedagogic, cu priceperile şi deprinderile pedagogice de a organiza şi desfăşura în asa fel activitatea instructiv-educativă încat să se asigure obținerea celor mai bune rezultate. Modul particular de manifestare al personalității fiecaruia dintre profesori, ca expresie a gradului de satisfacere a cerințelor şi de afirmare a calităților, constituie variabila dependentă ce introduce în viața şcolii variația, plăcutul şi interesantul. Privită prin optica prin care profesorul a reuşit să-i transforme pe elevi în purtători ai unui sistem de cunoştințe despre lume,ai unui cod de norme morale,priceperi şi deprinderi de muncă fizică şi intelectuală,cu gustul pentru comorile culturii,gata să contribuie la emanciparea reală a societății, personalitatea lui dobandeşte valoare deosebită, nu atat prin ceea ce reprezintă el ca individ, ci prin ceea ce a realizat şi realizează pentru alții. Eficiența muncii profesorului/învățătorului depinde între altele şi de respectarea unor cerințe pedagogice generale cum sunt : a) alegerea, pregătirea şi organizarea unor acțiuni variate şi interesante la nivelul clasei respective; b) stabilirea unor obiective clare,cuprinzătoare şi realizabile,precum şi adecvarea acțiunilor intreprinse în mod planificat; c) îmbinarea acțiunilor colective cu cele individuale şi folosirea unor metode şi procedee variate, active şi eficiente; d) mobilizarea tuturor factorilor educativi care lucrează cu clasa şi asigurarea unei conlucrări sistematice şi rodnice a acestora pe tot parcursul anilor, realizandu-se o acțiune unitară si coordonată; e) evaluarea sistematică a rezultatelor obținute şi transformarea acestora în puncte de sprijin ale acțiunilor viitoare; f) asigurarea unui dialog permanent cu clasa şi crearea unui climat favorabil oricărei acțiuni educative;

Eficiența muncii profesorului/învățătorului depinde între altele şi de respectarea unor cerințe pedagogice generale cum sunt : a) alegerea, pregatirea si organizarea unor actiuni variate şi interesante la nivelul clasei respective; b) stabilirea unor obiective clare,cuprinzătoare şi realizabile,precum şi adecvarea acțiunilor întreprinse în mod planificat; c) îmbinarea acțiunilor colective cu cele individuale şi folosirea unor metode şi procedee variate, active şi eficiente; d) mobilizarea tuturor factorilor educativi care lucrează cu clasa şi asigurarea unei conlucrări sistematice şi rodnice a acestora pe tot parcursul anilor, realizandu-se o acțiune unitară şi coordonată; e) evaluarea sistematică a rezultatelor obținute şi transformarea acestora în puncte de sprijin ale acțiunilor viitoare; f) asigurarea unui dialog permanent cu clasa şi crearea unui climat favorabil oricărei acțiuni educative; Dand un sens creator activității sale profesorul/învățătorul se va folosi de orice prilej apărut în viața şcolii prin care ar putea accentua şi consolida influențele pozitive exercitate asupra clasei pe care o conduce. El va recurge la o serie de instrumente verificate si eficiente de natură să sporească valoarea formativă a acțiunilor intreprinse: discuții,dezbateri, chestionare, compuneri etc., şi în special se va folosi de unele documente de natura să-i uşureze şi sistematizeze munca : caietul dirigintelui, fise psiho -; pedagogice de cunoaştere şi caracterizare a elevilor, planificări ale acțiunilor educative, portofoliu cu toate testele pe care le-a dat clasei la disciplina pe care o predă cu graficele aferente prin care poate să observe mai uşor

progresul sau regresul fiecărui şcolar şi de ce nu chiar eficiența muncii sale la un anumit capitol Profesorul/învățătorul trebuie să-şi creeze propria bază de date despre colectivul pe care îl conduce ,adică materialele de care are nevoie el personal şi nu neapărat ceea ce este impus de către minister sau inspectorat ,pentru a eficientiza munca lui şi a elevilor lui.Instruirea şcolară eficientă este ceea care stabileşte obiectivele educaționale comparabile pentru toți şi pentru fiecare în parte ,le acordă şanse egale în învățare şi atinge rezultate comparabile ,în cea mai mare măsură posibilă ,la cat mai mulți dintre elevii clasei, dacă nu este posibil la toți.Cu cat cadrul didactic îşi structurează şi îşi prezintă sarcinile învățării mai aproape de condițiile optime necesare ale unui elev , putem spune chiar personalizate,cu atat calitatea instruirii este mai eficientă.Un elev învață bine dacă înțelege bine .Dacă nu avem tactul şi înțelepciunea necesare să ne apropiem de elev să-I comunicăm cunoştințețe aşa cum poate el înțelege,nu vom avea niciodată rezultate care să ne satisfacă.

Societatea prezentului,dar mai ales a viitorului se circumscrie unui timp al informației,al complexității. De aceea investiția în inteligentă, creativitatea şi capacitatea de inovare a indivizilor, a grupurilor va fi extrem de rentabilă în viitor.Copilul este un proiect "aruncat" în lume ,aflat intr-o stare de "facere", pentru ca apoi,devenit adult, să se formeze continuu de-a lungul vieții. Transformarile prin care a trecut procesul de învațare, mai ales în ultimele decenii, au pus problema elaborării şi apoi utilizării unor noi metode de predare şi învatare scolară. în învățămantul romanesc, a devenit o necesitate promovarea metodelor moderne de instruire care au capacitatea de a stimula participarea activă şi deplină, fizică şi psihică, individuală şi colectivă a elevilor în procesul învățării. Elevii trebuie să fie învățați să gandească critic, creativ, constructiv, eficient.Strategiile, metodele şi tehnicile utilizate în activitatea didactică, pentru dezvoltarea gandirii critice promovează învățarea prin cooperare şi colaborare. învătand să colaboreze cu alții în rezolvarea problemelor, elevii constată ca scopurile personale ale fiecaruia pot fi realizate într-o muncă în echipă, ca succesul grupului depinde de contribuția fiecărui membru al său. Astfel, elevii, din "singuratici care învață", pot deveni "colegi care învață împreună", care ating niveluri ale competenței academice în cadrul grupului şi ca membrii ai echipelor. Una dintre cele mai importante forme de manifestare a copilului este jocul. În mod obişnuit o asemenea activitate este izvorată din nevoia de acțiune, de mişcare a copilului-o modalitate de a-şi consuma energia- sau de a se distra, un mod plăcut, de a utiliza timpul liber,și nu numai. Jocul reprezintă un ansamblu de acțiuni şi operațiuni care urmăresc obiective de pregătire intelectuală, tehnică, morală, fizică a copilului. Încorporat în activitatea didactică, elementul de joc imprimă acesteia un caracter mai viu şi mai atragător, aduce varietate şi o stare de bună dispoziție funcțională, de veselie şi bucurie,de destindere, ceea ce previne apariția monotoniei ți a plictiselii, a oboselii.Jocul didactic este un tip specific de activitate prin care învățătorul consolidează , precizează şi chiar verifică cunoştințele elevilor, le îmbogățeşte sfera lor de cunoştințe, pune în valoare şi le antrenează capacitățile creatoare ale acestora . Învațarea activă - obiectiv al procesului instructiv-educativ dinamismul fară precedent al timpului istoric actual impune învățarea de tip inovator, care are drept caracteristici

esențiale: caracterul anticipativ şi participativ. Cei patru piloni ai educației secolului XXI sunt: a învăța **să cunoşti**, a învăța **să faci**, a învăța **să fii**, a învăța **să convieţuieşti**. Experiența îndelungată la catedră ne-a demonstrat că trebuie să-i învățăm pe elevi să învețe, să-i abilităm cu tehnici de învățare eficientă, pregătindu-i în acelaşi timp pentru autoînvățare şi educație permanentă. Consider că învățarea ar trebui să fie tot mai mult un proiect personal al elevului, asistat de un educator ce este mai degrabă un organizator, un animator, un manager al unor situații de instruire, care să faciliteze învățarea eficientă. în activitățile desfăşurate cu elevii la diferite discipline am folosit cu precădere metode activ-participative pe care nu le-am rupt de cele tradiționale, ci am considerat că marchează un nivel superior în spirala modernizarii strategiilor didactice. Prin metodele activ-participative înîelegem toate situațiile, nu numai metodele active propriu-zise în care elevii sunt puşi şi care-i scot pe aceştia din ipostaza de obiect al formării şi-i transformă în subiecți activi, coparticipanți la propria formare. Am fost şi suntem preocupați permanent de găsirea unor metode şi procedee variate adaptate diferitelor situații de instruire în care elevii sunt puşi.

Învățământul ca domeniu prioritar al vieții sociale" ca "întreprindere" de lungă durată" de care depinde formarea celui mai important factor al națiunii – omul pregătit prin studii" forța de muncă şi specialişti – nu se poate şi nici nu trebuie să-şi permită să aibă eşecuri.

BIBLIOGRAFIE

1. I. Neacşu -; Metode şi tehnici de învățare eficientă, Editura militară, Bucuresti, 1990;
2. Ionescu,M-Instrucție şi educație,Paradigme,strategii,orientări,modele,Editura Presa Universitară Clujeană,Cluj-Napoca. , 2003
3. I. Cerghit -; Metode de învățământ, Editura didactică şi pedagogică, Bucuresti, 1976

Managementul activităților nonformale în şcoală

prof.înv. primar Petrescu Oana – Cătălina

Şcoala Gimnazială „Ion Conea" Coteana, jud. Olt

Pentru a asigura succesul oricărei activități, aceasta trebuie planificată. „Procesul de planificare presupune, în plan mintal, un demers complex de identificare a rezultatelor unei acțiuni şi a paşilor ce trebuie urmați pentru a realiza ceea ce ne-am propus. Tot acest demers anticipativ, folosit în cadrul activităților educaționale se proiecteaza dinainte." (Mihaela Camelia Schmidt, 2009).

Ca orice demers orientat către o finalitate, activitatea extracurriculară presupune o anume structurare şi organizare, asigurate de corelarea activităților de proiectare, implementare şi evaluare. Reuşita activităților extracurriculare rezidă, deci, în gestionarea celor trei procese şi în asigurarea relației ce se stabileşte între acestea.

Proiectarea şi implementarea activităților extracurriculare se desfăşoară la nivele diferite de acțiune – macrostructural (Ministerul Educației prin Legea Educației Naționale şi diverse metodologii şi ghiduri), mezostructural (Inspectoratele Şcolare Județene) şi microstructural (la nivelul instituției şcolare, al catedrelor şi al cadrului didactic ca manager al clasei de elevi).

Indiferent de nivelul de acțiune şi de tipul de control, procesul proiectării activităților extracurriculare se desfăşoară în mai multe etape şi se manifestă, ca orice proces de proiectare, ca un proces pentafazic (Wheeler D.K., 1967), structurat în jurul următoarelor aspecte :

1. Selectarea finalităților, scopurilor şi obiectivelor ce se doresc a fi atinse prin procesul de implementare a activităților extracurriculare.

2. Alegerea experiențelor extracurriculare necesare atingerii finalităților educaționale, planificate şi organizate în prealabil, conform caracteristicilor situației educaționale, finalităților urmărite, conținuturilor curriculare, dar mai ales, particularităților de vârstă şi individuale ale educabililor.

3. Alegerea conținuturilor prin intermediul cărora este oferită experiența de învățare, conform unor criterii de selecție mai puțin riguroase şi ştiințifice, şi mai de grabă, centrate pe nevoile şi interesele educabililor.

4. Organizarea şi integrarea experiențelor şi conținuturilor în activități specifice cu caracter extracurricular şi anticiparea modalităților generale de realizare a acestor două aspecte, ca şi repere orientative pentru munca efectivă a cadrelor didactice.

5. Evaluarea eficacității tuturor aspectelor din fazele anterioare, ca necesitate pentru eficientizarea şi optimizarea activităților extracurriculare. Modalitățile sunt: evaluarea realizată de către principalele categorii de persoane care vor fi implicate în activitățile extracurriculare şi evaluarea prin testarea efectivă în practică a proiectului extracurricular, pentru a-i certifica eficiența.

Un posibil model de planificare şi proiectare al activităților îl constiuie (Carmen Maria Țîru, 2007) :

PLANIFICAREA ANUALĂ A ACTIVITĂȚILOR EXTRACURRICULARE

UNITATEA DE ÎNVĂȚĂMÂNT: se specifică titulatura instituției

PROPUNĂTOR: se notează numele şi prenumele cadrului didactic responsabil

AN ŞCOLAR:

Nr. crt.	Data	Tipul activității	Tema activității	Scopul activității	Responsabil

PROIECTUL ACTIVITĂȚII EXTRACURRICULARE

UNITATEA DE ÎNVĂȚĂMÂNT: se specifică titulatura instituției

PROPUNĂTOR: se notează numele şi prenumele cadrului didactic responsabil

DATA:

DURATA ACTIVITĂȚII:

TIPUL:

SCOPUL:

OBIECTIVE SPECIFICE:

TEMA:

STRATEGIA DE FORMARE:

Metode de formare:

Mijloace de formare:

Modalități de organizare a grupului:

EVALUARE:

SCENARIUL ACTIVITĂȚII: se impune o descriere succintă a responsabilităților specifice fiecărui actant implicat, precum şi a modalităților concrete de implementare a activității.

Educația nonformală reprezintă metoda principală de a determina „întoarcerea" elevului către şcoală. Un management eficient atât la nivel de şcoală, cât şi la nivel de organizare a activităților extracurriculare poate

determina recâştigarea statutului instituției educaționale prin deschiderea față de comunitatea locală şi nevoile acesteia.

Pentru a servi mai bine nevoilor comunității într-o societate în schimbare, multe şcoli încearcă să se reinventeze. Dar a aduce schimbarea în şcoli, a restructura educația şi a construi infrastructura tehnică necesară înseamnă o investiție considerabilă. Este aspectul dificil cu care se confruntă şcoala şi comunitatea din cauza fondurilor limitate, mai ales în mediul rural.

Valorizarea educației nonformale apare ca urmare a faptului că sistemul educațional formal se adaptează într-un ritm prea lent la schimbările socio-economice şi culturale ale lumii în care trăim. De aceea, sunt întrevăzute şi alte posibilități de a-i pregăti pe copii/ tineri/ adulți să răspundă adecvat la schimbările societății. Aceste ocazii de învățare pot proveni nu doar din învățământul formal, ci şi din domeniul mai larg al societății sau din anumite sectoare ale acesteia.

Legislația educațională românească pare a valoriza din ce în ce mai mult aspectul educației de-a lungul întregii vieți şi al educației nonformale şi, implicit, al activităților extraşcolare. Astfel, introducerea nonformalului încă de la nivelul preşcolarității (Programul „Şcoala altfel") reprezintă un prim pas în deschiderea şcolii către actualitate, către cerințele şi dorințele elevilor, reuşind printr-un management eficient al activităților nonformale implicarea tot mai mare a elevilor, părinților, comunității locale în viața şcolii.

Însă, un management eficient al activităților nonformale depinde într-o bună măsură şi de reciprocitatea relațiilor dintre părinți/comunitate locală şi şcoală, de similaritatea atitudinii sau concepției față de educație şi, nu în ultimul rând, de convergența viziunii privind educația nonformală şi implementarea activităților extraşcolare.

Un element important în organizarea activităților nonformale îl reprezintă baza materială a şcolii (calculatoare funcționale, video-proiectoare, sisteme audio, săli de sport), apoi situația materială a elevilor (posibilitățile acestora de a-şi procura materialele necesare pentru activități), precum şi potențialul cultural al localității în care este situată unitatea şcolară.

În condițiile existenței unor diferențe majore – la nivel socio-economic, cultural, de infrastructură şcolară – între mediul rural şi mediul urban, activitățile extracurriculare desfăşurate în şcolile din mediul rural dezvoltă o anumită specificitate : o pondere mai mare a activităților desfăşurate în natură, un procent mai mic al utilizării tehnologiei informatice, o limitare a desfăşurării activităților în granițele teritoriale ale localității, un grad mai mic de valorificare a parteneriatelor şi cheltuieli suplimentare ale cadrelor didactice dedicate profesiei.

Şcoala gimnazială nu poate determina schimbarea imediată a comunității locale. Aceasta pune bazele formării personalității elevului, personalitate ce se desăvârşeşte în ciclul liceal şi prin studii universitare – pentru ca apoi să poată contribui la dezvoltarea unei comunități. Astfel, singurul mijloc de a influența rapid, de a îmbunătăți desfăşurarea activităților nonformale în mediul rural este schimbarea metodelor, deschiderea către nou, către pasiunile elevilor şi transpunerea acestora în activități educative, obținând participarea activă a elevilor.

Constantă a societății româneşti, forma fără fond se manifestă şi în planul educațional prin adoptarea unor politici educaționale (inovarea educației formale prin introducerea elementelor nonformale, management educațional, introducerea manualelor digitale, etc.) ce se izbesc de realitățile sociale (decalajul major dintre mediul urban şi cel rural, slaba dezvoltare a infrastructurii şcolare în mediul rural, intervenția politicului în viața şcolii).

Bibliografie :

1. Schmidt, Mihaela Camelia, 2009, *Proiectarea și managementul programelor educaționale* - note de curs, Universitatea din Petroșani, Petroșani;
2. Țîru, Carmen Maria, 2007, *Pedagogia activităților extracurriculare* – Suport de curs în cadrul proiectului *Perfecționarea cadrelor didactice, din învățământul liceal, care predau discipline economice*, Cluj Napoca;
3. Wheeler D.K., 1967, *Curriculum process*, University of London Press, London.

Dezvoltarea personalității elevului prin activitățile extracurriculare

Profesor pentru învățământul primar, Potorac Silvia

Şcoala Gimnazială "Elena Văcărescu"

Personalitatea umană este unică şi reprezintă o intersecție între elementele fizice şi cele spațio-temporale cu cele socio-culturale ale fiecărui individ. Personalitatea se conturează prin raporturile sale cu mediul înconjurător, se construieşte şi se şlefuieşte în directa interacțiune dintre persoană şi mediul socio-cultural.

Educația, ca factor al mediului, vine să satisfacă trebuințele de creştere ale sistemului psihic uman. Educația formală, desfăşurată în şcoală, adaptată noilor cerințe mondiale în domeniu, precum şi politicilor educaționale guvernamentale, este chemată să ofere tinerei generații nu numai informații, ci şi capacități şi deprinderi de adaptare eficientă la schimbările frecvente apărute în societatea modernă, atât pe piața muncii cât şi în stilul de viață al „noului cetățean".

În prezent, omul se îndreaptă spre o societate informatizată, chiar dacă, în mod paradoxal, se vorbeşte despre secolul în care trăim ca despre unul spiritual. Vremurile dificile pe care le traversăm cu toții, aduc copiii în fața unui noian de informații pe care le obțin stând în fața unei tablete sau a unui calculator. Este nevoie să ajutăm copilul să împletească o instrucție pragmatică primită la şcoala cu elemente artistico-plastice, pentru a deveni o personalitate echilibrată, cu spirit critic, cu o viață senină şi creatoare.

Copilul cu o motivație susținută este acela care beneficiază de un mediu stimulativ şi diversificat. De aceea, activitățile extraşcolare organizate au permis acestora să exploreze şi să folosească legăturile interdisciplinare şi crosscuriculare, instrumentele intelectuale şi emoțional- afective proprii. Educația prin activitățile extracurriculare urmăreşte identificarea şi cultivarea aptitudinilor şi talentelor, promovarea unui stil de viață civilizat şi sănătos, precum şi stimularea unui comportament creativ în diferite domenii. Desfăşurarea acestor activități într-un cadru informal, permite elevilor cu dificultăți de afirmare în mediul şcolar să reducă nivelul anxietății şi să îşi dezvolte potențialul intelectual.

Vizitele la muzee, case memoriale, expoziții, monumente şi locuri istorice, organizate selectiv, reprezintă o cale spre a intui şi valoriza comorile culturale, istorice şi folclorice ale neamului nostru. Cu acest prilej, copiii află despre trecutul istoric local sau național, descoperă personalități de seamă ale ştiinței şi culturii naționale şi universale, învață urmând modele pozitive. Aceste vizite aduc în fața copiilor oameni din trecut şi prezent, relațiile interumane din diferite perioade, rezultatele muncii acestora. Astfel, elevii îşi întregesc ceea ce au învățat în cadrul lecțiilor de la diferite obiecte de

învățământ. Excursiile şi taberele şcolare contribuie la îmbogățirea cunoştințelor copiilor despre frumusețile şi bogățiile țării, la educarea dragostei, respectului pentru frumosul din natură, artă, cultură.

Vizionarea spectacolelor de teatru pentru copii, a emisiunilor şi filmelor muzicale, a celor distractive sau sportive, stimulează copiii şi îi orientează spre unele domenii de activitate precum muzica, sportul, pictura, teatrul. Prin vizionarea de spectacole, copilul face cunoştință cu lumea minunată a artei. Chiar dacă, la spectacol, copilul este în postura de spectator, valoarea acestei forme de activitate este aceea ca ea constituie o sursă uriaşă de impresii puternice, implică afectiv, emoțional şi poate chiar fizic copilul. Am asistat la spectacole în care copiii aproape că se urcau pe scenă pentru a ajuta „pe cel bun'" să îl alunge pe „cel rău". M-am bucurat apoi, când am constatat că elevii mei îşi fac propriul lor teatru de păpuşi şi creează personaje, dialoguri, situații, stări emoționale.

Astfel de activități sunt de o reală importanță în această lume dominată de televizor, calculator, tabletă, telefon, internet. Acestea contribuie la transformarea copiilor în persoane incapabile de a se controla emoțional şi cu o dezvoltare intelectuală mai slabă.

Serbările şi festivitățile marchează momente importante din viața şcolarului. Importanța acestor activități constă în dezvoltarea artistică a elevului, precum şi în atmosfera sărbatorească instalată cu acest prilej. În organizarea acestor momente, am reuşit implicarea copiilor în aproape toate aspectele: copiii au făcut propuneri legate de numerele ce vor fi prezentate, copiii au constituit echipele de lucru, au întocmit invitațiile şi programele ce urmau să fie oferite părinților, au contribuit la realizarea unor costume şi decoruri necesare(utilizând şi materiale reciclabile), şi-au organizat întâlniri, în particular, pentru a repeta rolurile. Responsabilizarea copiilor în realizarea unui astfel de moment, îi ajută pe fiecare să îşi descopere noi laturi ale personalității, îl ajută să comunice mai bine, să ştie să îşi expună punctul de vedere, să vină cu propuneri, să înțeleagă pe ceilalți şi când propunerea lui este acceptată, dar şi când ceilalți nu sunt de acord. Am realizat serbări cu diferite tematici, precum: „Crăciunul la români", „Copiii au talent", „În lumea teatrului" , „Sărbătorile de Paşte". Festivități organizate de 1 Decembrie, 15 Ianuarie(Ziua marelui poet național, Mihai Eminescu), 24 Ianuarie, 8 Martie au darul de a deschide mintea şi inima copilului şi spre textele cu conținut patriotic, spre mesajele pe care le transmit cântecele patriotice.

Concursurile scolare stârnesc interesul elevilor pentru diferite arii curriculare, având şi o importanţă majoră pentru orientarea profesională a acestora. Olimpiadele şcolare, sau concursuri de cunoştinte pe materii sau cele interdisciplinare pot oferi cea mai bună sursă de motivație, determinând elevii să studieze în profunzime şi astfel să obțină rezultate mai bune şi la şcoală.

Activitățile extracurriculare, în general, au un caracter interdisciplinar şi oferă cele mai eficiente modalități de formare a caracterului copiilor încă din clasele primare, deoarece sunt factorii educativi cei mai apreciați şi mai accesibili sufletelor acestora. Toate aceste activități imprimă copilului un anumit comportament, o ținută adecvată situației, declanşează anumite sentimente şi atitudini. Cele mai benefice sunt activitățile care implică personalitatea copilului în mod direct şi nu produsul realizat în decursul activității. Activitățile extraşcolare, bine pregătite, sunt atractive pentru copiii de orice vârstă. Ele creează interes, produc bucurie, facilitează acumularea de cunoştinte, chiar dacă necesită un efort suplimentar. Copiii îşi dezvoltă spiritul practic, operațional, manualitatea, având fiecare posibilitatea să se afirme. Copiii se autodisciplinează prin faptul că îşi impun de bunăvoie să respecte anumite reguli. Dascălul reuşeşte să îşi cunoască elevii mult mai bine prin aceste activități altfel. **Se mai face un pas către pregătirea copilului pentru viață, obiectivul principal al muncii noastre.**

Bibliografie

Cernea, Maria, Contribuția activităților extracurriculare la optimizarea procesului de învățământ, în " Învățământul primar" nr. 1 / 2000, Ed. Discipol, Bucureşti;

Crăciunescu, Nedelea, Forme de activități extracurriculare desfăşurate cu elevii ciclului primar, în ,,Învățământul primar" nr. 2, 3 / 2000, Ed. Discipol, Bucureşti

„Educația timpurie și rolul cadrului didactic în calitatea sistemului de învățământ„

Autor: Radu Mihaela – Georgiana

Prof. Școala Gimnazială Gura Șuții

Cum? Cine ? Când? putem afirma că sunt întrebările pe care le auzim tot mai des în ultimul timp când vine vorba de capitolul "educație".Educația, din punct de vedere etimologic, reprezintă influențarea sistematică și conștientă a dezvoltării facultăților intelectuale, morale și fizice ale copiilor și tineretului, precum și totalitatea metodelor folosite în acest scop.

Educația timpurie este cea mai importantă perioadă din viața copilului, întrucât este marcată de momente cruciale pentru succesul său de mai târziu, la școală și în viață.

Educația timpurie reprezintă totalitatea experiențelor individual realizate și social existente sau organizate, de care beneficiază copilul în primii ani de viață, cu rol de a proteja și dezvolta ființa umană prin fundamentele dezvoltării fizice și psihice sănătoase, ale dezvoltării sociale, spirituale și culturale complexe. Ceea ce învață copiii în primii ani de viață reprezintă mai mult de jumătate decât vor învăța tot restul vieții.

Specialiștii definesc educația timpurie drept perioada în care copilul face primii pași către dezvoltarea armonioasă, această perioadă fiind de obicei de la naștere la vârsta de 6-7 ani, când asigură intrarea acestora în sistemul de învățământ obligatoriu. Mai exact, educația timpurie este prima etapă de pregătire pe care copilul o parcurge înainte de a începe educația formală în cadrul unui sistem de învățământ

Conform Raportului de monitorizare globală a Educației pentru Toți, educația timpurie sprijină supraviețuirea, creșterea, dezvoltarea și învățarea copiilor de la naștere până la intrarea în ciclul primar(formal, informal și nonformal) și include sănătatea, nutriția, igiena, dezvoltarea cognitivă, socială, fizică și omoțională.

Educația timpurie are loc de obicei în două medii diferite: în cadrul familiei și în cadrul unui mediu mai organizat, cum ar fi: grădinița. Educația timpurie a copilului are anumite obiective dintre care cele mai importante sunt:

- Dezvoltarea liberă și armonioasă a personalității copilului prin forța și cu ajutorul creativității sale.
- Dezvoltarea emoțională, a abilităților de a-și conștientiza emoțiile, de a și le exprima atunci când este cazul.
- Dezvoltarea unei imagini de sine pozitive și a unei încrederi în sine puternică.

- Dezvoltarea atitudinilor și a aptitudinilor necesare pentru a ajunge un adult liber și responsabil.

Este important să acordăm o atenție sporită dezvoltării copilului din toate punctele de vedere încă de la o vârstă fragedă pentru că de acest lucru depinde viitorul său.

Putem vorbi despre îmbunătățirea calității educației în învățământul românesc, dar factorul de pornire se află în familie şi în grădiniță. Abia dupa aceea se poate vorbi despre propagarea la celelalte nivele educaționale.

Pornind de la acest reper, considerat esențial în asigurarea unui proces educațional optim, calitatea poate fi definită prin realizarea negocierii între școala și comunitate și apoi asumată în parteneriat, nu impusă pe cale ierarhică.Asigurarea calității educației se realizează mai ales prin modul în care cadrul didactic organizează demersul didactic, pentru atingerea competențelor vizate de programa școlară.

În viziune modernă, rolul profesorului este de a facilita și intermedia învațarea, de a fi partener în învatare, de a-i ajuta pe elevii săi să înteleagă, să argumenteze puncte de vedere proprii, de a alege strategii adecvate prin care să-i pregatească să facă față și să se integreze optim unei societăți aflate într-o dinamica uriașă.

Situațiile de învățare create de profesori în școală, la clasa, trebuie să-i încurajeze pe elevi să își exprime puncte de vedere proprii, să colaboreze între ei si cu profesorii în rezolvarea sarcinilor de lucru, să-i incite la căutare, să se manifeste creativ. Învațarea fiind un proces activ si constructiv, ea este mult mai eficientă atunci când elevii sunt implicați activ, când participă la construirea propriei cunoașteri, învățând cu plăcere și mult mai temeinic.

Prin folosirea unor strategii interactive în învățare sunt create o diversitate de situații în care cunoștințele sunt transferabile în alte contexte, aplicabile și în alte situații decât cele în care au fost însușite la clasa, în procesul de predare. Interesele elevilor, curiozitatea acestora sunt stimulate mai ales daca sunt utilizate situații din viața reală pentru viată reală.

Schimbările profunde pe care le trăim la nivel social, economic, politic, cultural, tehnologic influențează şi sistemul de învățământ. Pentru a realiza o educație de calitate, în condițiile actuale, este imperios necesară utilizarea a noi metode de lucru cu copiii (metode activ-paricipative, studii de caz, proiecte, portofolii, lucrul în echipă, parteneriate) menite să valorifice potențialul individual şi să fie centrate pe nevoile fiecărui copil. Pentru ca profesorii să poată dezvolta la elevi noi competențe de comunicare, creativitatea, curiozitatea intelectuală, gândirea critică, capacități de colaborare, trebuie ca, în primul rând, sistemul de formare continuă a cadrelor didactice să capete o nouă orientare. Astfel, metodele tradiționale, prin care copiii doar asimilau cunoştințe, sunt înlocuite de metodele active care înlătură comunicarea stereotipă şi promovează manifestările libere ale copiilor.

Calitatea programelor de educație depinde în mod direct de mediul educațional adecvat, pregatirea personalului, practici de grupare eficientă a copiilor și implicarea părinților în activitățile educaționale.

Bibliografie:

- Birch, A., *Psihologia dezvoltării*, Bucureşti, Editura Tehnica , 2000.
- Cucoş, C., *Pedagogie*, Iaşi, Editura Polirom, 2006.

Tehnica încadrării pozitive

Profesor învățământ primar dr. Florentina Răducanu

Școala Gimnazială „Elena Văcărescu"

De câte ori nu ne-am confruntat în activitatea noastră didactică cu elevi capabili de performanțe , dar aflați în imposibilitatea de a demonstra ceea ce știu? De câte ori nu am constatat că rezultatele scrise ale unor elevi pe care noi îi consideram slabi la învățătură, sunt peste așteptările noastre, ba chiar le depășesc pe cele ale celor mai buni elevi din clasă ? Suntem convinși că toți profesorii s-au întâlnit cu astfel de situații și nu de puține ori.

Doug Lemov, profesor, cercetător în științele educației și manager al rețelei educaționale *Uncommom Schools* din SUA a realizat un studiu asupra *profesorilor-campioni* din școlile publice ale zonelor dezavantajate, respectiv acei profesori care obțineau rezultate excelente în ciuda condițiilor precare ale elevilor. Acesta a reușit să sintetizeze 62 de tehnici cu privire la arta predării, dar și a consolidării caracterului și încrederii în sine a elevilor.

Ne vom referi în mod special la una din tehnicile pentru consolidarea caracterului și a încrederii în sine a elevului, mai exact la tehnica *Încadrarea pozitivă* . Faptul că oamenii sunt motivați de lucrurile pozitive mai mult decât de cele negative nu reprezintă o noutate. Acest fapt ar trebui să influențeze maniera de predare a profesorului. Dacă intervențiile noastre asupra comportamentului elevilor vor fi încadrate pozitiv, atunci efectul lor va fi cel așteptat. Încadrarea pozitivă se concretizează în comunicarea faptului că noi, ca profesori, dorim doar binele elevului și că avem încredere în bunele sale intenții . În concepția lui Lemov, o greșeală frecventă este evitarea corecțiilor comportamentale neproductive și apelul excesiv la comportamentele pozitive. Mai concret, atunci cînd un elev nu reușește să îndeplinească o sarcină, în loc să îi spunem pe un ton pozitiv ce are de făcut, dascălul brodează o poveste în care este vorba despre colegii săi, care sunt lăudați pentru reușitele lor. În felul acesta, spune autorul, există riscul de a oferi întăriri pozitive pentru comportamente mediocre, fapt care va duce la și mai multe comportamente mediocre.

În lucrarea *Cum să predăm ca un campion*, cercetătorul mai sus amintit sugerează utilizarea a șase reguli cu care se poate ghida și corecta comportamentul elevilor.

Prima regulă, *Trăiți în prezent*, se referă la faptul că în timpul lecției trebuie evitată revenirea asupra lucrurilor pe care elevii nu le mai pot repara. În loc sa continuăm să aducem în prim plan ceea ce nu s-a realizat, ar trebui să ne focusăm în mod ferm și riguros pe ceea ce trebuie făcut în continuare.

Tehnica *Presupuneți ce este mai bun* face apel la înțelegere din partea profesorului asupra așa-ziselor rele intenții ale elevilor. Mai exact, atunci când criticăm elevii, să încercăm să nu interpretăm acțiunile lor negative ca fiind făcute cu bună știință, premeditate, evitând în același timp catalogarea elevilor drept egoiști, leneși, nerespectuoși. Folosind în fața elevilor cuvinte ca *a uita* (*Cred ca elevul X a uitat să faca ceea ce v-am rugat*), *neclar* (Cred că pentru unii dintre voi *este neclară cerința mea*), oferim copiilor un anume tip de încredere prin care ei nu vor mai fi tentați să se poarte defensiv și se vor focusa pe sarcina de lucru. Dacă vom sta la permanent la pândă să vânăm provocările elevilor, aceștia

vor înțelege că ne așteptăm să nu fim respectați, pentru că suntem convinși că asta se va întâmpla, și se vor purta ca atare.

A treia tehnică, *Permiteți un anonimat plauzibil*, presupune ca realizarea corecțiilor în timpul actului didactic să se facă fără a folosi concret numele elevului. În concepția lui Doug Lemov, acest fapt va genera rezultate mai rapid decât dacă strigăm codașii pe nume, cu excepția situațiilor în care aceștia ne înfruntă intenționat. Este totodată posibil să facem apel la consecințele negative tot în mod anonim, scoțînd astfel în evidență faptul că responsabilitatea este împărtășită de toți elevii.

Tehnica *Consolidați avântul, narând lucrurile pozitive* se concretizează în îndemnul adresat elevilor pentru a observa normalitatea unor comportamente, atunci când aceste aau loc în realitate. Exemplul oferit de Lemov este acela al unui profesor care apreciază pe nume un elev care s-a redresat și dă startul activității comune. Acest profesor folosește o *poveste pozitivă.* Opusul său este un profesor care ceartă elevul neatent, reamintește sarcina de lucru și amenință că vor rămâne toți copiii după ore pentru timpul pierdut. Utilizarea poveștii pozitive poate fi uneori riscantă după părerea cercetătorului, motiv pentru care acesta propune două reguli ce trebuie respectate: povestea trebuie spusă doar dacă există și aspecte pozitive de narat, nu doar lucruri mediocre; folosirea poveștii pozitive trebuie să fie doar instrument de motivare a comportamentului grupului nu de corectare a elevilor ce nu îndeplinesc sarcinile de lucru.

A cincea tehnică, *Provocați,* se bazează pe particularitățile vârstei școlare care răspunde pozitiv la provocări. Copiilor le plac provocările pentru a dovedi cea ce pot face, pentru a câștiga, pentru a se întrece cu alți copii. Provocările pot fi lansate individual sau în grup. Grupurile pot participa la competiții în mai multe moduri: clasa divizată în microgrupuri, clase diferite între ele, împotriva unui adversar impersonal (ceas, test, vârstă ș.a.), împotriva unui standard abstract (*Să vedem dacă reușiți să treceți acest obstacol).*

Ultima tehnică, *Vorbiți despre așteptări și aspirații*, urmărește îmbunătățirea rezultatelor concrete ale elevilor prin îndemnul de a realiza ceva altfel, mai bun, mai apropiat de visurile lor. Exemple concrete ar putea fi să cerem elevilor de clasa a patra să scrie o compunere, imaginându-și că sunt elevi de clasa a cincea; să cerem să scrie un eseu ca și cum ar fi oameni de știință; să le cerem să se asculte unii pe alții cum fac senatorii etc.

Prin tehnicile prezentate, Doug Lemov aduce o contribuție importantă cunoașterii și practicii domeniului educațional. Deși par reguli simple și cunoscute, teoretizarea acestora vine în sprijinul tuturor profesorilor care își pot îmbunătăți activitatea didactică. Numai fiind aproape de elevi, înțelegându-le problemele și temerile, încurajându-i și motivându-i putem forma oamenii viitorului.

Bibliografie:

Lemov, Doug, *Cum să predăm ca un campion 2.0.; 62 de tehnici pentru a le deschide elevilor calea către facultate*, Editura Trei, 2021

Carieră, profesiune, roluri Și ocupații

Autor : Sîrbu Maria Raluca

Unitatea : Grădinița Nr 242

Cariera = totalitatea profesiilor, meseriilor, ocupațiilor, rolurilor sociale, familiale, funcțiilor, experiențelor de muncă, timpul liber, hobby-urile - este viața însăși.Tot ceea ce facem și toate evenimentele care ni se întâmplă, de la naștere până la sfârșitul vieții, ne afectează viața/cariera.
Butnaru (1999)- cariera este o succesiune de profesii, îndeletniciri şi poziții pe care le are o persoană în decursul perioadei active de viață, inclusiv funcțiile
pre-vocaționale și post-vocaționale.
Distincție clară – Brutaru 1999

. Cariera obiectivă este o succesiune de poziții în

Structurile ierarhice organizaționale, împreună cu

Funcțiile asociate.

1. Cariera subiectivă este cadrul dinamic în care un individ își percepe căile de orientare şi dezvoltare personală, bazându-se pe calități, competențe şi experiențe personale.

Cariera individuală se dezvoltă prin interacțiunea dintre aptitudinile, abilitățile, nevoile şi aspirațiile individului şi experiența profesională pe care i-o furnizează organizația/ compania.
Relația dintre familie și carieră

● Din punct de vedere individual, cariera pentru om poate

Fi privită ca o succesiune de experiențe separate sau care se corelează între ele.

● Întreaga existență a unui om îşi pune amprenta asupra

Carierei sale, de aceea se şi stabileşte frecvent o prioritate între cele două componente majore ale vieții individului: familia şi profesia.

● Uneori, unii oameni nu știu, nu înțeleg să țină în echilibru balanța dintre cele două și atunci experiența vieții nu mai va fi de calitate. Cariera profesională.

Cariera nu înseamnă profesie, ci traversarea vieții prin contribuție profesională, culturală, politică etc.
Se mai numeşte şi rută profesională.
Cariera profesională reprezintă parcursul profesional format din ocupații succesive asumate de un individ în termenii aceleiaşi ocupații de bază. Este întreaga evoluție a unui

Individ pe parcursul întregii sale vieții.Pregătirea pentru carieră se face obligatoriu pe căi formale(şcolarizare, formare continuă), dar şi informale (studiu Individual, experiență de muncă în alt domeniu sau pe altă poziție ierarhică). Aspectele Carierei – Fiman 1988. Cariera poate fi privită şi sub aspect economic, sociologic sau Psihologic:

• Sub aspect economic, cariera constă într-o succesiune de poziții profesionale ocupate de o persoană, ca urmare a pregătirii şi meritelor sale profesionale;

• Sub aspect sociologic, reprezintă o succesiune de roluri jucate de o persoană, fiecare dintre ele stând la baza celui ce urmează;

• Sub aspect psihologic, alegerea de roluri şi succesul în exercitarea lor depind de aptitudinile, interesele, valorile, trebuințele, experiența anterioară şi aspirațiile persoanei în cauză. Ocupația este activitatea pe care o desfăşoară efectiv o persoană, într-o unitate economico-socială, reprezentând pentru aceasta sursa de existență.Calificarea într-o ocupație se realizează (în general) la locul de muncă. Funcția semnifică o activitate exercitată într-o anumită ierarhie funcțională (de conducere sau execuție). Meseria reprezintă ansamblul de cunoştințe şi deprinderi de activitate dobândite prin procesul de educație (inițială sau continuă) şi formare practică, necesare exercitării anumitor servicii şi activități.Profesia reprezintă specialitatea (calificarea) pe care o persoană o dobândeşte prin studii.

● Profesia poate constitui: sursă de venituri, modalitate de a obține satisfacții, realizări, prestigiu social, formă de valorificare a pregătirii profesionale, cadru de socializare si de identificare a unor modele de viață.

● În conformitate cu Clasificarea Ocupațiilor din România(COR), profesia este specialitatea (calificarea) Obținută prin studii.

● Uneori profesia poate fi și ocupație, alteori nu (persoana a absolvit anumite studii însă nu profesează în domeniul respectiv, fiind angajată pe un alt post, într-o ocupație. Niciodată prea devreme sau prea târziu să începi să-ți planifici cariera.Dezvoltarea carierei este un proces de învățare şi adaptare la diferite roluri exercitate de către o persoană pe parcursul vieții .

● Dezvoltarea unei cariere de succes nu este un lucru simplu, se construieşte de-a lungul întregii vieți. Lumea de azi cere să fii o persoană flexibilă şi adaptabilă.

● Succesul la școală, în cariera profesională şi în viață depinde de modul în care te implici în activitățile de învățare, de abilitățile pe care le dezvolți, de ceea ce îți place să faci, de relațiile pozitive cu ceilalți, de nivelul de încredere în sine şi modul în care este aplicat pe piața muncii potențialul personal. Cariera este o parte importantă din viața unui om, la egalitate sau mai mult decât familia, fiind sursa dezvoltării profesionale, a încrederii în sine dar și sursa financiară pentru o viață de calitate.Important pentru alegerea dar și dezvoltarea carierei este să studiezi și

să înveți cum să te orientezi dar și ce plan de carieră îți faci pentru domeniul care îți place dar și pentru domeniul care te ajută să ai încredere în tine.

.

Bibliografie

1. Tomșa, Ghe.,MANAGEMENTUL ŞI DEZVOLTAREA CARIEREI, curs pentru

Departamentul ID, IFR, Universitatea din București.

2. Gid de orientarea și consiliere profesională, CNSLR Frația

http://www.cnslr-fratia.ro/media/8385/55112_ghid_final.pdf

3. Cariera profesională – ocupație, funcție, meserie, profesie

http://consiliere-procons.ro/comunicate/Cariera%20profesionala.pdf

4. Pavela (Răduleț), A., ORIENTAREA ÎN CARIERĂ. TEORIA CIRCUMSCRIERII ŞI A

COMPROMISULUI – LINDA S. GOTTFREDSON (1981)

http://ekphrasis.accentpublisher.ro/files/articles_content/333/5%20RTSC%2012.p

Interdisciplinaritatea – percepții și perspective ale cadrelor didactice

prof. Spatariu Cristiana, Șc. Gim. Teodor V. Ștefanelli

Obiectivul principal al acestui demers este cel de investigare a problematicii interdisciplinarității aşa cum apare aceasta în percepția cadrelor didactice care găsesc (sau ar trebui) modalități specifice de aplicare a interdisciplinarității în educație. Pentru aceasta am încercat să realizăm o radiografie a caracteristicilor teoretice şi investigative aşa cum apar în documentele şi cercetările din literatura de specialitate consultată. Reperele care fundamentează demersul investigativ demonstrează că interdisciplinaritatea nu este numai un concept teoretic, ci este un domeniu căruia practicienii din domeniul educațional i-au găsit aplicații viabile.

1. Rolul interdisciplinarității în educație - considerații generale

Tendința spre unitate în cunoaştere nu este nouă, rădăcinile ei pot fi căutate în chiar totalitățile nediferențiate ale cunoaşterii prin intermediul miturilor. Pe măsura ce procesul de reflectare a lumii câştigă tot mai mult sub aspectul problematicii, al metodologiei, al gradelor de adevăr, eforturile de subliniere a unității s-au păstrat. Interdisciplinaritatea a devenit un principiu pentru selecționarea şi organizarea conținuturilor învățământului. Ea conduce la economie de timp întrucât diminuează supraîncărcarea elevilor. Elevii descoperă şi percep unitatea lumii în diversitate prin preluare, precizare, aplicarea conceptelor şi, prin repetiții, ei descoperă că lumea este populată de sisteme şi subsisteme. Problema interdisciplinarității a redevenit actuală prin explozia informațională a diferitelor ramuri ale ştiințelor ce oferă oportunități semnificative pentru conexiuni, concepte comune, aplicații complementare, dezvoltarea gândirii critice a elevilor şi a curiozităților epistemologice. Percepând unitatea lumii şi ceea ce numim „problematica lumii contemporane", elevii vor identifica mai bine specificitatea domeniilor şi a disciplinelor, pragmatismul achizițiilor pentru propria lor devenire şi pentru educația ştiințifică.

În opinia lui G. Văideanu, interdisciplinaritatea „implică un anumit grad de integrare între diferitele domenii ale cunoaşterii şi între diferite abordări, ca şi utilizarea unui limbaj comun permițând schimburi de ordin conceptual şi metodologic".

Interdisciplinaritatea este o formă de cooperare între discipline ştiinţifice diferite, care se realizează în principal respectând logica ştiinţelor respective, adaptate particularităţilor legii didactice şi-l ajută pe elev în formarea unei imagini unitare a realităţii, îi dezvoltă o gândire integratoare. In pofida rezervelor sau disputelor epistemologice, în ştiinţa contemporană s-a declanşat un proces real de căutare a unităţii, a unei paradigme unificatoare.

În investigaţiile realizate am încercat să măsurăm cum este perceput procesul de integrare al conţinuturilor din perspectiva cadrelor didactice din învăţământul primar.

2. Scopul cercetării

Cercetarea de faţă încearcă să investigheze care sunt percepţiile cadrelor didactice privind câteva aspecte ale aplicării principiilor interdisciplinarităţii . Obiectivul fundamental al prezentei cercetări a constat în sondarea procesului de aplicare al interdisciplinarităţii pe o serie de componente precum: cunoaşterea conceptului, motivaţia căutării datelor despre acest concept, proiectarea activităţilor interdisciplinare, eficienţa interdisciplinarităţii în învăţământul primar, percepţia asupra utilizării interdisciplinarităţii pentru o mai bună înţelegere a noţiunilor şi percepţia conexiunilor cu finalităţile educaţiei. De asemenea, ne-am propus să aflăm dacă aceste percepţii sunt influenţate de vârsta respondenţilor, de gradul didactic si de mediul de rezidenţă al acestora.

3. Obiective

Principalele obiective ale demersului experimental au fost:

⇒ Identificarea percepţiei cadrelor didactice asupra cunoaşterii conceptului de interdisciplinaritate;

⇒ Analiza datelor legate de motivaţia de a căuta informaţii despre interdisciplinaritate;

⇒ Identificarea percepţiei asupra interdisciplinarităţii aplicate în lecţiile la care au asistat cadrele didactice;

⇒ Analiza datelor referitoare la posibilităţile de proiectare bazate pe demersuri interdisciplinare;

⇒ Interpretarea datelor privind rolul şi eficienţa interdisciplinarităţii.

4. Ipoteze de cercetare

Ipoteza 1.Există diferențe între percepția celor cu definitivat în ceea ce privește cunoașterea conceptului de interdisciplinaritate și cei cu gradul I.

Ipoteza 2.Există diferențe în ceea ce privește percepția asupra frecvenței de proiectare a demersurilor in manieră interdisciplinară între cei care au un grad didactic și cei care au definitivatul.

Ipoteza 3.Există diferențe în ceea ce privește căutarea informațiilor despre interdisciplinaritate în funcție de mediul de rezidență.

Ipoteza 4.Există diferențe în ceea ce privește folosirea interdisciplinarității și mediul în care lucrează cadrele didactice.

5. Metodologie

Metoda care a fundamentat demersurile investigative a fost ancheta pe bază de chestionar.

5.1. Prezentarea lotului de subiecți

Cercetarea s-a desfășurat pe un lot de 56 de cadre didactice. Diferențiat după variabila gen, lotul de subiecți conține 4 de subiecți de gen masculin și 52 de subiecți de gen feminin.

Diferențiat după variabila vârstă, lotul de subiecți conține:6 cadre didactice care au vârsta între 20-30 ani, 42 cadre didactice cu vârsta între 30-40 ani, 4 cadre didactice cu vârsta între 40-50 ani, 4 cadre didactice cu vârsta peste 50 de ani. După variabila grad didactic, lotul de subiecți are în componență 14 cadre didactice care au definitivat, 24 care au gradul II și 18 cadre didactice cu gradul didactic I.

5.2. Variabilele cercetării

Variabile dependente:

- Percepția asupra cunoașterii conceptului de interdisciplinaritate;
- Motivația de a căuta informații despre interdisciplinaritate;
- Percepția asupra interdisciplinarității aplicate în lecțiile la care au asistat cadrele didactice;
- Reprezentarea asupra posibilitățile de proiectare bazate pe demersuri interdisciplinare;
- Rolul și eficiența interdisciplinarității.

Variabile independente:

- Vârsta: 4 categorii: între 20 și 30 ani, 30 și 40 ani, între 40 și 50 ani și peste 50 ani;
- Gradul didactic: trei categorii: definitivat, gradul II și gradul I;
- Gen, două categorii: masculin, feminin;

5.3. Descrierea instrumentului

Cercetarea privind modalitățile de integrare ale conținuturilor în practica educativă s-a realizat pe baza administrării unui chestionar lotului de subiecți descris mai sus. Chestionarul a fost construit din 10 itemi. Itemii au 3 variante de răspuns: foarte mult, mult, puțin sau de multe ori, de puține ori sau deloc. Itemii din acest chestionar fac referire la obținerea de date privind:

- Percepția cadrelor didactice asupra cunoașterii conceptului de interdisciplinaritate;
- Date legate de motivația de a căuta informații despre interdisciplinaritate;
- Percepției asupra interdisciplinarității aplicate în lecțiile la care au asistat cadrele didactice;
- Date referitoare la posibilitățile de proiectare bazate pe demersuri interdisciplinare;
- Date referitoare la eficiența interdisciplinarității;
- Informații despre rolul interdisciplinarității în cunoașterea realității;

- Informații privind utilizarea interdisciplinarității cu scopul de a crește gradul de atenție al copiilor.

5.4. Procedura de lucru

Chestionarele au fost aplicate cu ocazia unor întâlniri ale cadrelor didactice din mediul preuniversitar. Au fost aplicate mai multe chestionare dintre acestea 56 fiind valide. Subiecții au fost informați în legătură cu utilitatea şi finalitatea cercetării şi au fost rugați să participe la experiment. Subiecților li s-a asigurat confidențialitatea răspunsurilor.

6. Rezultate şi interpretări

Ipoteza 1. Există diferențe între percepția celor cu definitivat în ceea ce priveşte cunoaşterea conceptului de interdisciplinaritate şi cei cu gradul I. Se constată că, între cadrele didactice care au definitivat şi cei care au gradul I, există o diferență semnificativă între percepțiile acestora (t (56)=1,936, p=0,047) asupra cunoaşterii conceptului de interdisciplinaritate. Putem observa că diferența dintre medii (media definitivat = 2,00, iar media gradul I = 1,77) indică faptul că cei care au mai multă experiență didactică şi sunt preocupați de dezvoltarea lor profesională cunosc mai multe informații legate de acest concept.

Aceasta ne conduce la ideea că ar trebui să fie prezentate mai multe informații atât în formarea inițială cât şi în cea continuă elemente teoretice şi aplicative din domeniul interdisciplinarității.

Ipoteza 2.Există diferențe în ceea ce priveşte percepția asupra frecvenței de proiectare a demersurilor in manieră interdisciplinară între cei care au un grad didactic şi cei care au definitivatul. Această ipoteză a fost infirmată pragul de semnificație fiind peste 0,05. Aceasta înseamnă că la nivelul proiectării din perspectivă interdisciplinară nu există diferențe între cei care au mai multă experiență şi au gradul didactic I şi cei care au mai puțină experiență şi au definitivatul. Probabil că la nivel teoretic percepția cadrelor didactice este aceea că proiectează conținuturile în mod interdisciplinar. Cadrele didactice care au făcut parte din lotul de subiecți au răspuns, într-o mare măsură că utilizează proiectarea interdisciplinară.

Ipoteza 3 Există diferențe în ceea ce privește căutarea informațiilor despre interdisciplinaritate în funcție de mediul de rezidență. Am putut constata că diferența mediilor obținute în urma prelucrării răspunsurilor este semnificativă (p=0,001 şi diferența dintre medii =0,41) Aceasta înseamnă că educatorii care lucrează în mediul urban au tendința de a căuta mai mult informații despre interdisciplinaritate. Probabil că acest fapt ar putea fi explicat prin numărul mare de cursuri de formare continuă la care participă cei din şcolile din mediul urban, dar şi eforturilor de a cerceta felurite subiecte cu scopul de a scrie publicații (mult mai mare pentru cei din mediul urban). De asemenea, am putut constata în urma analizelor statistice (Corelația Pearson) că există o legătură puternică pozitivă (r(54)= 0,342 şi p=0,01) între cei care caută informații despre interdisciplinaritate şi cei care proiectează în acest fel. Cadrele didactice care sunt motivate să caute informații despre acest subiect sunt şi cele care țin cont de acestea atunci când proiectează demersurile didactice.

Ipoteza 4. Există diferențe în ceea ce priveşte folosirea interdisciplinarității şi mediul în care lucrează cadrele didactice. Această ipoteză este şi ea confirmată. Putem afirma că, pentru lotul de subiecți investigat, utilizarea interdisciplinarității depinde semnificativ de mediul de rezidență al respondenților (t(2,06) şi p =0,043). Cadrele didactice din mediul urban consideră că interdisciplinaritatea este mult mai eficientă decât cei din mediul rural.

7.Concluziile demersurilor investigative

Cercetarea de față a urmărit să analizeze în ce măsură este cunoscută şi percepută ca fiind eficientă utilizarea demersurilor interdisciplinare. Rezultatele obținute confirmă trei din cele patru ipoteze lansate.

Astfel, putem afirma că interdisciplinaritatea este un fenomen cunoscut mai ales de către cei care au o vechime mai mare la catedră, dar şi care locuiesc în mediul urban. Totodată, cadrele didactice din mediul urban caută mai mult informații despre noile abordări interdisciplinare decât cei care sunt în mediul rural. În schimb, cei care au definitivatul față de cei care au gradul I nu au abordări semnificativ diferite pentru proiectarea didactică interdisciplinară.

8.Limitele cercetării, direcții posibile de dezvoltare

O primă limită ar fi dată de construirea chestionarului prin care am cules datele. Am avut numai itemi obiectivi care au adus un plus de informații asupra reprezentărilor legate se subiectul cercetat, dar au şi dezavantajul de a îngrădi posibilitățile de a răspunde ale celor intervievați. De asemenea, numărul de răspunsuri posibile a fost relativ limitat, au avut un număr de trei posibilități de ales.

O a doua limită posibilă este dată de faptul că lotul investigat ar fi fost necesar să fie mai cuprinzător şi mai divers (de la mai multe tipuri de cadre didactice şi din mai multe județe sau tipuri de şcoli din zona sau din țară).

Ca viitoare direcții de analiză am dori să sondăm alte aspecte ale eficienței şi aplicării proiectării interdisciplinare, precum:

- Posibilitatea ca această „cultură a transferurilor interdisciplinare" să fie realizată în timpul formării inițiale ale cadrelor didactice sau în formarea continuă;
- Corelarea datelor cu informațiile obținute la chestionare cu alte cercetări şi instrumente care să valideze rezultatele.
- Ne exprimăm speranța ca în următoarele noastre demersuri investigative să subliniem eficacitatea şi aplicabilitatea multiplelor posibilități ale acestui domeniu.

Modalități innovative în procesul de predare

Prof.inv.primar Stana Anca
Liceul Teoretic *N. Titulescu,* Slatina, Olt

Animarea elevilor în procesul de predare este tot ce își doreste un cadru didactic, dar mai ales o participare activă a acestora. În acest context, dacă am apela la un pic de imaginație, am reuși să ieșim din cotidian – și voi expune mai departe modalități prin care acest lucru e posibil.

Cu un pic de dăruire și profesionalism, reușim să descifram, să înțelegem, să aplicam și să ne bucuram de oportunitățile pe care metodele interactive le oferă în beneficiul copiilor și al nostru în egală măsură.

Copiii noștri trebuie învățați cum să învețe, depășind barierele dictatului și tocitului. Îi putem convinge stimulându-i să colaboreze în găsirea soluțiilor, să emită păreri personale, să identifice probleme, să se bucure de fiecare reușită, iar noi, cadrele didactice, să le punem la dispoziție cât mai mult "material didactic", cât mai multe exemple practice, situații variate în care să experimenteze, să (re)gândească, să dezbată și să afle ei înșiși.

Metodele interactive se prezintă mai degrabă ca niște "jocuri" construite pentru învățare, distractive și nu ca activități de concentrare a atenției pe un conținut dat. Favorizează dezvoltarea de abilități, capacități și competențe, lăsând în plan secund informația și memorarea informației.

Desigur, pentru proiectarea situațiilor de învățare de tip constructivist și pentru utilizarea la clasă a metodelor interactive este nevoie de timp, diversitate de idei, implicare, descoperirea unor noi valori, responsabilitate didactică și multă, multă creativitate. Însă, odată ce realizați o primă unitate de învățare prin utilizarea metodelor interactive și a lucrului pe grupe, invitându-i la participare, la învățare autentică, punând la lucru imaginația și creativitatea fiecăruia, cu siguranță veți observa rezultatele și avea parte de aprecierea elevilor, care vor observa ascensiunea spre nou, spre construirea cunoașterii ca drum către devenire, ca efort în scopul dezvoltării personale, util pentru sine.

Elemente ale tehnologiei didactice, ca şi metode, mijloace, forme de organizare ale activităţii si evaluarea, pot dezvolta la elevi o conduită de responsabilitate, creativitate, gândire critică, învăţare aplicată, cerinţe ale învăţământului modern dar şi al societăţii contemporane

Metodele de învăţământ sunt căile de care le foloseşte profesorul pentru a sprijini elevii în descoperirea vieţii, a lumii, a lucrurilor, a ştiinţei. Ele sunt totodată mijloace prin care se formează şi se dezvoltă priceperile, deprinderile şi capacităţile elevilor de a acţiona asupra naturii, de a folosi roadele cunoaşterii transformând exteriorul în facilităţi interioare, formându-şi caracterul şi dezvoltându-şi personalitatea.

Metodologia didactică desemnează sistemul metodelor utilizate în procesul de învăţământ precum şi teoria care stă la baza acestuia. Sunt luate în considerare: natura, funcţiile, clasificarea metodelor de învăţământ, precum şi caracterizarea, descrierea lor, cu precizarea cerinţelor de utilizare.

Metodele de învățământ sunt un element de bază al strategiilor didactice, în strânsă relație cu mijloacele de învățământ şi cu modalitățile de grupare a elevilor. De aceea, opțiunea pentru o anumită strategie didactică condiționează utilizarea unor metode de învățământ specific.

Un criteriu de apreciere a eficienței metodelor îl reprezintă valențele formative ale acestora, impactul lor asupra dezvoltării personalității elevilor.

În ceea ce privesc metodele inovative de predare – învățare – evaluare centrate pe elev, în şcoala modernă, dimensiunea de bază în funcție de care metodele de învățământ sunt considerate inovative este caracterul lor activ adică măsura în care sunt capabile să declanşeze angajarea elevilor în activitate, concretă sau mentală, să le stimuleze motivația, capacitățile cognitive şi creatoare.

Aceste metode inovative se numesc metodele interactive centrate pe elev, acele modalități moderne de stimulare a învățării şi dezvoltării personale încă de la vârstele timpurii, instrumente didactice care favorizează interschimbul de idei, de experiențe, de cunoştințe.

Interactivitatea presupune o învățare prin comunicare, prin colaborare, produce o confruntare de idei, opinii şi argumente, creează situații de învățare centrate pe disponibilitatea şi dorința de cooperare a copiilor, pe implicarea lor directă şi activă, pe influența reciprocă din interiorul microgrupurilor şi interacțiunea socială a membrilor unui grup. Implementarea acestor instrumente didactice moderne presupune un cumul de calități şi disponibilități din partea cadrului didactic: receptivitate la nou, adaptarea stilului didactic, mobilizare, dorință de autoperfecționare, gândire reflexivă şi modernă, creativitate, inteligența de a accepta noul şi o mare flexibilitate în concepții.

Uneori considerăm educația ca o activitate în care continuitatea e mai importantă decât schimbarea. Devine însă evident că trăim într-un mediu a cărui mişcare este nu numai rapidă ci şi imprevizibilă, chiar ambiguă. Nu mai ştim dacă ceea ce ni se întâmplă este "bine" sau "rău". Cu cât mediul este mai instabil şi mai complex, cu atât creşte gradul de incertitudine.

Datorită progresului tehnologic şi accesului sporit la cunoaştere şi la resurse ne putem propune şi realiza schimbări la care, cu câtva timp în urmă nici nu ne puteam gândi.

E bine ca profesorul să modeleze tipul de personalitate necesar societății cunoaşterii, personalitate caracterizată prin noi dimensiuni: gândire critică, creativă, capacitate de comunicare şi cooperare, abilități de relaționare şi lucru în echipă, atitudini pozitive şi adaptabilitate, responsabilitate şi implicare.

Un învățământ modern, bine conceput permite inițiativa, spontaneitatea şi creativitatea copiilor, dar şi dirijarea, îndrumarea lor, rolul profesorului căpătând noi valențe, depăşind optica tradițională prin care era un furnizor de informații.

În organizarea unui învățământ centrat pe copil, profesorul devine un coparticipant alături de elev la activitățile desfăşurate. El însoțeşte şi încadrează copilul pe drumul spre cunoaştere.

Utilizarea metodelor interactive de predare – învățare în activitatea didactică contribuie la îmbunătățirea calității procesului instructiv - educativ, având un caracter activ – participativ .

În concluzie putem spune că inovarea didactică este un proces progresist, în derulare, şi se poate continua şi în alte ocazii. În aceast sens elevul trebuie pus permanent în situația de a face, a judeca, a coopera, a da răspunsuri, a avea păreri pentru a deveni responsabil şi creativ. De

asemenea, pentru a realiza un învățământ de calitate şi pentru a obține cele mai bune rezultate trebuie să folosim atât metodele clasice de predare-învățare-evaluare cât şi metodele moderne.

A vorbi, în societatea cunoașterii, despre pedagogia muzeală și importanța integrării activităților specifice muzeelor în activitatea didactică, este o adevărată provocare. Pentru o societate nativ digitală, muzeele sunt niște mărturii ale trecutului care însă nu își mai dovedesc utilitatea în condițiile în care internetul, oferă aparent toate sursele de informare posibile. Cu toate acestea, emoția pe care ți-o transmit exponatele muzeale, încărcate de emoție și de istoria unui trecut, nu le poate transmite mediul virtual.

Geografia sau Istoria sunt discipline cu un puternic caracter aplicativ. Locul geografului este pe teren, iar muzeul poate deveni un adevărat teren geografic, atâta timp cât reușești să-i valorifici potențialul. Muzeul este o sursă de informare și de formare prin relația pe care o stabilește cu școala. Este expresia vie a unei realități trecute ce poate fi valorificată din plin prin activități cu caracter geografic. Muzeul este un rezervor de resurse educaționale care trebuie să completeze educația formală, să întărească elevilor ideile dobândite în școală și care oferă continuitatea învățării pe tot parcursul vieții.

Predarea acestor discipline în sălile de muzeu oferă posiblitatea cunoașterii unei realități trecute și greu de intuit. Se facilitează astfel, formarea unor reprezentări clare și corecte. De asemenea, în cadrul muzeelor elevii trăiesc ei înșiși emoția unei experiențe de învățare inedite, iar atunci când profesorul reușește să valorifice exponatele muzeale, lecția este primită cu entuziam și cu bucurie.

Astfel, în cadrul lecțiilor de Geografie susținute în parteneriat cu muzeul, elevii pot analiza diferite exponate, de exemplu minerale și roci la Muzeul de mineralogie, pot realiza experimente sau urmării modul în care se produc anumite fenomene, cum ar fi urmărirea unor demonstrații la Planetariu sau Observatorul Astronomic. În cadrul muzeelor de artă și tradiții populare sau în casele memoriale obțin informații despre culturi și civilizații trecute, iar în urma unor vizite realizate la o termocentrală și o hidrocentrală, de exemplu, pot vedea diferența dintre sursele de energie poluante și cele nepoluante. Muzeele de Stiințe ale Naturii sunt cele care transmit cel mai fidel realitatea geografică și pot fi considerate un teren geografic veritabil, iar Grădinile Botanice sau Zoologice le oferă posibilitatea elevilor de a analiza biodiversitatea la ea acasă, facilitând cunoașterea unor specii de plante sau animale nemaiîntâlnite în orizontul local.

BIBLIOGRAFIE

1. Oprea, Crenguța - Lăcrămioara – *Strategii didactice interactive* , ed. a III-a, EDP, București, 2008

2.Cerghit., I. – *Metode de învățământ.* Ediția a IV-a revizuită și adăugită. Ed. Polirom. București, 2006.

3. Breben Silvia, Gongea Elena, Ruiu Georgeta, Fulga Mihaela, *Metode și tehnici interactive de grup* , sursa www. scribd.com

4. Hadrian V. Conțiu, Andreea Conțiu (2013) – *Posibilități de optimizare a predării și învățării Geografiei prin integrarea muzeelor cu specific de Științe ale Naturii, în Tendințe actuale în predarea și învățarea geografiei*, volumul 12, Ed. Presa Universitară clujeană, pp. 276-279

Propuneri pentru îmbunătățirea sistemului de învățământ din România

Școala de proveniență:Școala Gimnazială Crevedia
Nume și prenume: Constantin Alina-Gabriela

Sistemul educațional românesc reprezintă un risc pentru dezvoltarea emoțională a copiilor noștri, din mai multe perspective. Elevul român de succes este un bun receptor și reproducător de informație. Atunci când se evaluează progresul și perfomanța unui elev, nu sunt luate formal în considerare abilitățile sale emoționale și sociale, felul în care, în contextul școlii, el devine din ce în ce mai bun la a-și cunoaște și gestiona emoțiile, la a construi și menține relații sociale, de colaborare cu cei din jur, colegi sau cadre didactice. Neavând formal acest obiectiv de dezvoltare, școala eșuează în a avea grijă de sănătatea emoțională a copiilor. Trebuie să ne ocupăm foarte mult de sănătatea emoțională a copiilor noștri, dar și de a noastră. Copiii noștri trebuie să știe încă de mici cum să se integreze în societate, deoarece numai așa poate face față schimbărilor acute cu care se confruntă lumea.Aceștia trebuie învățați cum să se comporte cu cei de vârsta lor, dar și cu persoanele mai mari decât ei.

Profesorii trebuie să aibă o atitudine pozitive față de copil, deoarece numai așa îi poate stârni acestuia dragostea pentru școlaă, dar și pentru lectură. Din păcate, am întâlnit foarte multe situații dezamăgitoare din partea cadrelor didactice. Acestea aveau o atitudine foarte negativă față de copiii, iar acest lucru era unul dezamăgitor.

Totodată, pe lângă experiența pe care am am avut-o cu aceste cadre didactice, deținem statistici relevante la nivel național, conform cărora 86% dintre elevii români au experimentat cel puțin o situație de umilință publică din partea cadrelor didactice; 33% dintre ei au fost jigniți, iar 7% loviți de către profesorii lor. Critica, expunerea publică umilitoare, evidențierea greșelilor, academice sau de comportament, sunt principalele instrumente pedagogice pe care mulți dintre profesorii români le folosesc în relație cu elevii. Aceste practici educaționale se înscriu în categoria comportamentelor abuzive cu consecințe negative deopotrivă pentru dezvoltarea emoțională și educațională a copiilor.

Pe lângă toate aceste lucruri, sunt de menționat practicile discriminatorii cărora le cad victime numeroși copii din diferite grupuri vulnerabile – copii de etnie Roma, copii cu tulburări de sănătate mentală, copii ce provin din medii extrem de sărace sau sunt lipsiți de protecția parentală (au unul sau ambii părinți plecați la muncă în străinătate sau provin din sistemul de protecție) și care au un impact semnificativ asupra sănătății și echilibrului emoțional. Cu asemenea copii, trebuie să avem o răbdare deosebită, iar comparațiile între ei și ceilalți să nu

existe. Trebuie să ne amintim faptul că, odată ce ne-am luat această meserie în propriile mâini, trebuie să ne asumăm faptul să o facem exact cum trebuie. Nu trebuie să comparam copiii între ei, indiferent de etnie, rasă etc, ci trebuie să-i sprijinim și să le dăm șansa să-l cunoaștem cu adevărat, dacă noi nu-i dăm această șansă, nu vom ști niciodată ce „mic geniu" este acel copil. Așa cum noi ca profesori ne respectăm copiii, așa ne vor respecta și ei pe noi.

Din ce în ce m,ai des apar în spațiul public comentarii care provin atât de la cadrele didactice, cât și de la părinți. Formulările sunt variate, dare se învârt în jurul următoarei probleme: „Copiii de astzi sunt altfel, nu așa cum am fost noi!".

Îngrijorarea adulților este justificată. Generațiile de astăzi diferă de la una la alta și educatorului îi este greu să se raporteze la toate aceste schimbări. Copiii par să își construiască o lume a lor, inaccesibilă părinților și educatorilor, și astfel prăpastia dintre generații devine din ce în ce mai adâncă.

De multe ori adulții se întreabă: dacă copiii petrec atât de mult timp la televizor și calculator, nu cumva elevii d eastăzi sunt mai puțin inteligenți? Sunt destule exemple (printre care și rezultatele la examenele de bacalaureat din ultimii ani) care ar putea conduce la o astfel de concluzie. Oare așa să fie? Sunt copiii de astăzi mai puțini inteligenți decât generațiile anterioare, sau lucrurile stau altfel? Studiile arată că nu numai elevii nu mai sunt puțini inteligenți decât generațiile anterioare, ci chiar devin din ce în ce mai inteligenți de la o generație la alta.

Cercetătorul Flynn a strâns rezultatele pe care generații diferite din peste 35 de ttări le-au obținut la testele de inteligență. Acestea au indicat că de fapt coeficientul de inteligență a crescut, cu trecerea timpului de la o generație la alta.

Cu toate acestea, mulți se întreabă de ce există rezultate foarte slabe la examene? Un posibil răspuns spune că toată această dezvoltare aduce cu sine o flexibilitate fără precedent. Iar acestă flexibilitate are și uncost pe care îl remarcăm imediat: copilul devine mai superficial în modul în care tratează învățarea. Expus unei multitudine de informații venite pe cele mai variate căi, reacția firească a copilului este să abordeze lucrurile într-o manieră mai profundă, să ia câte puțin din fiecare fără să stăruie preamult asupra unei informații anume. Cu toate acestea, informațiile pe care i le oferim copilului trebuie să fie unele clare, utile, deoarece numai așa poate înțelege ceea ce am vrut să-i transmitem.

Și mai este un aspect pe care trebuie să-l subliniem aici: spre deosebire de generațiile anterioare, copiii și tinerii de astăzi au o tendință mai accentuată de a încerca noul, de a trece

dincolo de recomandarea adultului, de a experimenta și de a reacționa autonom. Iar toată această schimbare are loc datorită transformării perspective asupra educației (atât în familie, cât și în școală).

O confirmare și mai elaborată vine de la Guy Claxon, cercetătorul întreprinde o analiză comăparativă între secolul al XIX-lea și secolul XXI și observă schimbări majore. Să le analizăm și noi:

- „Dacă secolul al XIX-lea cerea ca elevul să arate în primul rând respect, secolul XXI cere ca elevul să arate în primul rând inițiativă.
- Dacă secolul al XIX-lea punea accent pe pasivitatea elevului, secolul XXI solicită un elev activ.
- Dacă în secolul al XIX-lea accentul era pus pe evaluarea elevului de către profesor, secolul XXI impune ca element central autoevaluarea, pe care elevul trebuie să o învețe.
- Dacă în secolul al XIX-lea se urmărea ca elevul să facă ceea ce se consideră a fi corect, în secolul XXI este important ca el să fie aventuros, să deschidă noi drumuri."

Toate aceste schimbări sunt în principiu pozitive. Totuși, uneori ele sunt greșit interpretate de către elevi ca un plus de libertate în lipsa responsabilității aferente și atunci apare ceea ce literatura de specialitate a numit „copiii elastici". C opiii/elevii elastici sunt cei care, în momentul în care adultul nu mai este cu ochii pe ei, se întorc la punctul de plecare, la locul interzis. Avem deci premisele unor noi tipologii ale elevilor, tipologii pe care profesorul trebuie să le cunoască și să le folosească adaptat și evicient.

Dacă sesizăm încă din timp drumul greșit pe care copilul a început să pășească, îl vom salva de la ceea ce îl putea să îl distrugă. În asemenea situații, trebuie să fim foarte atenți cu drumurile pe care elevii noștri merg, numai așa putem prevenii anumite situații distrugătoare.

Îmbunătăţirea calităţii educaţiei este în directă relație cu formarea inițială şi continuă a profesorilor. Acest lucru presupune: formarea continuă a cadrelor didactice și a consilierilor școlari, schimb de bune practici între profesori, creșterea numărului de profesori de sprijin pentru copiii cu cerințe educaționale speciale; pregătirea cadrelor didactice pentru lucrul cu elevii cu cerințe educaționale speciale şi creşterea numărului acestora, examinarea obligatorie a cadrelor didactice prin evaluări psihologice independente, implementarea unor mecanisme. Pentru elevii români, dificultățile sunt și mai mari, având în vedere că, pe lângă orele dedicate temelor (în medie 3-4 ore zilnic), ei sunt nevoiți să petreacă la școală alte 4-5 ore în ciclul primar, aproximativ 6 ore în gimnaziu și 8 ore la liceu. În acest ritm, dacă un copil dorește să-

și facă cu conștiinciozitate temele, practic el nu va mai beneficia de timp pentru joacă, sport, recreere sau desfășurarea altor activități împreună cu familia ori prietenii din cartier.

Un alt efect negativ vizează calitatea relației copil-părinte; implicat adeseori în gestionarea temelor de casă, părintele devine "profesorul de acasă", încă un adult, pe lângă cadrul didactic, care vânează și sancționează greșelile. Nu de puține ori tema de casă este menționată atât de către părinți cât și de către copii ca fiind sursa a numeroase tensiuni între aceștia; epuizați sau pur și simplu nesiguri, părinții ajung să-și pedepsească copiii pentru o temă incomplet sau incorect făcută. În general, temele pe care proseforii le dau acasă copiilor, nu trebuie să depășească mai mult de 1h pentru realizarea acestora. Copiii trebuie să aibă timp atât pentru teme, dar și pentru alte actrivității dedicate lor.

Bibliografie:

1) https://revistaeducatie.ro/wp-content/uploads/simple-file-list/INOVATIE-IN-EDUCATIE-NR.5-MARTIE-2020.pdf
2) Cristea, S., Fundamentele pedagogiei, Ed. Poli-rom, Iaşi, 2010.
3) Gardner, H. (2012). Adevărul, frumosul și binele: noi valențe în educația secolului XXI. Bucureşti: Sigma.

Caracterizarea stilurilor de învățare

Prof.Ivan Marilena Alina

Liceul Tehnologic"Grigore Moisil"Deva,jud.Hunedoara

Elevii cu stil de învățare predominant auditiv

Elevul învață mai bine prin audierea unui discurs sau a explicațiilor celorlalți, asociind conceptele cu diverse sunete. Nu au nevoie ca lângă ei să stea cineva care să le vorbească. Au o bună memorie auditivă. Rețin mai bine dacă repetă în gând sau se aud pe ei înșiși, participând activ în timpul lecțiilor. Pentru elevii cu stilul de învățare auditiv, lecțiile trebuie să fie bogate în mesaje audio, ca întăriri pentru ceea ce este deja scris. Sunt indicate cursurile concepute folosindu-se tehnologii multimedia (flash, radio, mp3), interactive (ex. diferite programe de învățare a limbilor străine și nu numai). Acești elevi au șansa să devină cursanții care învață cel mai rapid.

Caracteristici ale stilului de învățare auditiv

Elevilor le plac discuțiile în clasă sau în grupuri mici; îi place să vorbească, iar atunci când citește o face cu voce tare sau în șoaptă; își expune părerile cu lejeritate în prezența altor persoane, se anunță la oră; reușește să înțeleagă ideile discutând despre ele; explică celor din jur și acest lucru îi face plăcere; are o memorie bună a datelor; preferă fonduri muzicale în timpul învățării; obține performanțe bune la limba română și limbile străine; își amintește cu ușurință ceea ce spune, dar și ceea ce spun alții, sarcinile verbale; consideră că este dificil să lucreze în liniște pentru o lungă perioadă de timp; își amintește cel mai bine prin repetiții verbale și discuții; preferă activități care implică dialoguri, folosirea muzicii; verbalizează acțiunile întreprinse pentru a-și depăși dificultățile de învățare; au nevoie să li se explice cum se face un lucru. (Nicola, 1996)

PROFESORUL prezintă ideile variind viteza, volumul, intensitatea în vorbire; evidențiază punctele-cheie, pentru a evita confuzia și cere elevilor să explice ce au înțeles; se asigură că este auzit de toți elevii, pentru a fi înțeles; introduce aplicații multimedia în procesul de predare-învățare; recomandă lucrul în grup, deoarece dezbaterea contribuie la asimilarea cu rapiditate a cerinței; evaluează oral elevii cu stilul auditiv. Se utilizează explicația conținuturilor de prezentat; realizează rezumatul acestor conținuturi.

RECOMANDĂRI

Folosirea unor înregistrări audio, video, instrumente muzicale; scenete / teatru de păpuși TV / radio show, jocuri verbale; spectacole; prezentări orale, demonstrații, recitări poeme, poezii; rapoarte orale, discuții cu clasa sau cu un grup. (Capita, 2011)

Elevii cu stil de învățare predominant vizual

Aceștia dispun de două sub canale: lingvistic și spațial. Primii învață pe baza limbajului scris și preferă sarcinile de citire și scriere. Își amintesc cu ușurință, chiar și la intervale mari de timp, ceea ce au scris/citit, acordă o mai mare atenție lecției dacă simultan notează ceea ce este prezentat. Categoria elevilor

vizual-spațiali are abilități în lucrul cu diagrame, demonstrații, materiale video. Vizualizează cu ușurință chipuri și locuri, își folosesc imaginația, au o bună orientare. Aceștia vor să primească materiale care pot fi tipărite la imprimantă în diferite formate, vor ca lecțiile să fie concepute folosind tehnologii multimedia (filme în Flash, PowerPoint, pagini Web, imagini video), vor diverse modalități de căutare a informației și acces la biblioteci de documente.

Caracteristici ale stilului de învățare vizual

Elevii preferă suporturi vizuale, accesorii ale conținutului, în completarea explicațiilor; au nevoie de ilustrații, hărți, diagrame, elemente care reprezintă stimuli atunci când învață; își amintesc detalii vizuale; preferă să vadă cum se face un lucru; sunt ușor distrași de zgomotele din jur, având nevoie de liniște; le plac culorile, sublinierile, încercuirile; în interpretarea unui text folosește elemente vizuale; preferă ordinea, atât în organizarea materialelor de învățare, cât și în spațiul de învățare, asupra căruia deține controlul; studiază conținuturile într-o manieră personală (scheme, schițe, extragerea ideilor principale); recitirea și rescrierea materialului sunt metode frecvente pentru fixarea cunoștințelor; este un bun utilizator al computerului, de obicei.

PROFESORUL include planuri, agende de lucru, fișe; utilizează, în fișe, cât mai multe informații pentru a fi recitite; accentuarea ideilor principale; elimină potențialele surse de distragere a atenției; prezintă schițe, rezumate, care să fie ușor de reținut; folosește o varietate de mijloace tehnologice.

RECOMANDĂRI: diagrame, grafice, fotografii, cărți colorate, panouri, postere, colaje, emisiuni TV, show-uri, jocuri, notițe, ziare, rețete, reviste, lecturi, cărți, post-it, hărți, tabele, ilustrații, expoziții, desene animate, prezentări PowerPoint, filme, videoproiector, flipchart, rapoarte scrise, cartonașe colorate, rebusuri, puzzle, jurnale, buletine informative, liste cu întrebări, soluții fișe de lucru. (Capita, 2011)

Elevii cu stil de învățare predominant kinestezic/practic

Se caracterizează prin preferința pentru activități în care sunt posibile experimentele, desfășurarea activităților practice, implicarea fizică în activitatea de învățare. Lipsa stimulilor fizici externi le induce o concentrare mai scăzută, de aceea, pentru ca să fie implicați procesul de învățare, activitățile trebuie să fie scurte, sintetice și combinate cu probe practice. În studiul materialelor preferă formarea inițială a unei imagini de ansamblu, urmând să se concentreze asupra detaliilor.

Caracteristici ale stilului de învățare kinestezic

Elevii au nevoie de manuale de utilizare a diferitelor produse; își amintesc foarte bine ceea ce fac; se implică fizic în învățare și învață din situațiile în care experimentează; îi place să utilizeze computerul, să construiască și să mânuiască materialele de învățare; nu preferă să stea mult timp într-un singur loc manifestă tendința de „a se juca" în timp ce învață; entuziasmul este canalizat și se manifestă atunci când au parte de activități motrice; îi place jocul de rol; gesticulează, „vorbind" cu mâinile.

PROFESORUL furnizează și încurajează elevii să desfășoare activități practice în diferite etape ale lecțiilor permite scurte pauze de mișcare pe parcursul orelor; îndrumă elevii să ia notițe și să își scrie părerile despre temele propuse; include resurse multimedia în activitățile didactice; îndrumă elevii cum să vizualizeze sarcinile complexe.

RECOMANDĂRI: activități kinestezice; exerciții corporale, demonstrații, dansuri, întreceri, competiții, concursuri; confecționare produse - excursii - joc de rol/interviuri -scenete de teatru - proiecte, portofolii - experimente - modelaj, sculptură, colaje; creații artistice - lucru de mână, cusături, broderii, postere, afişe - cartonaşe cu sarcini - jocuri, puzzle, origami, carnaval. (Capita, 2011)

Identificarea şi recunoaşterea stilurilor de învățare

Activitatea pedagogică se bazează pe o cunoaştere reciprocă profesor – elevi, relație care poate fi intuitivă, spontană, din aproape în aproape, pe parcursul activităților educaționale, sau poate fi sistematică, cu ajutorul unor instrumente specializate. Modul intuitiv de abordare este cel mai răspândit, fiind concurent activității de predare învățare evaluare. Cel sistematic are însă avantajul unui demers obiectiv. Recunoaşterea şi înțelegerea acestor diferențe în stilurile de învățare necesită acceptarea şi utilizarea unei mari varietăți de metode, procedee, materiale didactice de prezentare a conținuturilor noi.

Identificarea stilurilor de învățare contribuie la înțelegerea relațiilor dintre elevi şi actul învățării.

Se poate realiza prin:

(1) observarea şi analiza propriilor experiențe/conduite de învățare; consemnarea modului în care îşi pregăteşte lecțiile la diferite discipline, condițiile de învățare preferate, metoda de studiu ce i-a adus succes, momentele propice învățării ;

(2) caracterizarea stilului de învățare pe baza explicațiilor, descrierilor, exercițiilor oferite de diferiți autori, aplicarea unor chestionare specifice (Internet, manuale de psihoteste) ce permit identificarea modalităților de abordare a sarcinilor de învățare în diferite contexte educaționale;

(3) discuții cu specialişti de la cabinetele de asistență psihopedagogică din rețeaua națională de consiliere, autoinformarea cu privire la stilurile de învățare, participarea activă la activitățile practice cu această temă (orele de consiliere şi orientare, diverse opționale), implicarea în programe educaționale cu această temă (de ex. optimizarea stilului de învățare, tehnici de învățare eficientă). Folosirea unui chestionar tematic la începutul anului sau a unei liste de itemi care vor fi reținuți atunci când se aplică persoanei chestionate reprezintă metode, deşi extrem de simple, suficient de corecte. (Capita, 2011)

BIBLIOGRAFIE

1.Căpiță ,C (2011),*Stiluri de predare - stiluri de învățare,* Inovație şi performanță în dezvoltarea profesională a cadrelor didactice din mediul urban

2.Cucoş,C.,2006.*Pedagogie*.Editura Polirom. Bucureşti

3.Ionescu,M.,2000.*Demersuri creative în predare şi învățare*.Editura Presa Universitară Clujeană Cluj-Napoca

Liceu_____

Nr Data Avizat,

Director Prof._____

PROGRAM ACTIVITĂȚI EDUCATIVE

ANUL SCOLAR 2021-2022

Semestrul I

Activitățile se pot desfașura la CDI , iar dacă situația epidemiologică nu permite acest lucru, acestea se vor susține online folosind diverse platforme educaționale.

Nr. Crt.	Denumirea activității	Termen	Loc de desfasurare	Responsabili	Mentiuni
1.	**Din nou la scoală! Festivitatea de deschidere a anului școlar 2021-2022**	13 sept 2021	Careu/Săli de clasă		
2.	**Măsuri de protecție Covid-19**	14-15 sept	Săli de clasă		Discuții libere
3.	**Ziua Limbilor Europene-26 septembrie „Je suis, I am, ..."**	27 sept 2021	Săli de clasă		Activități interactive, desen tricouri

4.	**Cea mai mare lectie de vaccinare**	20 sept-10 oct 2021	Săli de clasă		Dezbateri, PPT, Postere
5.	**Ora de net-„Drepturile copiilor și adolescenților în mediul on-line„**	27 sept-27 nov 2021	CDI		PPT, Plan de lectie
6.	**5 octombrie – Ziua educației** ***„Natura ne aseamănă, educația ne deosebește"***	4 oct 2021	CDI		PPT, referat, activități interactive
7.	**18 octombrie -Ziua europeană de luptă împotriva traficului de persoane/Campania europeană „Pariuri oarbe"**	17 oct 2021	Sala de clasă		Materiale informative, desene
8.	**Săptămâna educației globale**	16-22 nov.2021	Sala de clasă		Diverse activități

9.	**20 noiembrie-Ziua internațională a drepturilor copilului „Și eu îmi cunosc drepturile!"**	19 nov.2021	Săli de clasă		Panouri tematice, PPT
10.	***21 noiembrie Ziua mondială a salutului„SALUT, DECI RESPECT!***	22 nov.2021	CDI		Filmulețe YouToube, PPT, Realizare postere-Salutul peste tot în lume
11.	***26 noiembrie-Ziua internațională a toleranței „Înțeleg și respect!"***	26 nov.2021	Săli de clasă		PPT, activități interactive
12.	***1 Decembrie-Ziua Națională a României „1 Decembrie-ziua tuturor românilor!"***	29 nov/2dec 2021	Săli de clasă/CDI		Activități interactive, desene tematice, spectacol festiv
13.	***Și eu spun NU DROGURI***	Dec 2021	Săli de clasă/CDI		Diverse activități
14.	***Fii bun creștine!***	17-22 dec 2021	Săli de clasă		Activități tematice, Spectacol festiv

Consilier educativ,

Prof. Cătuțoiu Letiția